PHILIPPE DJIAN

Vine o zi când nu mai poți ierta

greșeli de neiertat

TREI

FICTION CONNECTION 3

Philippe Djian (născut la Paris în 1949) este un autor francez extrem de popular, de origine armeană. A absolvit cursurile Școlii Superioare de Jurnalism din Paris. După o perioadă de rătăciri și joburi rebele, a publicat volumul de povestiri *50 contre 1* (1981), apoi romanele *Bleu comme l'enfer* (1982) și *Zone érogène* (1984, apărut în România la Editura Pandora M cu titlul *Zonă erogenă*). Și-a câștigat faima cu romanul *37°2 le matin* (1985), după care s-a făcut celebrul film *Betty Blue* (1986). A mai scris: *Maudit Manège* (1986), *Echine* (1988), *Crocodiles* (1989), *Lent dehors* (1991), *Sotos* (1993), *Assassins* (1994), *Ça c'est un baiser* (2002), *Frictions* (2003), *Impuretés* (2005), *Incidences* (2010) etc.

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Education and Culture DG

This book was published
with the support of the
Culture Programme (2007-2013)
of the European Union

Această carte a fost publicată
cu ajutorul programului
Cultura (2007-2013) al Uniunii Europene

PHILIPPE DJIAN

Greşeli de neiertat

Traducere din franceză de
Irina Mavrodin

TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecției:
Faber Studio (S. Olteanu, B. Hațeganu, D. Dumbrăvician)
Foto copertă: © Guliver Trade S.R.L. / Getty Images

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Ana-Maria Sandu

Dtp:
Gabriela Chircea

Corectură:
Raluca Goția, Elena Bițu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DJIAN, PHILIPPE
Greșeli de neiertat / Philippe Djian; trad.: Irina Mavrodin. -
București: Editura Trei, 2010
ISBN 978-973-707-371-6
I. Mavrodin, Irina (trad.)

821.133.1-31=135.1

Titlul original: *Les Impardonables*
Autor: Philippe Djian

Copyright © Editions Gallimard, 2009

© Editura Trei, 2010
pentru prezenta ediție
C.P. 27-0490, București
Tel./Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro, www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-371-6

Ştiam perfect că ea nu era acolo. Ascultam *Pastime Paradise*, vocea miraculos plângăreaţă şi răguşită a lui Patti Smith, şi mă uitam cum aterizează avionul lui Alice, greu şi vibrând într-un soare de sfârşit de vară portocaliu, cald încă, ştiind foarte bine că ea nu se afla în el.

De obicei, nu aveam acest gen de premoniţie — aproape că mi se şi reproşa asta —, dar în acea dimineaţă o avertizasem pe Judith că fiica noastră nu va fi în avion şi că era mai bine să aşteptăm înainte de a comanda friptura. Ce sărbătoream oare? N-aş fi putut să spun. Judith pretindea că ea ne-ar fi dat măcar un telefon.

Ridicasem din umeri. Soţia mea avea, fără îndoială, dreptate. Totuşi, numai după un minut, eram din nou convins că Alice nu va fi acolo.

Coborând din avion, Roger ne spuse că ea nu se mai întorsese acasă de două zile. Nu i-am răspuns nimic şi le-am sărutat pe fetiţele gemene, care nu păreau deloc tulburate de absenţa mamei lor şi căscau cu reţinere.

„Aveţi o vreme nemaipomenit de frumoasă, îmi spuse el. Asta le va face foarte bine."

Cel mai adesea, copiii care veneau de la oraş aveau pielea foarte albă şi, uneori, aveau cearcăne mari sub ochi, iar cele două fetiţe nu păreau nici ele altfel.

Roger îmi explică, pe un ton confidenţial, când nu putu fi auzit de ele, că se săturase. Nu trebuia s-o spună.

Oricine l-ar fi văzut putea spune că tânărul ăsta nu se simte bine.

— Despre ce-i vorba de data asta...? am spus. Despre un film? Despre o piesă de teatru?

— Ce contează despre ce-i vorba, Francis? Puţin îmi pasă care-i motivul. M-am săturat, Francis. Ducă-se dracului!

Se arătase răbdător, fără îndoială, dar eu nu puteam face altceva decât să-l încurajez să reziste, văzând cum mă ameninţă spectrul obligaţiei de a mă ocupa eu de gemene în cazul în care cuplul exploda, experienţă pe care Judith şi cu mine o cunoscuserăm cu prilejul călătoriei lor ca iubiţi, pe care şi-o impuseseră, în urmă cu doi ani, ca să ia totul de la început, pe cele mai bune baze.

La cei şaizeci de ani ai mei, nu mai voiam nici măcar să aud de anumite lucruri. Voiam să fiu lăsat în pace. Voiam să citesc cărţi, să ascult muzică, să mă plimb la munte sau pe plajă, în zori de zi. Nu mă mai interesa deloc să mă ocup de copii, deşi erau carne din carnea mea, aşa cum îmi amintea mereu Judith. Mă ocupasem la timpul potrivit de Alice şi de sora ei şi mi se părea că epuizasem toată gama experienţelor posibile şi susceptibile să-l stârnească pe bătrânelul tânăr care devenisem — timpul meu era preţios, chiar dacă nu mai scriam aproape nimic.

Astfel încât, ceva mai târziu, la sfârşitul mesei, când mi s-a încredinţat misiunea de a le conduce pe fetiţe pe malul oceanului, până să apuce să răvăşească întreaga grădină, n-am izbutit să-mi stăpânesc o grimasă, căci tocmai eram pe punctul de a mă instala la etajul întâi, în plăcuta penumbră a biroului meu, cu computerul pe genunchi, adică în fotoliul meu, cu mâinile încrucişate la ceafă — oh, cât de mult mi-ar plăcea ca moartea să mă prindă astfel, şi nu într-o clinică, având tuburi în nas —, iar din

toate astea nu mai rămânea nimic. Din cauza celor două fetiţe părăsite de mama lor. Le-am oferit câte o prăjitură şi m-au aşteptat afară, în timp ce eu încercam s-o sun pe Alice, care nu mi-a răspuns.

*

„Crede-mă, Roger, sunt de partea ta. O cunosc, ştii bine. Două zile...? Patruzeci şi opt de ore? A făcut ea altele şi mai rele, nu-i aşa? Poate că nu-i cazul să ne alarmăm..."

Prin aceste cuvinte voiam să liniştesc pe toată lumea. Eu însumi nu aveam niciun motiv să mă neliniştesc numai pentru că nu aveam veşti de două zile de la ea, fiind vorba de Alice, în afară de certitudinea pe care o avusesem dimineaţă, la sculare, că nu va coborî din avion. Nu ştiam cum să interpretez acest gând, dar el nu-mi mai ieşea din minte. Alice dispărea uneori o săptămână întreagă. De ce, atunci, aceste două zile trezeau în mine o vagă indispoziţie?

„Pariez că vom avea veşti de la ea până la acest sfârşit de săptămână", am mai adăugat.

Nu se putea să mă înşel. Alice nu o lua niciodată cu totul razna. Nu tot ea se căsătorise cu un bancher? Şi asta într-o vreme când frecventa tot felul de muzicanţi, de vagabonzi şi de drogaţi. Trebuia să ai capul solid înfipt pe umeri ca să ştii să alegi dintre ei un bancher. „Din cauza ta, am tras o spaimă vecină cu moartea", i-am spus în ziua nunţii. În loc de răspuns, m-a fulgerat cu privirea.

*

A doua zi dimineaţă, Roger îmi vorbi despre semnele pe care Alice le avea pe coapse şi pe sâni. Nu dormisem

prea bine. Gemenele avuseseră coşmaruri, şi Roger, la sfatul meu, luase 4 mg de Rohypnol. „Nişte semne?" M-am încruntat, în timp ce pipăiam, în rafturile negustorului de la care îmi făceam cumpărăturile de obicei, nişte fructe de mango cam prea coapte. „Cum adică, nişte semne, Roger?"

M-am gândit la asta întreaga după-amiază. Mă întrebam dacă mă va cruţa măcar o singură zi. Lucrurile nu păreau să meargă prea bine. Roger încercă de mai multe ori să o prindă la telefon, dar nu reuşi.

La căderea nopţii, se porni şi vântul, iar Roger mă ajută să strâng umbrarul şi tot ceea ce putea să zboare spre cerul întunecat şi zumzăitor, în afară de florile de *bougainvillé,* pe care vijelia le izbea de zidul casei, decapitându-le. Lumina farului punea din când în când în evidenţă norii mari, negri, impresionanţi.

Judith se întoarse acasă chiar înainte de a începe furtuna. De la San Sebastián. Încă de acolo, furtuna era pe urmele ei, ne spuse. Toată după-amiaza fusese străbătută de străfulgerări fierbinţi.

Gemenele semănau între ele ca două picături de apă, dar cea care era mai scundă cu jumătate de deget, Anne-Lucie, sări şi anunţă că-şi va pune costumul de baie. Când promiţi ceva, trebuie să-ţi ţii promisiunea. Afară, de-a lungul oceanului, mari bucăţi de spumă albă îşi luau zborul, duse de furtună, şi se pulverizau în palmierii care mărgineau plaja. Nu se mai auzeau între ei decât dacă ţipau. Roger părea că şi-a ieşit din minţi.

Seara nu era multă lume la piscină — în ziua aceea nu era nimeni —, şi ne-am instalat în faţa uriaşelor ferestre care se deschideau spre oceanul învolburat. Spectacolul era formidabil — ne-am fi putut crede în partea din faţă a unui pachebot înaintând prin ceaţă.

Judith era perplexă. „Ca să-ţi răspund, Roger, eu cred că Alice este o persoană inteligentă. A trecut de vârsta când faci vrute şi nevrute. Să-i acordăm încredere. Simte nevoia să respire în voie. Aşa-i făcută ea. De ce să vedem în asta ceva rău?"

Eu n-o scăpam din ochi pe Anne-Lucie, care apărea foarte rar la suprafaţa apei, în timp ce o aprobam pe Judith, dând din cap.

„Greşesc când pun răul înainte? scânci Roger. *Greşesc când pun răul înainte, Judith?"*

Privirea lui se încrucişa cu a mea. N-am pretins niciodată că fata mea e o sfântă. Trăsnelile ei erau bine cunoscute de toată lumea. În mediul acesta, totul se ştia. Nu prea vedeam ce-aş fi putut să-mi reproşez.

„Nu te uita aşa la mine, te rog! Cred că le-am dat copiilor mei o educaţie bună. Le-am consacrat, pentru a-i educa aşa cum trebuie, un număr incalculabil de zile şi nopţi. Şi pentru a-i învăţa să vadă diferenţa dintre bine şi rău. Luni şi ani, Roger. Eu nu sunt răspunzător de nimic, dragă prietene."

M-am ridicat şi am scos-o pe Anne-Lucie din bazin: îşi scrântise încheietura mâinii, se pare. Am încredinţat-o tatălui ei, ca să pot şi eu să înot un pic.

În curând, voi împlini şaizeci de ani. Doctorii recomandă ca, la vârsta asta, să înoţi cât mai mult şi să mănânci cât mai sănătos, ca să se întărească bătrânele oase. Două sfaturi la îndemână.

*

După o săptămână, ne-am hotărât să anunţăm poliţia. Veneau marile maree. Roger refuza practic să mai

vorbească. Dăduserăm telefoane cu nemiluita, îi întrebaserăm pe prietenii noştri şi pe prietenii prietenilor noştri, ba chiar şi pe cei care nu aveau o părere bună despre ea, dar nimeni nu ştia nimic, nimeni nu o văzuse, nimeni nu-i vorbise în ultimele zece zile, nimeni nu ştia unde se află.

Judith se duse din nou la San Sebastián, şi eu am rămas, aşadar, aproape o săptămână singur cu Roger şi cu fetiţele. Mă întrebam dacă nu şi-a pus în gând să se înfometeze până moare. Abia dacă împlinise treizeci de ani şi începuse să chelească.

„Roger, nu-ţi spun că-i uşor să-ţi câştigi viaţa. Îţi spun însă că-i uşor să pierzi o femeie. Cu o uşoară diferenţă, deschizi ochii şi vezi că nu mai este aici, că ai pierdut-o."

Îl lăsam uneori într-un loc şi-l regăseam, după o oră sau două, în acelaşi loc, complet inactiv, pe jumătate adormit. Asta numea el, cu siguranţă, să se bată.

Am petrecut o dimineaţă întreagă cu poliţiştii care anchetau cazul, destul ca să înţelegem că, dinspre partea asta, nu trebuia să aşteptăm nimic — bărbaţii aceştia şi femeile acestea se întorceau acasă seara şi se confruntau cu propriile probleme, cu soţul sau cu soţia, cu copiii, cu vecinii. Chiar dacă nu erau cu totul nepăsători, nu-i simţeai gata să o zbughească din fotoliile lor pentru a ne-o aduce înapoi pe Alice.

Acum mă cuprinsese şi pe mine o mare nelinişte. Orele parcă se subţiau, îşi pierdeau din consistenţă. Eu ieşeam la plimbare cu gemenele. Când ne întorceam acasă, îl găseam adeseori pe tatăl lor întins pe canapea — deloc în formă.

Eu găteam — Judith trebuise să-şi prelungească şederea de cealaltă parte a frontierei, pentru a vinde un teren de pe malul mării, unde preţurile crescuseră foarte

mult în ultimele luni. Cerul rămânea nesigur. Alice. Fata mea. Mă gândeam la ea tot timpul. Revedeam scene întregi. Gătitul, de exemplu. O învăţasem să gătească. În timpul celor doi ani în care coabitaserăm — între accident şi ziua când mă căsătorisem cu Judith —, încercasem să uşurez situaţia prin care treceam învăţând-o câteva reţete de bază, o omletă cu ardei, de exemplu, sau o tocană de rinichi flambaţi. Putusem vorbi. Reuşiserăm să nu ne înecăm împreună. O faptă eroică.

Am angajat un detectiv. Roger a propus să împărţim cheltuielile, dar eu am refuzat. Am ales o femeie, pe o anume Anne-Marguerite Lémo, care locuia la cinci sute de metri de mine şi pe care o cunoscusem la şcoală.

Din informaţiile pe care le putusem culege din jurul meu, reieşea că Anne-Marguerite Lémo era cea mai bună din branşa ei. I-am făcut o vizită imediat şi i-am prezentat cazul.

Trecuseră cel puţin patruzeci de ani de când nu mai ştiam unul de altul, aşa că am evocat vechi amintiri şi am consacrat minute bune ca să ne povestim unul altuia vieţile. Ea avea un fiu. Soţul ei murise de o criză cardiacă. Fesele ei nu arătau prea rău, dacă te gândeşti că aparţineau unei persoane care nu mai era chiar tânără.

Anne-Marguerite aflase despre accidentul în care muriseră soţia mea şi una dintre cele două fete ale mele, în toamna lui '96. Jurnalele vorbiseră mult despre asta. I-am acceptat condoleanţele şi i-am explicat ce s-a întâmplat.

Pentru început, i-am dat două mii de euro. Ea n-a acceptat decât jumătate, sub pretextul că odinioară fuseserăm prieteni buni. Exagera. Toată lumea se culca, la acea vreme, cu toată lumea. Făcu rapid câteva însemnări, în timp ce

ploaia se vedea căzând prin fereastra biroului pe care-l împărţea, în centrul oraşului, cu un cabinet de asigurări.

„Sunt nerăbdătoare s-o găsesc pe Alice", spuse ea, întinzându-mi mâna.

În sfârşit, cineva din preajmă e entuziasmat şi-mi surâde. La despărţire, mi-a strâns puternic mâna.

Anne-Marguerite Lémo. Aproape vecină cu mine. Lumea era oare altceva decât un sat minuscul, cu întâmplări foarte caraghioase?

*

Roger se întoarse la Paris câteva zile mai târziu. Nu l-am reţinut, dimpotrivă, chiar l-am încurajat s-o facă. Preferam să le am în grijă pe gemene decât să-i simt în preajmă prezenţa sinistră, care îmi întreţinea neliniştea profundă.

Ne-am înţeles să ne ţinem reciproc la curent chiar şi cu cele mai mici informaţii şi l-am însoţit la avion după ce i-am dat două pastile de Xanax şi l-am bătut uşor, prieteneşte, pe umăr.

Judith era pentru gemene cea mai bună bunică — o adorau —, deci aveam norocul să nu fiu eu acela care trebuia să le citească seara poveşti. Bineînţeles, când Judith era acasă.

Nu ştiam dacă nu era pe punctul să vândă toată proprietatea, dar n-o vedeam prea mult. Când se întorcea, se interesa ce se mai întâmplase cu noi. Când pleca din nou, ne dădea diferite indicaţii în legătură cu ceea ce trebuia să facem.

Pretindea că are foarte mult de lucru. Aşadar, orice manifestare a sexualităţii noastre fusese redusă la zero.

Le citeam *Jurnalul lui Bridget Jones* până când în cameră se lăsa o tăcere deplină, care îmi spunea că trebuie să ies tiptil, cu spatele, fără să fac vreun zgomot.

Nu rezistam uneori nevoii de a o chema la telefon pe Anne-Marguerite, după ce se făcea noapte şi eram singur, ştiind foarte bine că, dacă ea nu mă chemase, însemna că nu se întâmplase nimic nou, dar ea nu părea niciodată enervată sau deranjată de stupidul meu apel telefonic, ci, dimpotrivă, se arăta plină de solicitudine. Îi eram recunoscător. Simţeam nevoia să vorbesc despre Alice, pe măsură ce orele treceau, una după alta. Mi se părea că faptul de a-i rosti numele o apăra.

Prima menţionare în ziare a dispariţiei sale m-a umplut de groază, iar din acel moment, telefonul meu a început să sune fără întrerupere. Mediul în care trăiam era foarte dornic de ştiri noi, şi jumătate dintre actorii şi actriţele din ţară — lăsam cealaltă jumătate să aştepte — ţineau să-mi geamă lung în urechi. Cerul era întunecat. De fiecare dată când puneam telefonul în furcă, surprindeam privirile fetiţelor aţintite asupra mea şi, atunci, blestemam în sinea mea faptul de a fi evocat în faţa lor dispariţia lui Alice, care le era mamă — unde-mi fusese capul? —, până când telefonul vibra din nou.

În timpul după-amiezii l-am făcut să nu mai vibreze — soneria o întrerupsesem de multă vreme. Toate aceste suspine, toate aceste lacrimi se transformau treptat într-o abia şoptită şi sumbră melopee, de care nu aveam nevoie.

Am pregătit un fel de gustare somptuoasă, ca să-mi cer iertare că uitasem de masa de prânz, pe care o înlocuisem cu un bol mare de cereale şi cu sufleu de orez — păstrasem bunul reflex de a umple dulapurile cu asemenea

produse când ele erau aici, dar şi cu lapte UHT pe jumătate degresat.

Fiul lui Anne-Marguerite era la închisoare. Mi-a spus asta ea însăşi, în timp ce eu făceam clătite pentru acea gustare. Părea că tratează faptul cu indiferenţă. Fusese o spargere care luase o întorsătură urâtă. O clipă am privit-o neîncrezător, în timp ce mi se ardeau clătitele — pentru cei cărora nu le place să sufere, rolul de tată sau de mamă este cel mai rău pe care-l pot avea, nu-i aşa? S-ar putea da nenumărate exemple doar.

„M-am gândit la tine când am deschis ziarul, a continuat ea. Francis dragă, cred că treci printr-un moment foarte greu."

Aşa şi era. Cu sau fără ziare. Cu sau fără prieteni. Cu sau fără telefoane.

*

Trecutul fetei mele, ca şi interogatoriile care durau de zile întregi, sugerau poliţiei că ar fi fost vorba despre o fugă sau despre ultimul dintre episoadele scârboase cu care era presărat parcursul ei sentimental şi profesional.

Ceea ce nu însemna, mi se precizase, că poliţia urma să-şi suspende căutările, dar trebuia să înţeleg că, neajungându-se la vreun rezultat, indiferent de pista urmată, şi neexistând elemente noi, ancheta, aflată în acest punct, nu mai putea înainta. Vor continua totuşi să caute? Bineînţeles că vor continua. Nu aveam nimic de câştigat dacă m-aş fi arătat dispreţuitor faţă de ei. Cui îi place să se învârtească în cerc? Cine n-ar fi dorit ca povestea asta să aibă un sfârşit fericit şi rapid? Ce poliţist n-ar fi fost bucuros să-mi aducă fata acasă teafără?

Poliţistul care-mi spusese toate astea îmi sporise şi mai mult neliniştea, căci eu încă nu mă gândisem la posibilitatea ca *viaţa* fiicei mele să fie în pericol. „Nu mi-am închipuit asta nici măcar o clipă, Anne-Mar. Cel puţin, nu în mod conştient. Cum să fi avut puterea să-mi închipui? Cum să-ţi imaginezi un lucru care poate să te copleşească total?"

Anne-Marguerite dădu din cap. Timp de trei zile, făcuse cercetări la Paris şi se întorcea fără niciun rezultat. Începeam să mă simt cu adevărat singur. Prezenţa gemenelor — pe care Roger, încă foarte lovit, se pare, le lăsa tot la noi — uşura oarecum lucrurile, dar eu nu mă simţeam cu adevărat bine decât atunci când Anne-Marguerite trecea să ne vadă, înlocuindu-mă astfel pentru câteva momente, căci eu mă bucuram în acest fel de prezenţa lor făcând un efort mai mic, dar şi de conversaţia lor sănătoasă, fără să fiu obligat să particip la ea.

Această situaţie dureroasă era din cauza lui Judith, emblematicei sale absenţe, indiferenţei sale faţă de suferinţa mea.

Zece ani de căsătorie ne abrutizaseră, atât pe ea, cât şi pe mine. Eram ca năuci, incapabili să explicăm limpede ce ni se întâmplă. Ca anesteziaţi. Nu reuşeam să formulăm toate astea, dar nu lăsam să se creadă că le ignorăm.

Ea lipsea cu uşurinţă de acasă. Tot mai mult. Adeseori, lipsea mai multe zile la rând, şi eu mă mulţumeam cu explicaţiile ei, nu căutam să ştiu cu de-amănuntul cum îşi petrecuse timpul. Eram uluit, descoperind cum între noi se ridică un zid de netrecut. Degeaba ne mai priveam în ochi. Când pleca, îi uram călătorie plăcută. Ea promitea că mă va suna. Şi o făcea — fără să depăşească suma la care avea dreptul prin contract, bineînţeles.

Oricum, faptul de a mă lăsa singur cu gemenele era o lovitură sub centură, în starea de tensiune şi de angoasă în care mă găseam. Dar nu eu trebuia să i-o spun.

În seara aceea, ea luase cina într-un restaurant cu nişte negustori spanioli şi nu putuse scăpa mai devreme.

— N-ar fi trebuit să suni şi să spui că vei veni curând? i-am spus. Ele te-au aşteptat.

— A fost cât pe ce să calc un mistreţ.

— După telefonul tău, le-am adormit cu mare greutate.

— Întâmplarea cu mistreţul m-a întârziat. M-am asigurat că traversa drumul fără probleme. N-am făcut bine?

Se auzi soneria de la uşă. Anne-Marguerite vru să plece imediat, închipuindu-şi că ne deranja, dar eu am insistat şi le-am prezentat una alteia.

Anne-Marguerite sau Anne-Mar, pe care o numeam acum A.M. — aşa o numea fiul ei —, venise să vadă dacă nu era vreo problemă cu gemenele, şi am văzut strălucind, timp de o clipă, în privirea lui Judith o expresie de recunoştinţă şi, totodată, de iritare faţă de prietena mea detectiv.

*

La cincizeci de ani, Judith aparţinea tot genului de femei pe care le doreşti, în timp ce eu nu eram sigur că sunt încă un bărbat dorit de femei. De fapt, făcusem teribila greşeală de a vrea ca ea s-o înlocuiască pe Johanna, adică pe mama lui Alice, şi iată unde ne dusese nebunia mea, la această irezistibilă şi fatală îndepărtare — la această moarte lentă, a cărei evoluţie Judith şi cu mine nu o vedeam, fascinaţi şi paralizaţi de expansiunea unui asemenea eşec.

A.M. părea întristată de povestirile mele, dar ea însăşi ştia cum durerea te poate face tâmpit — trebuia s-o cred —, aşa că refuza să mă îndurereze şi mai mult.

Alice dispăruse de douăzeci şi una de zile — înghiţeam doza mea zilnică de pantoprazol (160 mg), pentru a-mi potoli arsurile stomacale.

A.M. se dusese iar la Paris, pentru a explora noi piste, dar fără niciun succes.

— Ce părere ai? Spune-mi dacă bănuieşti că totul e pierdut, A.M. Prefer să ştiu adevărul. Dacă afli ceva, orice, spune-mi. Chiar dacă nu-i decât o impresie.

— Nimic nu-i pierdut, Francis. E vorba despre o răpire, din punctul meu de vedere. Ţi-am mai spus-o. Sunt convinsă că trăieşte.

Îmi plăcea mult s-o aud spunându-mi asta: *sunt convinsă că Alice trăieşte.*

Îi telefonasem lui Roger. Îl lăsasem să geamă şi să se lamenteze, apoi îi cerusem să vină să-şi ia fetele. De ce? Trebuia oare să-i dau explicaţii? „Pentru că eu nu mai am douăzeci de ani, Roger. Sigur că le iubesc. Sigur că le ador. Nu asta-i problema." Apoi, Judith m-a sunat de la Madrid, chiar în ora următoare, ca să-mi spună că am o inimă de piatră. Ce tupeu are femeia asta!

Dar n-am cedat. Roger sosise cu avionul de a doua zi, şi abia dacă schimbaserăm între noi câteva cuvinte, în timp ce gemenele îşi terminau de făcut bagajul. Nu l-am găsit chiar atât de răvăşit pe cât mi-l imaginasem auzindu-l cum geme şi cum se văicăreşte la telefon. În afară de cuta amară din colţul buzelor, nu avea o mină prea rea, căci paloarea o avea din naştere.

Eucalipţii din faţa casei se scorojeau. Eram supărat pe el că mă obligase să-l chem să vină să-şi ia copiii şi mă

uitam cum se leagănă lampioanele de hârtie pe care fetiţele le agăţaseră de ramurile de jos, cu prilejul sărbătorii pe care o organizaseră în ajun şi după care abia apucasem să mă odihnesc. Olga, fata mea care murise, făcea şi ea asemenea lampioane, foarte frumoase şi de diferite forme, când avea vârsta lor. Avea mâini foarte pricepute.

După ce au plecat în direcţia aeroportului, am privit în pământ şi m-am întrebat dacă nu greşisem. Ce tăcere se lăsase dintr-odată! Ce gol rămăsese în urma lor!

Ce gol era în preajma mea!

Am făcut focul — ca să aud lemnele trosnind şi să văd flăcările cum dansează de la un zid la altul — şi m-am instalat confortabil, citind corespondenţa lui Flannery O'Connor, care de obicei se arăta a fi un leac bun. Se lăsa noaptea. Ţărmul spaniol era deja cufundat în întuneric şi primele stele străluceau deasupra grădinii. Dar dispariţia lui Alice mă făcea să sufăr peste măsură.

Neputinţa în care mă aflam era cea mai teribilă tortură.

A.M. ştia asta. A.M. înţelegea asta. Şi avea amabilitatea să mai treacă pe la mine. Înţelesese, fără îndoială, că iubirea dintre mine şi Judith nu mai era aceeaşi şi că eu aveam nevoie de puţin sprijin, date fiind furtunile şi vijeliile prin care treceam.

— Este o femeie încă foarte frumoasă, spuse ea. Şi are sâni superbi.

— Aşa-i. Şi, din câte ştiu, n-a alăptat niciodată. Iată una dintre explicaţii.

M-am ridicat să fac nişte Bloody Mary, care-i plăcea la nebunie.

Se întorcea de la închisoare, era după una dintre acele vizite dureroase pe care i le făcea fiului ei — după care eu trebuia s-o sprijin, printr-o grotescă răsturnare a rolurilor.

Acum ştiam totul despre Jérémie Lémo. Puteam să-l recunosc în mijlocul unei mulţimi, fără să-l fi văzut vreodată.

*

În ziua în care am însoţit-o pe A.M. la vorbitor, am rămas o clipă uluit de asemănarea dintre original şi portretul pe care mi-l făcuse mama sa.

El, în schimb, se uită la mine cu neîncredere. Deşi se tot încrunta, părea mult mai tânăr decât un băiat de douăzeci şi cinci de ani.

A.M. spuse că fiul ei era răspunzător pentru fiecare fir alb din părul ei. O făcuse pe maică-sa curvă, după ce refuzase să dea mâna cu mine, astfel că, supăraţi, ne întorceam, ea şi cu mine, la maşina mea, înfruntând un vânt care sufla din vest, dinspre ocean.

Am tras capota maşinii. Ideea că fiul ei a crezut că suntem amanţi ne făcu, la urma urmei, să surâdem.

*

A.M. era la fel de bătrână ca şi mine. Ce interes aş fi avut să-mi iau o amantă la fel de bătrână ca şi mine, când visele mele erau populate cu femei tinere, pline de viaţă, una mai apetisantă decât alta? Şi, de altfel, în această privinţă, ultimul Philip Roth mă demoralizase, lăsându-mă aproape mort zile la rând.

Dar A.M. nu era nicidecum respingătoare. Faptul că era bătrână nu însemna că era şi respingătoare. Doar, pur şi simplu, trupul ei nu mai trimitea niciun semnal, cel puţin în direcţia trupului meu. Anumite baterii, adânc

ascunse, păreau moarte. Dar asta nu însemna că era urâtă sau că mirosea neplăcut.

Avea trăsături regulate. În anumite fotografii din anii '70, semăna cu Juliette Gréco — înainte ca aceasta să-şi fi operat nasul.

*

Lui Judith îi plăcea foarte mult să vândă case. În urmă cu zece ani, mi-o vânduse pe cea în care locuiam astăzi şi eu puteam să depun mărturie că-i foarte talentată pentru tranzacţiile imobiliare. Ca şi A.M. în materie de investigaţie, Judith era cea mai bună în meseria ei. Cele mai frumoase afaceri treceau prin mâinile ei. Ea cunoştea ţinutul ca pe propriile-i buzunare şi îşi ştia meseria la perfecţie. Vorbea rusă şi spaniolă. Din Urali şi din stepă soseau tipi cu valize pline cu bani, pe care trebuia să-i ţin mai multe zile în casă, cu riscul de a fi ucis, şi ea negocia afacerea în limba cumpărătorului — limba rusă o făcea să devină volubilă —, serviciu pe care nicio altă agenţie nu-l propunea şi care constituia o atracţie absolută pentru fraţii noştri din Est care veneau aici pentru puţin calm şi puţină linişte, pentru a respira aerul curat de pe malurile oceanului, pentru a-i gusta ceţurile dese. Ruşii îşi *aruncau banii* pe fereastră, fără să le pese. Primarul şi consilierii se duseseră până la Sankt-Petersburg ca să laude regiunea şi să spună cât de bine e să locuieşti aici, să investeşti aici etc. Rezultat: Judith nu mai putea să-mi consacre din timpul ei.

Nimic nu o silea să-şi umple carnetele cu însemnări privitoare la următoarele întâlniri. Dar noi străbăteam perioada cea mai grea de când ne căsătoriserăm şi hotărâserăm

să luăm puţină distanţă. La San Sebastián, tranzacţiile imobiliare erau în toi.

Când se întâmpla să se gândească la asta, îmi aducea ţigări. Odată mi-a întins un cartuş şi mi-a spus:

— Ştii, femeia aceea... N-am nimic împotriva ei, dar...

— Nu, aşteaptă... ştiu unde vrei să ajungi, numai că...

— Dimpotrivă, e departe de mine gândul că...

— A făcut tot ce era cu putinţă. Ştiu. Nu i se poate reproşa nimic. Ştiu că a făcut totul. E cu adevărat foarte bună. Crede-mă.

Fără să fie încă foarte puternică, tensiunea dintre noi era continuă. Nu ştiam dacă era semn că avea o legătură sau că se simţea frustrată — de cealaltă parte a graniţei se aflau mulţimi de *hombres* cu părul dat cu briantină.

— Crezi că poliţia face o treabă mai bună? am adăugat. A mai avansat cât de cât?

Ea înţelegea mai bine decât oricine ceea ce trăiam eu, date fiind antecedentele mele în materie de dramă, astfel încât mă menaja, în ciuda dispoziţiei nesigure pe care o manifestam, la rândul meu.

Îmi trebuise mult timp ca să mă conving că nicio altă femeie nu avea s-o înlocuiască pe cea pe care o pierdusem. Mersesem către lumină cu viteza unui continent, astfel încât totul — sau cel puţin esenţialul — se deteriorase sub ochii mei, fără ca eu să mă alarmez.

Cred că o descurajasem, pur şi simplu.

Acum mă gândeam că viaţa mea era pe cale de a se schimba cu totul şi că eu nu mai eram în stare să mai exercit vreo influenţă asupra unui eveniment — îngrozitoarea dispariţie a fiicei mele urca precum o tâşnitură de curara către inima mea, zi de zi. Este posibil, oare, ca un om să îşi piardă cele două fiice la un interval de

doisprezece ani? Oare soarta putea să se înverşuneze astfel împotriva lui?

Până şi numai un asemenea gând mă făcea să tremur. Îmi închipuiam foarte bine totuşi că nicio femeie cu oarecare bun simţ — şi Judith era, cu siguranţă, o asemenea femeie — nu şi-ar fi dorit să găsească un tip de genul meu şi să-i guste deprimanta prezenţă, întorcându-se de la slujbă. Înţelegeam foarte bine că nu avea motive să se grăbească să vină acasă ca să-şi petreacă seara cu mine.

O descurajasem. Era atât de simplu de înţeles!

Ba chiar trebuia să mă felicit că nu mă părăsise încă. Orice s-ar spune, aproape că gândeam aşa. Zadarnic ieşeam şi respiram adânc de câteva ori în faţa oceanului, nu mai izbuteam să-mi umplu plămânii cu aer. Uneori, ea venea şi-mi masa umerii.

Eram obligat să-l sun pe Roger, căci el nu mă suna niciodată. „Vreau să mă suni la telefon, înţelegi? Chiar dacă n-ai să-mi dai nicio veste, vreau să mă suni. Poţi să faci asta, nu? Chiar şi numai ca să-mi spui că n-ai nicio veste nouă. Poţi să plângi, dacă vrei, dar fă ce-ţi spun!"

*

Poliţia admise în cele din urmă că o lună fără nicio veste nu-i un semn bun. „Şi doar ca să-mi spuneţi asta aţi venit?" am întrebat amândoi.

Nu mai dormeam decât câte o oră, două. Nopţile mele erau decupate într-o duzină de felii care alternau: veghe şi somn. De aceea, adormeam de câteva ori în timpul zilei, aţipeam oriunde, la supermarket, într-un bar sau la vânzătorul de ziare.

Oamenii ştiau în ce constă suferinţa mea şi unii comercianţi îmi ofereau un scaun şi mă compătimeau, în timp ce mie îmi cădea bărbia în piept. S-ar fi zis că jumătate din oraş voia să mă mângâie pe spate. Când aflaseră de moartea soţiei şi a fiicei mele, puseseră să se facă slujbe religioase pentru ele. Ca să cânte în cor, unii chiar coborâseră pentru asta de la munte.

Cei mai mulţi dintre ei urmăriseră cariera lui Alice — o fată atât de frumoasă, o actriţă atât de bună, mândria tatălui ei, fără îndoială —, şi nu trecea o zi fără să am parte de vreo femeie care să-mi recite tot CV-ul fiicei mele, fără să insiste asupra unor episoade mai puţin strălucite, evident.

— De ce nu-ţi iei maşina? mă întreba Judith. Fă-ţi cumpărăturile în Spania.

— Ce vrei să-mi cumpăr din Spania? îi răspundeam eu.

De altfel, nu aveam niciun chef să conduc. Şi nu-mi era nici foame. Când eram singur, nu mâncam. Nu mă gândeam la asta. Când ştia că sunt singur, A.M. îşi suspenda eventuala investigaţie şi aducea sendvişuri, hotdogi, mâncare chinezească sau indiană, italiană, grecească sau chiar japoneză, în fond nu avea niciun fel de importanţă, mi-era egal — aşa că puteam să mestec fără să crâcnesc o bucată mare de ghimbir conservat în sirop.

Fiindcă eu nu vorbeam deloc, A.M. era cea care se străduia să facă puţină conversaţie. Dacă aveam puţin noroc, un caşalot eşua pe plajă. În altă zi, oceanul aruncase pe mal nişte heroină, în pachete de câte un kilogram. Sau se deschisese un nou teren de golf. Sau îmi vorbea despre condiţia fizică a echipei de rugby. Sau despre un atentat împotriva unei garnizoane din Guardia

Civil. Sau despre acei *gays* care fuseseră surprinşi în tufişuri, lângă far. Etc.

Sau îmi vorbea despre fiul ei, Jérémie, care urma să iasă curând din închisoare, iar ea se temea de acel moment, căci relaţia cu el nu era uşoară.

A.M. considera că băiatul trebuia să ne vadă împreună, să se obişnuiască totuşi cu prezenţa mea lângă ea, pentru momentul când va ieşi din închisoare, să se obişnuiască şi cu faptul că mama lui îşi găsise un prieten — nu un tip cu care să se culce.

În ziua când a ieşit din închisoare, m-am dus să-l aştept la ieşire, iar lucrurile nu s-au petrecut prea rău, dar eu eram cu mintea în altă parte. De cât timp dispăruse oare Alice? De o lună şi jumătate? Eram distrus. Jérémie se uita lung la mine în timp ce îl conduceam către pădurea de pini, sărind peste şine, acolo unde trenul îşi încetineşte mersul. În cele din urmă, lăsă să-i scape un „da, patruzeci şi cinci de zile începe să fie mult".

Ne-am oprit din mers în faţa casei lui. A.M. ieşi în prag. I-am făcut un semn şi am luat-o repede din loc.

*

Jérémie fusese surprins în timp ce jefuia o staţie de benzină. Un glonţ rătăcit îl lovise pe casier chiar în piept.

Jérémie făcuse şase ani de închisoare. Lucrul la care se pare că el ţinea cel mai mult pe lumea asta era aparatul lui de înregistrat. Îi plăcea mai ales să asculte rock englezesc.

— Spune-mi când vei vrea să-ţi găseşti de lucru, i-am spus. Poate voi reuşi să te ajut.

— Vezi-ţi de treaba ta, mi-a răspuns el.

A.M. dorea să-i mai lăsăm timp, măcar câteva săptămâni, înainte de a aborda acest subiect. Era fiul ei. Nu eu trebuia să-i spun ce trebuie să facă — de altfel, nici eu nu ştiam, fiind incapabil să mă concentrez şi la altceva în afara dispariţiei lui Alice.

Într-o dimineaţă, mergând pe plajă şi escaladând dunele în lumina alburie şi umedă a zorilor, am dat peste el. Era aşezat pe nisip şi-i arunca o bucată de lemn unui căţeluş care, de câteva zile, dădea târcoale prin împrejurimi.

— Cred că-i tare greu. N-aş vrea să fiu în locul tău, i-am spus.

Când m-am întors, era tot acolo. Câinele, de asemenea. În pantă, mai jos, câteva valuri uşoare înaintau pe nisipul care, acum, strălucea în lumina dimineţii. Ca să poţi vedea, trebuia să închizi puţin ochii.

— N-ai vrea să bem o cafea împreună? i-am spus. Simţeam o teribilă nevoie să vorbesc despre Alice şi, din acest punct de vedere, băiatul acesta mi se părea a fi ca un imens teritoriu neexplorat.

M-am aşezat în faţa lui.

— Ai văzut-o, cu siguranţă, în ultimul film despre James Bond, i-am spus. Sau în *Iată*.

Uneori, când vorbeam despre ea, imaginea celor două moarte i se alătura celei a lui Alice, un suspin îmi urca imediat în gât şi scoteam un fel de gâlgâit sau râgâiam, sau mă aplecam puternic din mijloc.

Spre deosebire de alţii, Jérémie nici nu clinti când un geamăt mi se înălţă din adâncul pântecelui, în momentul în care am evocat perioada când eram tatăl celor două fiice şi soţul unei femei excepţionale, Johanna, pe care o văzusem murind sub ochii mei. Nu mă întrebă dacă mă simt cumva rău.

— Pot să mai cer nişte croissante? mă întrebă el.

Bărbaţi tineri, pe ale căror trupuri apa şiroia, ieşeau din valuri cu planşele lor şi se instalau pe terase pentru a contempla oceanul.

— Ia ce vrei, i-am spus. Nu că i-aş aproba purtarea. Nu că mi-aş înălţa fiica la rangul de model pentru alţii, bineînţeles. Dar i se pot acorda circumstanţe atenuante, cred... nu crezi şi tu? Şi ştim în ce mediu trăieşte, nu-i aşa, ştim că, practic, e cu neputinţă să nu fie influenţată de el. Oare nu-i mai bine să-ţi iei copilul şi să-l arunci pe fereastră? Glumesc.

M-am aplecat spre căţel ca să-i dau o bucată de zahăr, dar Jérémie mă opri, sub pretextul că i se vor strica dinţii.

— Sunt dinţii lui de lapte. Or să-i cadă, dragul meu, i-am spus.

— Şi ce-mi pasă mie, îmi răspunse el.

*

Cu prilejul ultimei sale vizite, Alice uitase un tricou cu inscripţia ABUSE OF POWER COMES AS NO SURPRISE, dar acesta era prea mic pentru mine. Era spălat şi călcat, desigur, mirosea a nou şi a săpun. Nu mai rămăsese nici urmă din mirosul ei, bineînţeles.

Cum aş fi putut să prevăd? Sunt aproape două luni de atunci. E îngrozitor.

Nu îl puteam trage pe cap, iar partea de jos mi-ar fi ajuns doar în dreptul buricului. Fiindcă nu-l puteam purta, trebuia să mă mulţumesc să-l ţin în mâini.

Ziarele continuau să vorbească despre dispariţia ei. Unii erau convinşi că se ascundea într-o clinică particulară,

pentru o dezintoxicare sau pentru Dumnezeu mai ştie ce, dar eu telefonasem la toate aceste stabilimente, încă din primele zile, şi fără niciun succes.

Cel puţin, din punctul ăsta de vedere, ea se arătase mai rezonabilă, odată cu trecerea timpului. Gemenele o aduseseră, mai mult sau mai puţin, cu picioarele pe pământ. Roger se maturizase şi el. Escapadele soţiei sale îl amuzau mult mai puţin acum — căci hotărâse şi el, după acea teribilă seară când două falange de la un deget al lui Anne-Lucie se rostogoliseră pe mochetă, că nu se va mai atinge niciodată de lucruri interzise.

Visam că voi fi contactat ca să plătesc o răscumpărare. Voiam să străbat oraşul şi să intru în pădure cu o valiză plină de bancnote, nu voiam decât asta, voiam să fiu util, dar nimeni nu-mi telefona.

Judith dormea la etaj — începuse să caşte înainte ca masa să se fi terminat. Drumurile ei numeroase o epuizau, dar şi pe mine. Poşeta ei — pe care nu o cercetam decât în treacăt — nu-mi spunea nimic despre natura deplasărilor ei, despre eventuala lor natură adulterină.

Mă întrebam dacă mai eram în stare să simt ceva, dacă faptul că mintea mea, năpădită de dispariţia fiicei mele — n-aveam alta — nu îmi tăiase orice alt gând. Speram că un dram de gelozie va apărea în timpul cercetării poşetei, dar n-a fost aşa — abia dacă eram conştient de ceea ce făceam.

Când nu era aici, eram supărat pe ea că mă lasă singur, dar când se întorcea acasă, prezenţa ei nu-mi convenea. Îmi era ruşine de starea de abrutizare în care mă aflam, îmi întorceam repede privirea. Murmuram fraze din care nici eu nu înţelegeam niciun cuvânt.

Ea plănuia să-şi ia o cameră la San Sebastián, dacă piaţa imobiliară rămânea la fel de efervescentă.

— Ei drăcie, am zis, lucrurile iau o întorsătură ciudată.

— Nu ştiu ce să spun, Francis, nu ştiu ce să mai spun. Dacă iau o cameră cu chirie mă va costa mai puţin decât dacă stau la hotel. Asta-i tot.

— Asta-i tot şi mai mult. Ţi-o garantez. Dacă ai putea să aştepţi să mă simt ceva mai bine, ar fi drăguţ din partea ta.

Când ea era aici, trebuia să găsesc ceva ca să nu rămân inactiv, căci îndată îi simţeam privirea pironită asupra mea. Mai ales seara, când profita de penumbra din cameră ca să mă privească foarte atent — eu, pe de altă parte, îmi închipuiam că îmi apăreau scrise pe frunte cuvinte pe care ea putea să le citească, iar asta nu voiam.

Eram mulţumit că reîncepusem să fumez. În compensaţie, mergeam mult. De acum înainte, nicio carte nu mă mai chema în chip urgent, nici ca s-o citesc, nici ca s-o scriu. Aveam timp destul. Îl întâlneam, din întâmplare, pe Jérémie, într-un moment sau altul al zilei. Era mereu însoţit de acel câine, pe care părea că l-a adoptat şi care creştea văzând cu ochii. Totodată, niciun altul nu alerga după bucăţile de lemn şi după conurile de pin precum acesta.

— Îţi înţeleg poziţia, i-am spus. Dar eu fac ceea ce mi-a cerut mama ta. Eşti liber să accepţi sau să refuzi. Nu fac decât să-ţi transmit informaţia.

— Ce dracu aş putea face eu într-un cazinou?

— Nu ştiu. Să fii crupier, poate?

Învârti foarte repede o bucată de lemn în aer, iar animalul porni în goană, cu pântecele aproape lipit de pământ şi lătrând.

— Mai bine crăp, spuse el.

Indiferentă, luna plină clipocea deasupra oceanului, scălda pinii şi îşi trimitea razele pe drum, apoi vizita grădinile.

*

Deşi se dovedea a fi incapabilă să adopte anumite măsuri faţă de fiul ei, A.M. era nefericită din cauza lipsei de entuziasm pe care acesta o manifesta faţă de ideea de a reacţiona. Spera, fără îndoială, că voi interveni şi eu alături de ea — şi era cazul —, dar băiatul rămânea pe poziţia lui. Nu vedeam cum poate fi soluţionată această problemă.

În cele din urmă, suspinând, accepta situaţia. Nu străluciserm niciodată în postura de tată. Oricum, nu îndeajuns, încât să mă consider o autoritate în materie, iar cazul lui Jérémie se situa cu mult dincolo de competenţele mele.

După Judith, trebuia să fiu atent şi să nu mă implic prea mult. Ea consultase tot felul de arhive pe internet, iar povestirea jafului practicat de Jérémie nu-i stârnise nicio simpatie faţă de acesta. Nu avea importanţă cine trăsese. Casierul era mort. Şi asta pentru că un cretin hotărâse să jefuiască o benzinărie. Oare nu găseam şi eu că-i o faptă lamentabilă?

Jérémie simţea că nu cucerise inima lui Judith, dar declara că se pune în locul ei şi că îi înţelege reticenţa.

Abia dacă îndrăznea să pătrundă în graădină când ea era acasă, însă nici Judith nu-l încuraja deloc, dar eu nu voiam să mă amestec. Ieşeam atunci şi fumam o ţigară împreună cu el. Nu ne vorbeam mult. Ne uitam la câine cum aleargă după pescăruşii care dispăreau ţipând în întuneric. Judith mă întreba ce era atât de important, încât o părăseam în felul ăsta, dar nu ştiam ce să-i răspund.

Nu aveam niciun motiv care să mă facă să caut tovărăşia acestui băiat, în afară de faptul că era disponibil

într-un moment când eu eram supus la una dintre cele mai mari încercări ale vieţii mele.

Avea şi el problemele lui, nici el nu se simţea deloc bine, şi această asemănare — acest sinistru punct comun — părea că deţine puterea de a uşura anumite poveri, de a le face mai suportabile şi de o parte, şi de cealaltă — nu-i oare liniştitor să vezi că există cineva la fel de distrus ca şi tine, la fel de nefericit, la fel de descumpănit şi cu inima la fel de zdrobită?

A.M. m-a luminat puţin, într-o dimineaţă, când mi-a spus că tatăl lui Jérémie murise în braţele băiatului, la câteva zile după ce acesta împlinise şaisprezece ani — din acel moment au început necazurile lui şi de atunci a decăzut tot mai mult, până a ajuns, în cele din urmă, într-o celulă de închisoare.

Nu mă îndoiesc că Judith consideră că e vorba despre o scuză, i-am răspuns eu. Ne sculaserăm în zori ca să ne ducem să cumpărăm sardele — un uşor văl de ceaţă matinală acoperea încă munţii învecinaţi, care străpungeau întunericul. A.M. ridică uşor din umeri — ea era mamă, înainte de orice.

Una dintre erorile pe care le făcusem era aceea de a fi refuzat categoric să am un copil cu Judith. Primise cu greu această lovitură. Primise cu greu lovitura, şi eu plăteam astăzi din greu urmările. Inima ei devenise ca de piatră. Eram uimit uneori de răceala de care dădea dovadă — atitudinea ei faţă de Jérémie, de exemplu —, uitând atunci, ca un amnezic mizerabil şi neruşinat ce eram, că eu eram, de fapt, responsabil de asta.

A.M. avea o reţetă de conservat anşoa moştenită din familie, care consta în a le acoperi cu sare fină, nu cu sare grunjoasă, ci cu *sare fină*, strat după strat, astfel încât car-

nea lor să rămână fermă şi roşie, suculentă — circula o poveste absolut veridică, potrivit căreia Hemingway, care căpătase între timp Premiul Nobel, comandase astfel de conserve, până la moarte, mamei lui A.M., care îi trimitea cam cincizeci de borcane în lăzi, ultimul transport fiind expediat la Ketchum, în Idaho, transport pe care Ernest al nostru, Ernesto, cum i se spunea aici, Ernesto Hemingway, nu-l mai plătise niciodată.

*

A.M. ne lăsă în faţa unei grămezi de cinci kilograme de anşoa care trebuiau golite de măruntaie, curăţate, spălate, puse în borcane etc., pentru a face nu se ştie ce în oraş — ea nu prea vorbea despre munca ei. Am simţit o anumită spaimă şi l-am trezit pe Jérémie, care dormea încă pe jumătate. La întoarcere, dormise în maşină. Nu eram deloc încântat să mă ocup singur de cele cinci kilograme de anşoa.

Se lumina de ziuă. Am pregătit cafeaua. Tot aşa eram oare şi eu la douăzeci şi cinci de ani? La fel de obosit? „Hai să ne apucăm de treabă", am spus, ridicând storurile. Jérémie se strâmbă în lumina de un galben auriu. „De două luni fără nicio veste, Jérémie. Curând se vor împlini două luni, îţi dai seama?"

Am luat un peşte, l-am spintecat în două, l-am golit de măruntaie, l-am clătit repede sub jet, l-am scuturat uşor de picăturile de apă şi apoi l-am pus pe un pat de sare. I-am spus lui Jérémie să facă la fel.

— S-a petrecut într-o dimineaţă, acum doisprezece ani. Unui şofer de cursă lungă i s-a întâmplat acelaşi lucru ca şi tatălui tău. O criză cardiacă. Coborâsem din maşină cu Alice şi ne îndreptam spre cafenea. Plecaserăm în

vacanţă. Bărbatul îşi pierduse probabil cunoştinţa atunci când camionul său cisternă a traversat parcarea ca un obuz, a intrat în maşină şi ele au ars de vii, Jérémie, au ars de vii sub ochii noştri. Amândouă. Mama şi sora ei. Înainte de a o judeca, trebuie să ne amintim asta. Îţi spun toate astea ca să înţelegi. Uită-te la Courtney Love. Cine-i poate reproşa că, din când în când, mai face unele excese? Acum ştii ce s-a întâmplat. E greu să funcţionezi în acest mediu chiar şi în timp normal. Te asigur că s-a bătut. Pot să-ţi spun că i-a trebuit mult curaj. Nu-ţi spun asta pentru că-i sunt tată. Roger îţi va spune că încă tresare puternic şi este leoarcă de sudoare când se trezeşte din somn. În acest mediu, în care fiecare pândeşte până şi cea mai mică slăbiciune a celuilalt, cea mai mică greşeală...

Am remarcat că se uita ţintă la mine. Lespedea de pe mormântul meu se închise din nou peste mine. Piatra cea grea se întoarse la locul ei şi mă reduse la tăcere.

— Nu mai fi atât de supărat. Nu este încă totul pierdut.

*

Roger le aduse pe fete în timpul Sărbătorii Tuturor Sfinţilor. Am mulţumit Cerului că Judith era de această parte a frontierei şi că a putut să le primească şi să le strângă în braţe ca orice bunică adevărată, care vrea să-şi joace nobilul rol... De care se achita foarte bine. Fetele refuzau să adoarmă fără să fie sărutate de ea.

Când le-am întâmpinat la aeroport, Judith s-a uitat pe furiş la mine, cu o expresie de supărare. Erau ca două scobitori ambulante. Oare Roger le dădea să mănânce atât cât ar fi trebuit? Oare le îngrijea bine? Fără îndoială că bunica lor exagera într-o oarecare măsură. Fie şi numai

aerul capitalei era de ajuns ca să slăbească, să otrăvească, treptat, chiar şi organismul cel mai sănătos şi mai rezistent. Poate că fetiţele aveau nişte cearcăne mai mari şi mai adânci decât de obicei, dar asta era totul. Şi nici Roger nu arăta chiar rău.

Abia târziu, în cursul după-amiezii, ne vorbi despre echipa de ziarişti convocată pentru a doua zi. Judith şi cu mine am schimbat o privire. Ziarişti! Ce idee! Roger nu ne lăsă timp să ne revenim în simţiri. El ne explică în amănunt că lucrul cel mai rău care ni se putea întâmpla era să nu se mai vorbească despre cele întâmplate. Trebuia să fim în continuare în prim-planul scenei, trebuia să continuăm să arătăm că eram neconsolaţi, dar că, în paralel, rămâneam plini de speranţă. Trebuia să avem încredere în el. Cu o săptămână în urmă, lipise pe străzi şi în metrou fotografia lui Alice — făcută acum trei ani la Sydney, la un festival de cinema — pe care scria: DAŢI-NE-O ÎNAPOI. În numărul revistei *Elle* din acea săptămână, ea împărţea o pagină cu Paris Hilton — blonda aceea patetică.

— Ar trebui să te opreşti, i-am spus eu. Chiar aşa. N-ar trebui să faci atâta zgomot pentru nimic.

Mă privi cu un fel de dispreţ:

— Deci, aţi pierdut orice speranţă?

— Nicidecum, Roger. Dar nu văd la ce pot folosi toate astea.

— Daţi-mi un singur motiv serios din care să rezulte că nu trebuie să fac ceea ce fac. Spuneţi-mi prin ce-i pot dăuna şi mă opresc chiar acum. Eu nu sunt ca voi, Francis. Eu nu pot rămâne cu braţele încrucişate.

— Ar trebui să umbli mai atent cu asemenea lucruri, i-am spus.

Seara, vremea era destul de plăcută şi mai puteam încă face la grătar câteva cotlete. Un şuierat îndepărtat venea dinspre mare, un porumbel gângurea în molidul din curtea vecinului, în timp ce perechea lui îşi lua zborul în direcţia râului Rhune, spre cerul înstelat, care parcă plutea liniştit deasupra munţilor Pirinei. Roger îmi aduse tot felul de mirodenii.

Îşi încrunta sprâncenele aproape tot timpul. Dar, odată ce nu şi le mai încrunta, nu mai părea chiar atât de supărat. Judith nu vedea lucrurile ca mine şi chiar îmi reproşase că sunt prea dur. Şi nu numai că sunt prea dur când cer să văd la el nişte semne tangibile ale suferinţei — că e palid, că a slăbit, că geme —, dar şi că dau dovadă de o anumită stupizenie când o iau pe un drum care nu duce nicăieri. „Ai fi mai mulţumit dacă s-ar îmbolnăvi? Te-ai simţi mai liniştit?"

Oricum, starea sănătăţii lui nu mă îngrijora. Dar puteam să spun asta? Aveam permisiunea să spun asta? Puteam oare să spun că, după părerea mea, Roger nu arăta a persoană care suferă, fără să dau dovadă că gândesc urât?

— Hai la cazinou, i-am spus, după ce ne-am ridicat de la masă. Hai să mai spânzurăm nişte bani.

M-am ridicat. Am urcat să-i spun lui Judith că plecăm şi m-am oprit în faţa uşii întredeschise de la camera pentru prieteni. Judith le citea fetiţelor ceva din Jane Austen. Gemenele erau foarte emoţionate şi se ghemuiseră în braţele bunicii lor — a cărei înfăţişare tânără mă uimea încă o dată. Cum de mă putusem îndepărta de o asemenea femeie? Probabil că eram bolnav, îmi spuneam adeseori. Ar fi trebuit să fiu mulţumit că mă căsătorisem cu o brunetă atât de frumoasă. Cu o brunetă adevărată. Eram, probabil, cu desăvârşire orb.

Şi Johanna era brunetă. Părul ei greu, magnific, luase foc într-o clipă — de parcă i-ar fi ieşit flăcări din cap. O strânsesem în braţe pe Alice, dar câteva imagini avuseseră timp să i se imprime în minte, astfel încât, în anii care au urmat, făcusem apel la nenumăraţi psihanalişti. Adevărul este că-mi făcusem griji cu nemiluita din cauza ei.

O iubeam pe Alice cum nu se poate mai mult, din tot sufletul, dar încă simţeam în trup tot ceea ce mă făcuse să îndur — accidentul de maşină, şederea în celula de la dezalcoolizare, înecul. Mă pregăteam de data asta să capăt o lovitură de moarte, iar Judith putea să se dovedească a fi unicul meu sprijin în decursul insuportabilei încercări care mă aştepta. Fără îndoială că ar fi trebuit să le îndepărtez puţin pe gemene şi să mă întind alături de ea, dacă totul urma să dispară într-un nor de praf. Nu trebuia să fiu atât de idiot.

Când m-a privit, i-am surâs şi i-am făcut semn că ies în oraş.

*

Am trecut pe la plajă.

— Nu credeam că-i aşa, spuse el.

— Ce nu credeai?

— Că n-ai făcut nimic.

— Ba am făcut ceva.

— Tocmai asta spun şi eu. Că ai făcut ceva. Am spus-o, dar n-am crezut-o.

Scândurile pe care mergeam dispăreau sub nisip uneori, apoi apăreau iar, având reflexe cenuşii. Câţiva pescăruşi zburau prin preajmă, lăsându-se duşi de vânt. Noaptea era luminoasă.

— Iată ce trebuie să înţelegi, spuse el. Iată ce trebuie să înţelegi bine. Tot ceea ce fac este pentru ea. Să-ţi spui mereu asta: că fac pentru ea.

— Aş fi preferat ca înainte să fi vorbit cu noi.

— Da, ştiu. Mi-ai mai spus. De acord. Îmi voi petrece toată noaptea scuzându-mă, dacă asta aştepţi de la mine.

— Nu-i o idee rea. Poţi să începi.

— Ascultă, Francis, ascultă, n-o să mori din asta. Nu trebuie să *reduci* căutările, ci trebuie să le *intensifici*. Să le intensifici, înţelegi? Aşa funcţionează lucrurile astea. Cu cât se va vorbi mai mult despre ea, cu atât va fi mai bine. Cum? Nu te uiţi la ştiri? Nu vezi care-i soarta celor necunoscuţi? Chiar nu vezi?

Dintr-odată, mi-a venit poftă să mănânc o clătită. Oceanul semăna cu un mare ecran negru şi lucitor, pe care se desfăşurau încet nişte filamente albastre, iar în aer se simţea o pală de aer călduţ şi intens iodat. De la cuptoarele dintr-o baracă venea un miros plăcut de aluat copt, bine vanilat.

— Niciodată n-am mai auzit vorbindu-se atât de mult de ea, am spus. O văd peste tot. Şi ea este absentă. Cred că asta mă şochează. Acest contrast. Îţi spun asta la modul cel mai sincer.

— De acord. Foarte bine. Înţeleg că asta te supără. Dar trebuie s-o faci pentru ea, Francis. Ce dracu-i cu tine, Francis?

L-am privit. Toţi aceşti ani în care se drogase îi accentuau — în penumbra în care ne aflam — faţa scofâlcită şi înfăţişarea de bancher pus pe rele. Îi spusesem lui Alice părerea mea despre acest tânăr bancher — banca aparţinea unei ramuri a familiei instalate în Monaco — care-şi petrecea zile întregi pe canapeaua din biroul său delirând,

cu gulerul desfăcut, anulându-şi întâlnirile una după alta, drogat în ultimul hal cu putinţă etc., încercasem să-i deschid ochii, dar degeaba.

Eu, pe de altă parte, urma să mă căsătoresc cu Judith. Nu puteam deci să mă opun, în aceste condiţii, ideii de căsătorie. Oricum, nu ştiusem să mă arăt nici ferm, nici destul de convingător, şi ne căsătoriserăm şi eu, şi ea, la interval de o lună, în biserica Saint-Jean-Baptiste, în anotimpul cireşilor în floare, pentru că destinul hotărâse astfel — pentru că nu mai puteam aştepta, pentru că flăcările trebuiau stinse.

În acei doi ani care urmaseră după accident. În acei ani de coşmar.

Mi se întâmpla uneori acum, privindu-l pe Roger, revăzându-l pe acel zombi care se căsătorea cu fiica mea şi se împleticea în biserică, să recunosc că se descurcase bine — în afară de faptul că începuse să se îmbrace cu haine Ralph Lauren, din cap şi până-n picioare.

— Există o cerere de răscumpărare, Francis, îmi spuse el, strâmbându-se de parcă l-aş fi călcat pe picior.

Am încremenit.

— Îmi pare rău, dar n-aveam dreptul să vorbesc despre asta, adăugă el.

Mi-am dres vocea:

— E vie? am întrebat.

— Ce? Da... îmi pare rău, da... Trăieşte. Dar poliţia bate pasul pe loc, bineînţeles.

— O răscumpărare? Ce răscumpărare? Acum îmi vorbeşti despre o răscumpărare?

Am aruncat jumătate din clătită la pubelă. Timp de câteva secunde, am simţit o ameţeală puternică şi am hotărât să mă aşez pe o bancă aflată chiar acolo, mărginită de un bătrân tamarix cu trunchiul spintecat.

— Ştiai cum mă chinuiesc, ştiai că mă temeam să nu se fi întâmplat ce-i mai rău, ştiai cât sunt de neliniştit, dar nu ţi-a fost milă. N-ai crezut de cuviinţă să mă linişteşti cât de cât, nu-i aşa?

Se aplecă spre mine:

— Ascultă, Francis, ascultă ce-ţi spun. I-am dat prioritate lui Alice. Îmi pare rău. Poliţia a ţinut să se lucreze în cel mai mare secret. I-am dat prioritate lui Alice. Le-am spus: „OK, m-am gândit, cred că aveţi dreptate", şi i-am lăsat să facă ce vor. Îmi pare rău.

M-am uitat la el o clipă.

— Ce vrei, de fapt? i-am spus. Cum poate fi cineva atât de naiv... Au ratat, nu-i aşa? Asta vrei să-mi spui?

Câţiva pescăruşi se băteau pe clătita mea — bucăţele de cremă albă săreau de jur-împrejur. De emoţie, îmi tremurau mâinile.

*

A doua zi dimineaţă, după o noapte atroce — Judith şi cu mine avuseserăm un raport sexual îngrozitor, ca urmare a uluitoarei dezvăluiri pe care mi-o făcuse Roger şi care mă transformase, pur şi simplu, într-un bărbat impotent, ceea ce nu era niciodată un lucru bun pentru ziua care urma şi nici chiar pentru zilele următoare, deşi ea nu recunoştea asta —, tocmai mă îndreptam către aparatul de făcut cafea când ginerele meu apăru în grabă, în dreapta mea. Era şapte dimineaţa — oră la care rareori îl puteai vedea în picioare.

— Au venit jurnaliştii, spuse el.

— Care jurnalişti?

— Ştii bine care, Francis. Nu face pe prostul.

Am propus să amânăm întrevederea pe a doua zi, dar el începu să se lamenteze, să geamă, să mă acuze că vreau să stric totul, că mă comport ca un egoist feroce.

— Au venit anume pentru asta de la Paris. Ţi-am spus, oare, cât m-am zbătut ca să-i aduc aici?

Se lumina de ziuă. Am pus în mişcare aparatul şi mi-am făcut un „Livanto", întrebându-mă cum trebuie să procedez ca să fiu mereu la acelaşi nivel din punct de vedere sexual, la vârsta mea, când mi se întâmpla ceea ce mi se întâmpla.

M-am uitat la Roger.

— Trebuia *doar* să strângem banii, trebuia *doar* să le urmăm instrucţiunile, trebuia *doar* să le aducem paralele, asta-i tot ce trebuia să facem. Trebuia *doar* să avem puţin cap, Roger. Să nu facem pe deştepţii, nimic mai mult.

Merita toate chinurile din lume pentru că pusese soarta fetei mele în mâinile poliţiei. Dacă n-aş fi fost convins că o iubeşte pe Alice, cred că m-aş fi năpustit asupra lui. Parcă-l şi auzeam pe acest cretin îngrozitor vorbindu-le altor cretini îngrozitori. Punând la cale o operaţie, împreună cu ei. Împreună cu această bandă de cowboy îngrozitori. Cu această bandă oribilă de cowboy îngrozitori, care erau incapabili să plătească o răscumpărare fără să strice totul.

— Dacă nu mi-ar fi atât de rău, aş izbucni în râs, i-am spus. Atâta prostie mă înspăimântă, crede-mă, Roger.

Se legăna de pe un picior pe celălalt, cu fruntea aplecată, văicărindu-se încet şi vrând să mă facă să schimb subiectul. Deasupra oceanului, cerul era luminos şi senin. Nişte bărbaţi tineri veneau din parkinguri şi coborau către plajă, cu un mers uşor înţepenit şi ducându-şi planşele sub braţ. În oraş, vânzătorii de răcoritoare îşi scoteau

mesele pe trotuar, iar negustorii, mezelurile. Piaţa îşi deschidea porţile. Primul avion spre Paris trecea pe cer, făcând o buclă deasupra golfului.

— Suntem într-un punct mort, îmi spuse el pe un ton plângăreţ.

Nu i-am răspuns nimic, înţelesesem.

— Cu adevărat într-un punct mort, mai bâigui el.

După părerea lui, participarea mea la interviu era capitală. Mâinile îmi mai tremurau încă. Am sunat-o pe A.M. Vorbisem cu ea la telefon în ajun şi îi spusesem că văzuse lucrurile corect şi că era vorba despre o răpire.

— Dar noi n-am vorbit despre presă, i-am spus. Şi iată, îl am pe Roger în faţa mea şi el îmi vorbeşte despre o întâlnire cu nişte jurnalişti, despre o întâlnire aranjată cu ei... da, i-am spus că trebuie să se abţină de acum înainte, i-am spus... îmi face semn că da, a înţeles să nu mai aibă nicio iniţiativă, da, cred că a înţeles, îmi face semn că da.

*

Înţelesesem oare şi eu că era vorba despre o întâlnire *filmată*? Ştia cum să mă contrarieze. Se jura că-mi spusese, dar eu nu-mi aminteam că ar fi făcut-o. Îmi spuse că e prea târziu şi că întâlnirea nu mai poate fi anulată. Nu alergase, dar, dintr-odată, părea că respiră greu. După părerea lui, trebuia să reflectez. Trebuia să reflectez cu mare grijă. Să mă gândesc întruna la fata mea. Să fac totul. Să renunţ la orice mândrie prost înţeleasă. Să trec peste orice mândrie. S-o calc în picioare dacă-i necesar. Şi să trecem să urmărim ştirile de la ora 20.00.

Era lovitura de graţie. Roger transpira din greu, continuând să-mi spună că *Paris-Match* propusese să pu-

blice întrevederea în numărul său următor, iar *Voici* scotocea din nou prin arhivele sale — după ce Roger le telefonase.

După părerea lui, trebuia să deschid bine ochii. Trebuia să văd ce se petrece. Dacă plecam de la principiul că notorietatea era mai bună decât anonimatul, n-aveam dreptul să mai ezit. Trebuia să merg în întâmpinarea camerelor şi să-i implor pe răpitori s-o lase în viaţă, făcându-le o nouă ofertă. Trebuia să le spun ce fată minunată era, ce mamă nemaipomenită ştia să fie, ce fiinţă fermecătoare răpiseră — ca să nu mai vorbim despre Premiul César pe care-l căpătase în urmă cu şase ani, despre cariera ei atât de promiţătoare, despre acţiunea ei anti-SIDA etc.

— Am dreptul să izbucnesc în lacrimi? am întrebat eu.

A trimis-o pe Judith să-mi explice că trebuia să profităm de cererea de răscumpărare, ca să întreţinem starea de emoţie în jurul lui Alice. Fiindcă vândusem câteva sute de mii de cărţi, nu eram cu totul necunoscut, şi el ştia foarte bine să măsoare impactul lamentărilor mele pe micul ecran.

— Şi eu îmi dau seama cât de puternic e un asemenea impact, Roger. E ceva foarte jenant. Nu cred că asta ne va duce prea de parte.

Hotărâsem, oare, să aştept să-mi trimită una dintre urechile lui Alice prin poştă? După mine, asemenea lucruri nu li se puteau întâmpla decât celorlalţi?

Au instalat reflectoare în salon. Credeau că am o problemă la ochi — aceştia deveniseră dintr-odată cât nişte cepe. O fetişcană ne-a machiat. Ni s-au dat microfoane.

Simţeam că tot trupul îmi îngheţase pe dinăuntru.

— Domnule, începem când vreţi dumneavoastră. Vă este cumva frig?

*

Cel puţin unul dintre noi se arăta satisfăcut. Seara, Roger mă atinse pe umăr şi spuse că Alice avea tatăl pe care-l merita. Fusesem perfect.

În urmă cu un minut, o surprinsesem pe Judith în cursul unei conversaţii telefonice purtate în şoaptă, în spaniolă — eu nu ştiu spaniolă. Mă retrăsesem în tăcere — mi s-a părut că îşi mângâie pieptul, în penumbră.

Nu fusesem un soţ ideal pentru Johanna, nici pentru Judith nu fusesem un soţ mai bun, se pare. Ar fi trebuit, fără îndoială, să trag nişte învăţăminte pe care nu le trăsesem.

— Ştiu la ce te gândeşti, îmi spuse Roger.

Mi-am ridicat privirea spre el.

— Dar era necesar, continuă el. Ai încredere în mine măcar de data asta.

M-am întors spre Judith, care apăru o clipă pentru a ne spune că trebuia să treacă pe la agenţie — era ora unsprezece noaptea. M-am mulţumit să dau din cap şi am urmărit-o cu privirea. Consideram că scuza pe care o găsise suna ca o insultă. Nici măcar nu-şi dăduse osteneala să caute ceva mai bun. Să se întoarcă la agenţie la unsprezece noaptea! Era, oare, plauzibil?

Mă întrebam dacă nu-i voi vorbi despre asta lui A.M., dacă nu-i voi cere să pună pe cineva s-o urmărească, pentru a mă lămuri cel puţin.

— Prefer să nu amestecăm lucrurile, îmi spuse ea. Tocmai studiez povestea asta privitoare la răscumpărare, aş vrea să mă concentrez pe ea.

— Foarte bine, am spus. Foarte bine, nu insist.

— Dacă vrei să rămânem prieteni, Francis. Crede-mă. Adresează-te altcuiva pentru soţia ta.

M-am gândit pe dată, fără să chibzuiesc mai mult, la Jérémie. I-am promis câteva bancnote pentru o muncă uşoară: voiam doar să ştiu cum îşi petrece timpul Judith, să ştiu unde se duce, pe cine întâlneşte.

— Ai cinci sute acum şi cinci sute la sfârşitul săptămânii. Sendvişurile şi benzina le plătesc eu. Eşti de acord? Da? Atunci eşti angajatul meu, bătrâne. Dar nu-i cazul să-i spui şi mamei tale ce-am hotărât noi doi. Nu vreau să am probleme cu ea.

Judith se întoarse cam pe la unu noaptea. M-am ridicat din pat şi am aruncat o privire prin gaura cheii. M-am uitat cum se dezbracă. Era calmă şi liniştită.

*

A doua zi dimineaţă, Roger îmi puse în faţă vreo jumătate de duzină de ziare şi declară că lucraserăm bine. Îmi arătă fotografia lui Alice pe pagina întâi de Yahoo. Şi, de asemenea, nişte extrase de pe caseta video, în care eu eram arătat cum plâng, scenă filmată prin îndepărtări şi apropieri succesive.

A.M. se întorsese de la Paris ca să afle mai multe despre operaţiunea de răscumpărare care eşuase.

— Ea e dintre cei care ne pot uimi, am spus. Nu renunţă uşor la ceea ce şi-a pus în gând. Sunt în bune relaţii cu ea. Şi avantajul ei, marele ei avantaj, constă în faptul că-i mereu disponibilă. Nu-i obligată să se ocupe de o mie de lucruri în acelaşi timp. Ceea ce nu-i cazul poliţiei. A.M. va cerceta totul cu de-amănuntul. E o fiinţă meticuloasă. Am încredere în ea. Dragă Roger, e un lucru teribil să speri din nou. Nu-mi pierdusem cu totul speranţa, desigur, dar... Şi iată-mă din nou aspirând spre înălţimi. Tu

nu poţi să ştii... Cel puţin, ştiu că nu-i pe fundul unui lac. Cel puţin, ştiu că nu-i pe fundul unei prăpastii. Sigur că nu m-am liniştit cu totul. Asta-i evident. Şi tu, şi eu ştim că există nebuni peste tot. Sunt mort de frică. Sunt mort de frică. De ce nu ne contactează? De ce nu ne fac o favoare? De ce? Dar, Roger dragă, e mai bine aşa decât ca atunci când tăcerea e atât de totală, încât te asurzeşte. Te nimiceşte. Bănuiai, cu siguranţă, ce simţeam. Să fii în tot acest timp fără nicio veste... Fără nicio veste...

Totuşi, nu mă hotăram să-l copleşesc cu acuzaţii. Vedeam că îşi dă toată silinţa — chiar dacă nu eram sigur că strategia lui era una bună, de vreun folos oarecare sau măcar potrivită cu situaţia. Într-un anume fel, el făcea acum parte din familie. Şi această familie era atât de decimată, încât nu părea înţelept să înlături din ea vreun membru, să tai vreun cap, chiar dacă ar fi aparţinut unui ex-junker devenit bancher.

Îl cunoşteam pe Roger de vreo zece ani şi, chiar dacă-mi stârnise nişte spaime teribile în decursul primelor luni ale căsătoriei cu Alice — fiecare lună contase, fiecare lună venise cu povara ei de supărări şi de griji, fiecare lună mă făcuse nefericit —, trebuia totuşi să admit, încă o dată, că el dăduse dovadă de o anumită putere de caracter în încercarea de a ieşi la liman. Chiar aşa. De fapt, Roger era un exemplu perfect pentru tipul care câştigă în frumuseţe. Din ziua în care Alice rămăsese însărcinată, el jurase să nu mai ia droguri tari şi aruncase totul în closet. Puteam să depun mărturie. Voise să asist la această scenă. Să fiu acolo ca să-i aud jurământul.

Când îmi aminteam de zilele acelea, simţeam cum mi se contractă maxilarele.

— Mecanismul s-a declanşat prea devreme, îmi explică el în cele din urmă. Nu ştiu cum se petrec asemenea lucruri, dar, când se deschide valiza, dispozitivul operează, într-un fel sau altul, şi trimite o cantitate zdravănă de cerneală atât peste bancnote, cât şi în capul individului venit să le ia. De obicei, totul funcţionează perfect.

— Bunicul a murit la Verdun pentru că puşca lui, o puşcă Lebel model 1886, s-a blocat în timpul asaltului.

— Inspectorul de poliţie s-a pomenit că-i explodează valiza pe genunchi. Bum! Fără niciun motiv. În marele hol al gării din Lyon. Venise cu zece minute înainte de întâlnirea fixată. Şi acum locul mai este încă pătat cu albastru.

În cazul meu, faptul că-mi regăsisem speranţa îmi dădea o stare de greaţă. M-am dus până la ocean, în timp ce Roger le dădea să mănânce fetelor. Şi am făcut bine, căci, îndată ce-am intrat cu picioarele în apă, un spasm m-a obligat să mă aplec cu tot corpul.

Când vomiţi în ocean ai câteva avantaje. O clipă, m-am clătinat ca un om beat, apoi m-am îndepărtat câţiva paşi şi m-am aplecat ca să mă spăl pe faţă. Din fericire, nu mai eram în miezul verii, în mijlocul unei mulţimi de oameni, iar cei care puteau fi văzuţi erau de dimensiunea unor beţe de chibrituri. Câinele care-i întovărăşea se aruncă spre mine în galop, pătrunse în apă dintr-un salt şi începu să mănânce cu poftă tot ceea ce plutea în jurul lui — în timp ce stăpânul său venea din urmă, alergând mai încet şi strigând: „Rex! Rex!"

Nu mai aveam rezistenţa de odinioară, deveneam mai fragil. De fapt, mai sentimental, iată cuvântul. Absenţa lui Alice aducea în prezent fantomele mamei şi a surorii sale — şi eu n-aveam nevoie de asta. Şi acum, *speranţa.*

Speranţa nesăbuită, care nu se sprijinea pe nimic tangibil, care-mi scurma măruntaiele, care trimitea în vânt firişoare de muci.

Imaginea maşinii noastre cuprinse de flăcări îmi revenea în minte — maşina mea Saab 900 cabriolet, tapisată în interior cu piele, pe care noaptea nu o lăsam niciodată afară. Spectacolul acela halucinant. Zgomotul făcut de flăcări. Capul lui Alice ascuns la pieptul meu. Strigătele şi tremurul ei. În timp ce eu mă uitam cum cele două femei ard ca nişte torţe, braţele lor fiind asemenea braţelor unor candelabre. Johanna, mama lor. Olga, cea mai mare dintre cele două fete ale noastre.

N-aveam nevoie de o dovadă suplimentară.

N-aveam nevoie nici ca Judith şi cu mine să fim, mai mult sau mai puţin, angajaţi într-un proces de ruptură. În mod paralel.

De unde vine, uneori, această impresie că viaţa îşi bate joc de tine?

*

Cărţile mele se vindeau destul de bine în acea perioadă şi, în ziua accidentului, eram toţi patru în drum spre Pampelune, eu tocmai vândusem (scump) o nuvelă revistei *Playboy* (seria germană), dar Johanna şi cu mine ne certaserăm serios în ajun şi nimeni nu mai vorbise din momentul în care plecaserăm de acasă.

Aşteptam clipa când lovitura avea să se abată asupra capului meu. Priveam ţintă drumul şi ţineam volanul cu amândouă mâinile. Mi se părea că anumite lucruri aveau, desigur, o suprafaţă, dar că nu aveau nicio grosime, astfel încât nu trebuia să le acorzi mai multă importanţă

decât meritau —, dar Johanna, şi asta era regretabil, nu-mi împărtăşea opinia.

Era vorba despre un banal festival de literatură în Les Grisons. Lecturile continuau neîntrerupt până în zori, iar oamenii puteau bea după pofta inimii. În Les Grisons. Altfel spus, la marginea lumii locuite. Marlène şi cu mine râseserăm în ziua sosirii noastre, când am aflat că ni se rezervase o cameră cu pat dublu. Afară se auzeau mugete de vaci, sunet de clopote, tropăit de copite. De la gară, se făcea aproape o oră cu autocarul serviciului poştal, pe un drumeag care şerpuia de-a lungul unor prăpăstii. Odată cu lăsarea nopţii, începuseră să circule mari cantităţi de absint şi fiecare şedinţă de lectură stârnea în cei de faţă adrenalina, greu de stăpânit. Eram pierdut în acel loc izolat, la o azvârlitură de băţ de Sils-Maria, unde Nietzsche îşi dusese cândva viaţa de zi cu zi. Iisuse Hristoase! Dar nimic din toate astea nu izbutise să-i trezească mila Johannei.

Eram mare cititor al lui Hemingway în acea perioadă şi ideea de a trece prin Pampelune mă făcea fericit. Dar renunţasem — deşi dimineaţa era luminoasă, aerul blând şi autostrada liberă.

Îmi luasem telefonul şi-mi schimbasem pe loc editorul, dar asta nu fusese de ajuns. Johanna se simţea jignită. Criza dura de două zile. Nu dormisem în prima noapte, iar în cea de-a doua, doar cu mari întreruperi. Mă gândeam că sărbătorile şi câteva coride sângeroase ne vor mai schimba ideile. Trebuia cu orice preţ. Ambianţa era detestabilă.

Am hotărât să trag în faţa unei cafenele, unde era puţină umbră. Am întrebat-o din privire pe Johanna. Neobţinând niciun răspuns, am coborât. Mă întrebam ce ar fi

făcut Ernesto în locul meu. Apoi, Alice a coborât şi ea. Mă întrebam ce vor spune fetele când Johanna le va explica de ce era atât de supărată pe mine. Mă temeam că puterea lor de a judeca nu era încă pe deplin dezvoltată şi că se vor grăbi să mă condamne. Aşa stând lucrurile, nu-mi făceam iluzii că voi fi înţeles. Ştiam că Johanna va izbucni în cele din urmă. Mi-o spusese, căci nu făcea din asta un mister.

Alice veni lângă mine, în faţa magazinului. Am aşteptat-o, privind cerul albastru de deasupra pădurilor care ne înconjurau. Străbătând Pirineii, Hemingway îşi umpluse plămânii cu aerul acestor munţi căptuşiţi cu multă verdeaţă şi cu straturi de muşchi. Era un bărbat cu adevărat sfânt.

Aici aveam să locuim împreună, timp de doi ani, Alice şi cu mine. Timp de doi ani teribili. Într-un apartament de trei camere. Când, de fapt, apartamentul ar fi trebuit să fie de două ori mai mare sau chiar de trei ori.

*

Nu eram în stare să le citesc fetelor. I-am spus lui Roger că speram să înţeleagă. Pentru mai multă siguranţă, am pretins că trebuia să meditez la un eventual viitor roman şi l-am lăsat să se ocupe de copiii lui, în timp ce eu mă exilam în fundul grădinii, luând un aer inspirat.

Jérémie apăru îndată ce Roger intră în casă. Am observat că are în mână un carnet.

— Cred că te înşeli, îmi spuse el. Judith şi-a petrecut întreaga zi vizitând case. Am lista lor.

— M-aş bucura să mă înşel. Arată-mi şi mie lista aceea. Dar spune-mi: cunoşti vreun bărbat căruia să-i placă să

arunce cu bani fără niciun rost? Mă iei drept un idiot?... Continuă s-o supraveghezi. Fă ce-ţi spun. Deschide bine ochii. E o femeie inteligentă, doar ştii bine.

Cu siguranţă că mă lua drept un idiot — dar, la rândul meu, eram sigur că ea îl ducea de nas cum voia. I-am arătat frigiderul şi i-am spus că poate să ia din el orice îi trebuie. El aprobă din cap. Nu înţelegea cum era cu putinţă ca un bărbat care are norocul de a avea o asemenea femeie să o pună sub urmărire.

— Ia-ţi, te rog, o îngheţată grozavă, făcută cu lapte de oaie, am insistat eu. Nu fi timid.

Se putea să fie timid, dar, totodată, să jefuiască o benzinărie, înarmat cu o puşcă de vânătoare. Dovada era în faţa mea.

Roger, care-l întâlnise de câteva ori, simţea o nelinişte în prezenţa lui, iar mama sa, de când Jérémie ieşise din închisoare, îl soma să-şi găsească de lucru cât mai repede, considerând că trândăvia favoriza faptele condamnabile.

L-am urmărit din priviri, în timp ce el se îndepărta, urmat de câinele său.

— Când o să te hotărăşti să-i dai un nume? i-am strigat eu.

Când s-a întors de la agenţie, Judith m-a întrebat de ce eram atât de palid. Era un mod foarte revelator de a se interesa de mine, mi-am spus.

*

Acelaşi lucru şi în ziua următoare. Ea vânduse toată ziua case. Iar lucrurile s-au petrecut la fel şi a doua zi.

— Ascultă, cred că nu voi mai putea face asta multă vreme, îmi spuse Jérémie.

— Să faci ce adică, dragul meu? Nu mai poţi să faci multă vreme *ce anume*?

— S-o urmăresc. Nu-mi prea place să fac asta.

— Ia te uită la el cum se răsfaţă!

I-am pus mâinile pe umeri:

— Îţi cer un serviciu personal, Jérémie.

Apoi l-am privit ţintă în ochi:

— Nu-i momentul să mă laşi baltă.

— Cred că nu-mi prea place să fac pe spionul.

— Te înţeleg. Din fericire. Dar nu-ţi cer s-o faci decât de data asta. Pune-te măcar o clipă în locul meu. Am nevoie de cineva în care să am încredere.

Nu ştiam să mai frecventeze pe cineva în afară de mine.

— Vrei să discutăm din nou tariful?

El îmi spuse că nu, că totul e în ordine. Şi mai adăugă faptul că, probabil, va trebui să mă obişnuiesc cu ideea că soţia mea nu are niciun amant.

— Până la proba contrară, sunt de acord cu tine.

El se aplecă spre mine.

— Dar, la urma urmei, ce te mai interesează? Ce-ai avea de câştigat? Credeam că lucrurile nu prea mai mergeau bine între voi.

— Vreau să ştiu adevărul. Asta-i tot. M-aş ocupa eu de treaba asta, dacă n-aş fi zi şi noapte cu gândul la Alice. Crede-mă... Tu ai nevoie de o slujbă, nu uita asta... Întotdeauna e bine să ai un ban în buzunar. Rezistă timp de o săptămână sau două. Gândeşte-te puţin, dragul meu. Spune-ţi că există indivizi care spală geamurile de la etajul şaizeci al unui imobil doar pentru o mie de euro pe lună.

Greşeam, fără îndoială, când evocam acest aspect al situaţiei în faţa unui băiat care alesese calea întunericului. Greşeam, fără îndoială, când îi spuneam unui tânăr că

existau munci plătite cu mai puţin de o mie de euro pe lună. Chiar în acea dimineaţă, văzusem un bărbat mergând pe vârful unei macarale, în vânt, la mulţi kilometri deasupra solului. Speram că-şi legase bine casca — o cască galbenă, pe care primele raze ale soarelui o luaseră drept ţintă.

— Ai avea cel mai bun profesor pe care ţi l-ai putea imagina, i-am spus. Nu-i o situaţie de lepădat.

— Ştiu. Dar nu asta-i problema.

— Taci. Te rog. Ei, drace! Uită-te în jurul tău, Jérémie. Uită-te în jurul tău. Ştii că nu-i de glumă. Doar n-ai intenţia să bântui prin toate benzinăriile din zonă. Cred că nu-i chiar atât de rău să fii detectiv. Dacă mă gândesc bine, mie mi-ar fi plăcut. Mi-ar fi plăcut să-i urmăresc pe oameni. Cam asta făceam şi eu când scriam, nu crezi? Aproape. Să ne înţelegem: nimic nu te obligă să faci asta toată viaţa. Dar trebuie să începi cu ceva. Trebuie. Trebuie să începi cu ceva şi, apoi, sunt sigur că totul va merge bine. Să fii detectiv particular, ce zici? Este, oricum, mai bine decât să fii crupier.

Acest gen de conversaţie îl făcea să grăbească pasul, apoi o lua înainte, aproape în goană, alături de câinele său. Şi de data asta recurse la aceeaşi manevră. Nu era nimic de făcut. A.M. avea poate dreptate să se neliniştească. Şase ani de închisoare fuseseră o grea încercare. Durerea trăită de el era profundă. Durerea trăită de el avea rădăcini adânci.

*

La telefon, A.M. îmi spuse că era foarte frumos din partea mea că abordez acest subiect cu el.

— E normal, i-am spus. E foarte bine dacă asta te poate ajuta.

Ceva o supăra. Era prea devreme ca să vorbim despre asta, dar, cu siguranţă, avea să-mi spună cândva. Nu aveam puterea să încerc să ştiu mai mult.

— Te-ai simţit bine la Paris? Ai avut timp să profiţi puţin de călătoria asta?

Ştiam că se întâlneşte cu o femeie, în cartierul Halelor.

— Nici prea bine, nici prea rău, mi-a răspuns ea. Ştii cam cum te poţi simţi. Trebuie să începi din timp ca să stabileşti o relaţie durabilă.

Avusesem ocazia să văd o fotografie a prietenei sale. Avea aerul unei învăţătoare.

— Cred că-i face foarte bine prezenţa câinelui. Cred că acest câine este cel mai bun aliat al tău. E timpul să i se dea un nume, nu crezi?

Era de ajuns să te uiţi la amândoi: la câinele abandonat şi la băiatul care abia ieşise din închisoare — erau un adevărat poem.

— Ai dreptate să fii precaută.

— Într-adevăr, sunt *extrem* de prudentă.

— Nu-i încă momentul.

Nu-l cunoşteam destul, oricum nu atât cât să pot prevedea cum va reacţiona când va afla. Ceva îmi spunea că nu-i va plăcea prea mult.

— Tatăl lui era cel mai lamentabil partener sexual, spuse ea cu o voce neutră.

— Cu siguranţă că ai făcut foarte bine. Nu mă îndoiesc nici măcar o clipă. Dar trebuie să te apropii cu mare grijă de imaginea pe care poate s-o aibă un băiat despre tatăl său. Când o atingi, este ca şi cum ai mânui dinamită. E bine să ştim asta. Nu ne petrecem oare cu

toţii viaţa ispăşind greşelile şi umilinţele părinţilor noştri?

Când am pus telefonul în furcă, am văzut că Judith se aşezase în faţa mea. Se întorcea de la jogging — în jurul ei se aglomerau parcă nenumărate particule invizibile.

— Totul e bine? mă întrebă ea.

— Despre ce vorbeşti? Unele lucruri merg bine, altele, mai puţin bine.

Ea suspină uşor, apoi îşi ridică privirea, vrând parcă să spună că nu intenţionează să se angajeze pe acest teren.

— Nimic nou?

Am dat din cap că nu.

— Am totală încredere în ea. Dacă e ceva de găsit, ea va găsi.

Noi spuneam despre Alice că este fata noastră, dar Alice nu era fata ei şi asta în mod sigur. Dovadă sângele rece cu care înfrunta această situaţie, în timp ce Johanna ar fi înnebunit de nelinişte, aşa cum şi eu, ca tată, eram cu desăvârşire distrus. Cunoscând dinainte ce-mi va spune dacă i-aş fi reproşat lipsa de empatie, m-am ferit să emit până şi cea mai neînsemnată critică. La ce bun? În trecut, certurile noastre cele mai memorabile izbucniseră în legătură cu Alice — până în ziua când am hotărât să închidem acest subiect.

— N-am nimic împotriva prietenei tale, îmi spuse ea, după ce se uitase lung la mine câteva clipe. Aş vrea doar să fiu sigură că ai ales bine.

— Am cunoscut-o pe această femeie în vremea liceului. Am mers împreună la manifestaţii împotriva războiului din Vietnam. În cine aş putea avea mai multă încredere?

— Te-ai culcat cu ea?

— Cum vrei să mai ştiu? În vremurile acelea trăiam nişte nopţi tulburi. Circulau tot felul de produse. Oricum, n-aş spune că-i o prietenă.

l-am cercetat atent, dar cu discreţie, picioarele şi braţele, căutând nişte urme, nişte semne, dar n-am găsit nimic.

*

Am încercat să-i obţin din nou favorurile, ca să văd. După eşecul din noaptea precedentă, voiam să ştiu că regretele sunt inutile. De aceea, fără să mai aştept, m-am pieptănat repede şi, când s-a făcut noapte, am intrat în camera ei.

Stinsese lumina. O vagă lucire străbătea prin perdelele groase. M-am apropiat. Părea că mă aşteaptă. Cearşafurile erau date la o parte. Ea era acolo, în lenjeria Petit-Bateau, albă.

De fapt, după cum mi-am dat repede seama, dormea. Sau părea că doarme. În cameră era o temperatură plăcută şi nu dăduserăm încă drumul la încălzire. Între paranteze fie spus, era mai bine să locuieşti în sud, când vedeai ce se întâmplă şi cum creşte factura — era mai bine să arzi toată iarna câteva buturugi, în loc să arzi o grămadă cât un munte. Ţara Bascilor era o soluţie bună. Ţinutul era frumos, iarba era verde, vacile semănau cu cele din Elveţia. Erau aici unele locuri în care puteai să pescuieşti păstrăvi de culorile curcubeului, în umbra unor crânguri magnifice — cu condiţia să-ţi fi pregătit bine momeala —, în timp ce în partea cealaltă se întindea oceanul, cu armata lui de fete care fac surfing, în maiourile lor Eres. Mai puteai să alegi Corsica. Sau câteva sate de pe Coasta

de Azur, dar cam asta era totul. La rigoare, mai erau şi malurile lacului Garde. Locurile frumoase nu erau prea multe.

S-o trezesc? Trebuia s-o trezesc? Riscând să trec drept o fiinţă crudă?

Fără să fiu sigur că nu aveam să mă prăbuşesc pe drum?

De altfel, nu eram încă excitat. Priveam afară, printre perdelele uşor date la o parte. Duna era pustie. În depărtare, luminile cazinoului se unduiau printre tufişurile de cătină. M-am gândit din nou la Alice. Am remarcat că pervazul ferestrei se scorojea.

M-am întors şi mi-am pus mădularul pe pernă, lângă faţa lui Judith. Îmi plăcea foarte mult să mi-l sugă şi, procedând astfel, speram că-mi voi trezi puţin virilitatea, dar nu se petrecu nimic. Mă găseam totuşi la doi centimetri de buzele ei, de buzele ei încă uluitor de cărnoase, dar sângele meu nu pornea să umfle acei corpi cavernoşi, spre marea mea spaimă. M-am retras repede. Nu mai lipsea decât ca ea să mă descopere în această postură supărătoare, în rolul satirului neputincios. M-am înfiorat şi am făcut câţiva paşi îndărăt. „Bătrâne, las-o baltă, viagra îţi curge din nas, mi-am spus. Haide... Linişteşte-te..." Şi m-am împleticit.

Întors în camera mea, eram leoarcă de sudoare şi gâfâiam.

Tot trupul îmi îngheţase.

*

Câteva zile mai târziu, câinele lui Jérémie a fost strivit de stânci, luat fiind de unul dintre acele valuri uriaşe

care veniseră spre mal întreaga după-amiază — era lună plină. Scheletul lui a fost zdrobit în mii de fărâme, iar capul îi fusese transformat într-un fel de marmeladă.

Au fost găsiţi şi alţi doi câini, nişte pisici şi câteva vaci care veneau din l'Adour — ca după fiecare furtună puternică, aducând pe mal şi droguri, teancuri de bancnote, cartuşe de ţigări etc. Primăria angaja bărbaţi care să cureţe plaja de toate aceste lucruri mai mult sau mai puţin urâte, de leşurile animalelor. Câinele lui Jérémie nu mai avea nici măcar un singur dinte, iar limba îi era tăiată.

Se lăsa întunericul. Ştiam că îşi caută câinele. Cu câteva ore mai înainte, venise, uşor neliniştit, să mă întrebe dacă nu-l văzusem — uneori, câinele se plimba cu fetiţele. Încercasem să-l liniştesc, amintindu-i cât de sprinten şi de inteligent se arătase — chiar şi în propriii mei ochi, deşi eu nu iubesc foarte mult animalele domestice —, fiind capabil, aşadar, să se pună la adăpost când a văzut că se apropie furtuna. Jérémie avea faţa de culoarea cenuşii. Îndărătul lui, oceanul vuia şi norii alunecau la mică înălţime, ca nişte submarine pe cerul roşcat-auriu.

— Ţine-mă la curent, i-am spus. Telefonează-mi. Nu-ţi pierde încrederea.

Câteva clipe mai târziu, furtuna izbucnise şi, în timpul celor două ore care au urmat, i-am uitat cu desăvârşire pe el şi pe câinele lui.

Roger plecase să facă nu se ştie ce în oraş şi cele două fetiţe, care pretindeau că au văzut un fulger străbătând casa, se agăţaseră de mine şi tremurau din tot trupul, pe când cerul se lumina, iar tunete asurzitoare cutremurau din temelii întreaga casă.

Fetiţele trăgeau de puloverul meu. Aveam câte una pe fiecare genunchi şi fiecare îmi urla în câte o ureche atunci când cerul îşi trimitea fulgerele în mijlocul dunelor. O apariţie neaşteptată, în grădină, când furtuna se îndepărta, le-a provocat ultimele strigăte — un fel de spectru imobil, pe ai cărui umeri albicioşi şi fumegânzi săreau enorme picături.

Jérémie aducea în braţe cadavrul câinelui său.

— Fetelor, am spus, ar fi bine să urcaţi în camera voastră.

Dar ele s-au şi repezit, au deschis uşa şi s-au năpustit asupra lui Jérémie, fără ca eu să pot interveni. Cât ai clipi din ochi, au fost ude din cap până-n picioare.

I-am introdus pe toţi în bucătărie, fetiţele gemeau zgomotos şi dădeau din picioare. Jérémie părea a fi în stare de şoc. I-am luat din braţe animalul şi l-am pus pe uscătorul de rufe. Era ca o păpuşă din tărâţe de vreo douăsprezece kilograme, greu de recunoscut şi neplăcut la pipăit.

I-am scos pe toţi din bucătărie. Gemenele se agăţau de mine suspinând, convinse că puteam să fac şi că voi face ceva pentru a învia câinele. L-am târât pe Jérémie până la bar pentru a-i da să bea un pahar de whisky de 70° — o, râu de foc, o, revigorantă arsură — celui care părea să aibă mare nevoie de el.

— Hai să ne aşezăm, am spus. Să încercăm să ne tragem răsuflarea. E în ordine, fetelor? Liniştiţi-vă! Şi tu, Jérémie, bea până la fund paharul ăsta, te rog. Îţi mai pun unul. Haideţi, fetelor. Lăsaţi-mă puţin. La ce vă ajută să urlaţi? Unde-i tatăl vostru? Tare-aş vrea să ştiu unde este. Sunteţi ude de ploaie. Aduceţi prosoape. Jérémie şi cu mine o să vă ştergem. Nu-i aşa, Jérémie? Bietul meu prieten. Ce nenorocire! Bietul câine! Dar aşază-te, nu sta în picioare ca un idiot. Aşază-te dacă-ţi spun. E din piele

impermeabilă. Nu te gândi la asta. Încearcă să te destinzi. Respiră. Respiră adânc. L-ai găsit deci printre stânci? Lângă far? Crezi că a căzut de sus? Că s-a lovit de un cuplu de *gays* irascibili ascunşi în desiş? Mmm. Se poate. Nu-i imposibil. Ştiu că nu le place să fie deranjaţi. Dar n-ai nicio dovadă, îmi închipui. Crezi că tipii ăştia ţi-au azvârlit câinele în apă? Şi de ce să fi făcut asta, Jérémie? Uită-te la mine. Ce-i cu tine? Aşteaptă o secundă. Ascultaţi-mă, fetelor. Acum nu mai râd.

În timp ce ele porneau în direcţia dulapului cu lenjerie de la etajul întâi, eu m-am aplecat către el:

— I-ai bătut măr, nu-i aşa? Nu-mi spune că-i aşa, Jérémie. Uită-te în ochii mei. I-ai bătut măr pe tipii ăia? Dar ce-i în capul ăla al tău? Vezi rezultatul? Din punctul ăsta de vedere, n-aş spune că tatăl tău te-a ajutat. Nu ţi-a fost de niciun folos, ţi-o spun pe şleau.

Îşi aplecase atât de mult capul, încât nu-i mai vedeam deloc faţa. Nu ştiam dacă pe obraji îi curgeau picături de ploaie sau lacrimi. Toată casa mirosea acum a câine plouat. La picioarele lui lucea acum o mică baltă. Ce poveste tristă. O poveste confuză, în care victimă fusese câinele.

— Ascultă ce-ţi spun. Nu poţi îngropa un câine în pădure pe o vreme ca asta. Ar fi un gest aproape nebunesc, mă înţelegi? Cum să sapi un mormânt pe un timp ca ăsta? Îmi închipui că la lumina farurilor. În cincizeci de centimetri de noroi. Şi în timp ce plouă cu găleata.

Mi-au spus că ploaia începea să se oprească. Că, răsărind, luna asanase câmpiile negre.

L-am ajutat să transporte câinele, punându-l în portbagajul maşinii mele, în timp ce fetiţele scotoceau prin casă în căutare de lămpi — auzeam clinchet de vase de bucătărie şi zgomot de uşi de dulapuri trântite.

Când am ieşit, am avut impresia că mă cufund într-o piscină cu apă dulce. I-am lăsat un mesaj lui Judith pentru a-i arăta în ce aventură ne lansaserăm, asta pentru cazul că ar fi ajuns înaintea noastră şi ar fi găsit casa goală. Dacă ar fi venit. Lucru de care nu eram absolut sigur. „Nici măcar nu ştiu unde eşti", am adăugat cu o voce care mi se păru că aduce cu un plânset.

Deveneam din ce în ce mai sentimental, odată cu trecerea timpului. Dacă persistam pe această cale, aveam să devin curând grotesc.

După o jumătate de oră, ne-am oprit în mijlocul pădurii. Ploua încă destul de puternic. Întunericul era de nepătruns. Pe bancheta din spatele maşinii, fetiţele plângeau încă în batistele lor. M-am întors către ele şi le-am rugat să-mi promită că nu se vor mişca din loc atâta vreme cât Jérémie şi cu mine vom săpa groapa şi vom îngropa câinele.

Munca noastră se transformă curând într-un fel de bălăceală în stratul gros de noroi.

Pământul era negru şi gras. Pe măsură ce săpam, groapa se umplea cu apă. Cele două fetiţe ne priveau cu ochi mari, prin ceaţa care se formase în maşină. În jurul nostru, ploaia făcea un zgomot care semăna cu cel al slăninii când o prăjeşti într-o tigaie.

— N-o să-ţi mai pun întrebarea asta, i-am spus, aproape strigând, ca să mă audă. Să nu crezi c-o să ţi-o mai pun. Deci, te mai întreb încă o dată, Jérémie, *totul e în ordine*?... Dacă nu e, te duc chiar acum la urgenţă, ca să ţi se dea îngrijiri, OK? Te sfătuiesc să-ţi regăseşti cât mai repede capacitatea de a vorbi, OK?

El dădu din cap. I-am spus că asta nu era de ajuns.

— Da, totul e în regulă, spuse el în cele din urmă. N-am chef să vorbesc.

Genul de geci prevăzute cu glugă cu care eram îmbrăcaţi, foarte la modă printre turişti şi printre excursioniştii care campau în corturi, ni se lipeau de piele asemenea peliculei folosite la conservarea alimentelor vidate.

— Mi-au asasinat câinele! mormăi el printre dinţi, înainte de a începe să sape iar cu ardoare.

M-am uitat lung la el.

— Nu-mi vine să cred că ai putut să faci asta, i-am spus, în cele din urmă. Sunt năucit. Îţi dai seama cât de bucuroasă va fi mama ta. Cred că va fi mândră de tine. Din două motive. Dar, mai întâi, tu nu ştii de fapt nimic. Tu îi acuzi pe oamenii aştia, dar, de fapt, tu nu ştii nimic. N-ai dreptul să faci asta.

Îşi îndreptă trupul şi mă privi cu o expresie sălbatică, dar din gură nu-i ieşi niciun cuvânt. Îşi aruncă dintr-odată sapa pe jos şi, furios, se duse după cadavrul câinelui.

Vorbiserăm despre asta, ştia ce gândeam eu şi care era poziţia mea în privinţa asta. Totuşi, admisesem că, dacă tatăl sau mama aveau şi ei o vină, situaţia copilului se complica. Puteam să înţeleg tulburarea acestuia. Puteam să înţeleg că nimic nu era cu adevărat în regulă în capul acestui copil, dar nimeni nu era ferit nici de a se îmbolnăvi de turbare sau de poliomielită, nici de nebunia numerelor.

A rămas o clipă nemişcat în faţa portbagajului deschis al maşinii — în timp ce nişte şuvoaie de apă îl loveau peste cap —, înainte de a se apleca să-şi ia câinele. Încă o dată voiam să admit că era o grea pierdere pentru un băieţandru care ieşise din închisoare, după ce stătuse acolo şase ani. Oricum, toată întâmplarea asta nu era prea bună pentru caroseria maşinii mele — nu ştiam dacă interiorul portbagajului la Audi era tratat cu o soluţie împotriva ruginii.

*

A doua zi, a trebuit să ne întoarcem acolo pentru a înfige în pământ o cruce, sub ameninţarea unei duble crize de nervi — Alice le crescuse foarte prost — şi a faptului de a fi tratat drept necredincios — Alice făcuse totul ca ele să fie botezate şi religia pătrundea deja în tânărul şi vaporosul lor spirit. De când nu se mai punea o cruce la căpătâiul unui mormânt? Ce fel de bunic aveau?

După furtunile din timpul nopţii, aveam acum un timp foarte frumos. Cerul era ca spălat de ploaie. Gândindu-mă că am putea profita de ocazie pentru a pune mâna pe câteva mânătărci, am acceptat — cu condiţia ca ele să nu mă implice în confecţionarea crucii, căci nu-mi stătea mintea la asta.

Am ezitat dacă să-l trezesc pe tatăl lor. Am luat micul dejun. Mi-am cercetat corespondenţa venită în acea zi. Cum încă mai scriam nişte nuvele pentru a le publica în ziare şi cum devenisem maniac în privinţa corecturilor — eram cunoscut ca fiind cel mai teribil în privinţa asta din tot ţinutul, tipul care despica firul în patru —, aveam încă o anumită activitate şi această activitate nu-mi permitea să-mi consacru timpul jocurilor, ceremoniilor, exigenţelor lor absurde, aşa că le lăsasem în garaj, atrăgându-le atenţia să nu se rănească în vreo unealtă ascuţită.

În ceea ce mă priveşte, eu nu mă puteam hotărî să pun laolaltă două bucăţi de lemn — sau de orice altceva —, atâta vreme cât mai exista o şansă ca Alice să fie încă vie.

Judith se întorsese la miezul nopţii. Acum dormea.

De ce s-o trezesc şi pe ea? Gândindu-mă bine, conversaţia cu gemenele îmi convenea mai mult în acea zi

orbitor de luminoasă. O briză uşoară venea dinspre ocean, amestecată cu mireasma tufelor de cătină. Am revenit în locul unde erau fetiţele şi am examinat cu atenţie crucea pe care o făcuseră din bucăţi de colivie şi din cuie folosite.

— Aţi făcut o treabă bună, le-am spus pe un ton amabil, în timp ce deschideam poarta garajului. Ştiu pe cineva care va fi mulţumit.

Nu vorbeam despre Jérémie. Totuşi, chiar pe Jérémie l-am descoperit în oglinda retrovizoare când introduceam cheia de contact. Am aruncat o privire rece spre fetiţe, apoi am dat cu spatele şi m-am oprit în dreptul lui.

— Ascultă-mă ce-ţi spun, i-am zis, după ce m-am uitat lung la el. Întoarce-te acasă. Lasă-ne pe noi să ne ocupăm de asta.

Părea că strânge puternic din dinţi, ca să nu scoată niciun cuvânt. L-am invitat să urce în maşină. „Ţi-am spus ce ţi-am spus spre binele tău", i-am zis, pornind la drum. Dintr-un sac de pânză pe care-l purta în bandulieră scoase o cruce sculptată, lucrată şi lustruită în chip uimitor, strălucind ca un vechi şi frumos parchet dat din belşug cu ceară.

Fetiţele scoaseră nişte ţipete de admiraţie. El dădu din umeri. Ne spuse că făcuse asemenea lucruri în închisoare. Şi că prietenului său îi datora măcar atâta, crucea aceasta decorată cu multă grijă.

Era ceva atât de pueril... La nivelul gemenelor, care vor cere curând şi nişte agheasmă —, dar fetiţele erau încă la vârsta când îngropi gândaci morţi..., iar el, la vârsta când jefuieşti benzinăriile.

Îşi petrecuse probabil toată noaptea lucrând la acea cruce. Era ceva atât de pueril. Nu era nevoie să-i văd

mâinile ca să-mi fac o idee despre încercarea prin care trecea —, dar nu prea eram în stare de un sentiment de milă, dat fiind momentul prin care treceam eu însumi.

Oricum, trimitea spre noi unde foarte negative. Bănuiam că profită de absenţa mamei lui ca să nu mănânce nimic. Înainte de a pleca, A.M. umpluse congelatorul cu porţii individuale care puteau să fie băgate direct în cuptorul cu microunde, dar asta părea să ceară un efort de care el nu era în stare. Pe zi ce trecea, devenea tot mai palid.

În timpul drumului, nu rosti niciun cuvânt. Nu ştiam dacă fac sau nu bine îndeplinind acest lucru stupid, alături de ei. Or, eu fiind cel mai bătrân din grup, mi se părea că din partea mea te-ai fi putut aştepta la puţină înţelepciune. Eu ar fi trebuit, poate, să frânez mişcarea în care ne lansaserăm şi care nu era deloc spre lauda noastră. Totuşi, n-am făcut-o. Nu bătusem din palme ca să-i fac pe toţi trei să coboare din maşină. Nu pusesem piciorul în prag. Deschisesem portiera şi-l rugasem pe Jérémie să ia loc.

Cu greu aş fi putut spune în faţa cărui lucru capitulam, dar rezultatul era acolo, pe acel drum care şerpuia prin margini de păduri şi urca spre defileu, într-o ambianţă neînchipuit de apăsătoare.

Crucea pe care Jérémie o sculptase, talentul şi ardoarea pe care el le consacrase acelei operaţii făceau ca totul să fie încă şi mai solemn, şi mai zdrobitor. Era exact ceea ce trebuia evitat. Dar acum era prea târziu ca să ne mai întoarcem.

Ceva mai târziu, Jérémie se aplecă asupra listelor mele cu titluri de discuri. „Pot să pun *Current 93*?", mă întrebă el, în timp ce ne apropiam de locul către care mergeam —

o ploaie de petale de aur, căzând din copaci, fremăta pe şoseaua încă lucind în urma averselor puternice care se succedaseră în timpul nopţii. Am dat din cap în semn de încuviinţare. În retrovizoare le vedeam pe gemene, vedeam mâinile lor împreunate, le vedeam buzele mişcându-se şi mă întrebam dacă nu cumva spuneau un fel de rugăciune.

Îngropaserăm câinele pe când ploua cu găleata, iar acum desfăşuram ceremonia funebră într-una din acele extraordinare zile de toamnă pline de graţie, pentru care eram invidiaţi de toată lumea. Golful care se întindea îndărătul nostru, de la malul spaniol şi până departe, în zare, părea o casetă luminată de ametiste, de safire, de turcoaze etc. Ernesto se plimba adeseori pe aici. Vreau să spun că Ernest Hemingway se plimba adeseori pe aici. El zicea întruna că nu există pe lume loc mai bun pentru un scriitor. Şi nu exagera prea mult. Venea regulat aici, împreună cu una dintre mătuşile mele, să culeagă mânătărci şi să-şi facă siesta sub stejari şi sub castanii seculari. Ăsta zic şi eu bărbat.

Jérémie luase cu el un ciocan şi nişte cuie groase cât degetul, pentru a fixa cele două cruci. Trunchiul lângă care era îngropat câinele părea tare ca piatra. Mă rugase să las portierele deschise, pentru ca să se audă unele dintre acele sinistre melodii al căror secret îl avea David Tibet — în timp ce sumbrele-i lovituri de ciocan răsunau în pădure, iar gemenele umblau cu greu prin noroi, în căutarea unor frunze şi a unor flori cu care să împodobească mormântul. Eu rămăsesem mai la o parte şi mestecam o gumă cu nicotină, prefăcându-mă că nu văd un stol de corbi dând târcoale deasupra poienii în care se desfăşura toată scena. Eram nerăbdător să mă aventurez în

pădure, căci simţeam un miros puternic de ciuperci proaspete. Alice adora mânătărcile. Când m-am gândit la asta, pe obraji au început să-mi curgă lacrimi. Înşelându-se asupra cauzei lor, Jérémie încuviinţă în tăcere.

*

Mi-am petrecut o bună parte din după-amiază în grădină, curăţând coşul de mânătărci pe care le culesesem din pădure şi punându-mi întrebări privitoare la Jérémie şi la ceea ce se va întâmpla cu el.

Roger le dusese pe fetiţe la cinema, după ce-mi reproşase că nu-mi îndeplinesc cum trebuie sarcinile de bunic — făcea aluzie la starea în care i le adusesem, cu ochii roşii şi pline de noroi din cap până-n picioare etc. M-am făcut că nu pricep. Aveam nevoie de puţină linişte după episodul înmormântării.

La întoarcerea noastră, Judith nu mai era acasă. O chemasem la telefon, apoi îi găsisem camera goală şi patul desfăcut. Am format numărul lui Jérémie, pentru a-i cere să-şi reia urmărirea, dar telefonul a sunat în gol. Ce mai era şi cu telefonul lui? La ora aceea, ea se găsea într-o cameră de hotel, cu amantul ei. Puteam să fiu sigur de asta. Dar Jérémie nu răspundea. Nu era un profesionist.

Roger şi fetiţele plecaseră la şedinţa de la ora 16.30. Cerul începea să fie roz. Programul lui Judith devenea din ce în ce mai extravagant. Aveam încredere. Ştiam că, mai devreme sau mai târziu, ea va face o greşeală şi se va da de gol. Cu condiţia ca Jérémie să deschidă ochii şi să nu rămână tolănit într-un fotoliu, aşteptând sfârşitul lumii.

Înainte de a ajunge la mesageria vocală, trebuia să asculţi, timp de patruzeci şi cinci de secunde, un grup

englez peste măsură de agitat, care îţi spărgea timpanele. „OK, Jérémie. Sună-mă. Urgent. Îndată ce asculţi acest mesaj. Sună-mă, e ceva extrem de urgent, te rog!" Se lăsa noaptea, iar el nu mă căutase.

Judith putea fi liniştită cu un asemenea amator pe urmele sale. Mi-am dus ciupercile la bucătărie, le-am spălat, apoi am ieşit iar afară. I-am telefonat lui Jérémie.

— Ascultă, spune-mi dacă ai nişte ouă. Dacă poţi să-mi dai vreo câteva sau dacă trebuie să mă întorc în oraş. Te rog să ridici telefonul. Fetiţele se vor întoarce şi le va fi foame. Va fi o adevărată dramă. Vrei să-mi răspunzi? Mulţumesc.

Fără îndoială că o căutasem cu lumânarea — cel puţin nu mă putusem împiedica să doresc o copie, o dublură a Johannei şi nimic mai mult —, fără îndoială că meritam ceea ce mi se întâmpla. Nu-mi mai reveneam. Numai Dumnezeu ştie că nu voisem nimic din toate astea. Acum nu-mi mai doream decât să am puterea să încasez orice lovitură şi să ies din toată povestea asta cât de cât întreg. Cunoşteam toate datele problemei. Aş fi făcut şi eu ceea ce făcea Judith dacă aş fi fost în locul ei. Sau poate lucruri mult mai rele decât făcea ea, cine ştie?

Oricum, l-am sunat din nou pe Jérémie. Conveniserăm că puteam să-l caut la orice oră, dată fiind slujba pe care i-o încredinţasem. I-am reamintit pe un ton sec înţelegerea noastră, cu ajutorul înregistrării, fără să uit să-i mulţumesc pentru ouă.

Cu cât trecea mai mult timp, cu atât eram mai convins că Judith făcea dragoste cu un alt bărbat, într-o cameră din împrejurimi. Regiunea era plină de acele mici pensiuni de lux, foarte discrete, adevărate limanuri de linişte — într-un asemenea ţinut, o femeie putea fi uşor sedusă.

Un astfel de scenariu mă făcea să scrâşnesc din dinţi. Mă simţeam incapabil să stau locului. M-am ridicat în picioare şi am început să tai mânătărcile în rondele şi în fâşii subţiri, respirând din greu. Aveam un sentiment de ruşine observându-mi reacţia jalnică, agitaţia zadarnică şi simţind cum încep să-mi ardă obrajii. Dar o bună parte din mine se încăpăţâna să persevereze.

Aveam asemenea vedenii, prin minte îmi treceau asemenea orori, încât aproape că mă sufocam. Aproape că o auzeam cum geme şi cum strecoară cuvinte deşucheate în urechea bărbatului, în timp ce transpira peste trupul lui. Nu puteam să mă sustrag acestor închipuiri. M-am aşezat pe un scaun, mototolind din răsputeri o cârpă de bucătărie.

Începea să se lase noaptea şi se făcea răcoare, o răcoare bine-venită pentru tâmplele mele fierbinţi. M-am ridicat. Am deschis butelia şi am aprins gazul.

Am prăjit uşor ciupercile. Am tăiat usturoiul şi pătrunjelul. Credeam totuşi că, odată cu vârsta, scăpasem de toate poveştile astea. Credeam că am înţeles că toate poveştile astea nu meritau tot chinul nostru din trecut, credeam că am înţeles că ajunsesem la un nivel superior, că eram în stare să nu ne mai angrenăm în asemenea jocuri idioate, că ne puteam lipsi de ele — şi totuşi iată-mă aici, fremătând în amurg ca un licean, cu totul dezarmat şi la pământ.

Dar cu ce se ocupa oare nenorocitul de Jérémie? Simţeam că sunt depăşit până peste cap. Eram copleşit de ceea ce vedeam, eram copleşit de felul cum ea se abandona între mâinile cimpanzeului care o poseda în tot felul de poziţii. Am mestecat o nouă gumă cu nicotină — aveam uneori coşmaruri în care nu aveam o asemenea

gumă şi proiectam să merg să atac pentru asta o farmacie, cu un ciocan greu.

Am terminat cu prăjitul ciupercilor, apoi le-am răsturnat uşor într-o farfurie pe care am acoperit-o. Puse într-o omletă, erau cea mai bună mâncare din toate câte se pot închipui. De fapt, eu nu eram niciodată mirat când auzeam că o persoană sau alta căzuse victimă farmecului acestui ţinut — scriitori foarte celebri veneau de la Paris ca să ne afle obiceiurile, făcând adevărate anchete şi luând notiţe, iar aceşti tipi aveau fler şi ştiau ce fac.

M-am urcat în maşină. În mai puţin de trei minute, după ce am gonit printre pini şi tufe de mărăciniş, murind de nerăbdare, am parcat cu hotărâre în faţa casei în care Jérémie locuia împreună cu mama sa şi m-am pregătit să-l învăţ meserie — ceea ce însemna să nu doarmă chiar atunci când nevasta clientului său comite adulterul.

Îi explicasem că trebuie să pună mai mult suflet în munca lui, dacă voia să-şi facă un nume în profesia aceasta. Că nu este îngăduit să se lase în voia propriilor dispoziţii. Cu niciun preţ. Mai ales în aceste vremuri tulburi, când era greu să te menţii la suprafaţă şi când a-ţi salva viaţa ta şi pe a celor dragi nu era un lucru de la sine înţeles. Cine se mai îndoia că legile pieţei erau necruţătoare faţă de cei care le ignorau? Cine mai putea afirma că Occidentul progresa către lumină?

Luna strălucea pe cer. Am rămas o clipă la volan, cu speranţa că o tresărire de demnitate mă va face să mă întorc din drum, dar nu mi se întâmplă nimic de genul acesta.

Judith alesese cel mai rău moment ca să-mi facă asta. Eram de două ori mai supărat pe ea şi deci nu mi-a fost greu să cobor din maşină, să înaintez prin grădiniţa familiei

Lémo, alcătuită aproape numai din smocuri de iarbă şi din nisip şi împodobită cu câteva conuri de pin care se rostogoliseră, precum şi cu o mulţime de ace de culoare gălbuie. Am bătut la uşă. La etajul întâi era lumină. Am sunat. „Jérémie, sunt eu!", am strigat tare, lăsându-mă de pe un picior pe altul.

Am aşteptat o secundă, apoi am apăsat pe clanţă. Uşa era deschisă. Era tot cu Joy Division, cântecul ajungea înăbuşit până la mine. Bucătăria era luminată.

— Poţi să-mi împrumuţi nişte ouă? am spus, îndreptându-mă spre frigider. Ţi-am telefonat, dar nu răspundeai.

Mi-au căzut ochii pe o felie de jambon verde, pe un rest de pateu basc negru, pe nişte spaghetti galbene, foarte galbene, foarte rigide, aproape translucide. Două ouă din secolul trecut zăceau într-un colţ, lângă o bucată de brânză de oaie pe cale de a se pietrifica. A.M. se întreba dacă fiul ei mânca foarte corect în timpul absenţei sale. Nu voi putea să-i dau curând asigurări în sensul dorit de ea.

Degetele de la o singură mână nu ar fi fost de ajuns pentru a număra necazurile prilejuite de Jérémie. Ăsta era un motiv în plus, îmi spuneam, pentru a-i da o ocupaţie şi a-l pune cât mai repede pe urmele soţiei mele, care lua cina, fără îndoială, la lumina lumânărilor, chiar în acele clipe, într-o minunată cameră semiîntunecată din acel dulce ţinut, îmbrăcată doar cu o cămăşuţă de noapte foarte scurtă, a cărei grosime nu depăşea un micron, cu părul desfăcut şi cu obrajii daţi cu fard roz.

Salonul mirosea a cenuşă rece. Pe şemineu era o fotografie a tatălui lui Jérémie, pozând cu bicicleta de curse alături şi cu ochelarii pe frunte. Surâzând stupid, după părerea mea. Mă întrebam dacă un bărbat putea fi capabil să transforme o femeie în lesbiană şi ce trebuia să faci

pentru ca o femeie să vrea să termine de-a binelea cu specia masculină. Personajul mă fascina. De câte ori intrasem în acest salon, mă apropiasem şi contemplasem acel specimen, încercând să pătrund misterul: cât de mult putuse să greşească un bărbat pentru a crea o asemenea situaţie? Părea a fi un tip care bea lapte toată ziua.

— Crezi că poţi coborî, ca să putem vorbi? i-am spus, peste umăr, în timp ce continuam să cercetez atent portretul straniului individ. Am ceva să-ţi spun, închipuie-ţi.

Gurile rele spuneau că acea criză cardiacă în urma căreia murise tatăl său, în urmă cu zece ani, nu fusese naturală, ci era consecinţa luării de stupefiante, pe când urca prin defileul Galibier.

Eram una dintre acele guri rele. Nu se dovedise niciodată că la originea derapajului lui A.M. se afla comportamentul acestui bărbat. Îmi jurasem să-i pun întrebări în această privinţă, dar încă nu o făcusem. Nu eram sigur că atinsesem un nivel de intimitate care să ne îngăduie să abordăm acest subiect.

Mă întrebam dacă Jérémie îşi punea întrebările pe care mi le puneam eu despre tatăl său, despre genul de soţ care fusese pentru A.M.

Ce gen de tată fusese? Ce gen de tată fusesem eu însumi? M-am întors spre scara lângă care un gheridon susţinea o plantă verde oarecare şi am insistat:

— Hai, vorbeşte, Jérémie băiete, crezi că am toată noaptea la dispoziţie?

*

A.M. sosi cu primul avion de dimineaţă, când abia se făcuse ziuă şi lumina era încă albăstruie şi proaspătă.

Foarte repede i-am confirmat că Jérémie supravieţuise, dar că nu se trezise încă, şi am condus-o la spital, în timp ce soarele îşi trimitea primele raze peste munţii din jur — vârful muntelui Rhune, care ieşea din umbră, avea puternice sclipiri.

Am scutit-o de amănunte. Am scutit-o de sânge. Am scutit-o de vomă. Nu i-am spus că l-am găsit beat mort şi incapabil deci să-şi taie venele după toate regulile, căci alesese un cuţit de pâine care semăna cu un ferăstrău.

Şi totuşi, ea tremura din tot trupul. În ciuda precauţiilor pe care mi le luasem vorbindu-i, ea îşi muşca buzele. Mă lăsa să-i vorbesc, dădea din cap în semn de aprobare, pe măsură ce-i povesteam diferitele mele iniţiative din acea noapte tragică, dar nu pronunţase decât un cuvânt sau două de când plecaserăm de la aeroport şi se uita ţintă la drum, cu o privire golită de orice expresie. Nori uşori şi albaştri goneau deasupra oceanului, în direcţia coastei basce.

I-am luat mâinile după ce ne-am aşezat în sala de aşteptare — în faţa unei adolescente în minijupă, cu ochii machiaţi cu cărbune, care-i dădea să sugă unui bebeluş, în timp ce mesteca chewing-gum.

M-am aplecat spre A.M.

— O să fie bine, i-am spus. Nu mai fi necăjită.

Ea tocmai îşi văzuse fiul îndărătul unui geam, inconştient, cu perfuzii, după ce petrecuse o noapte albă rătăcind prin Orly pentru a prinde primul zbor şi, de aceea, am luat-o de braţ şi am dus-o spre un scaun.

În câteva ore, îmbătrânise cu zece ani. Pielea i se zbârcise şi faţa i se făcuse albă ca varul.

— Nu-i primul care face asta, i-am spus, încercând să-i dau curaj. Mulţi adolescenţi care nu se simt bine în pielea

lor fac asta. Mulţi, foarte mulţi, crede-mă. Când devii conştient că toată viaţa asta nu-i decât o farsă... Nu toţi pot s-o accepte. Asta-i, cei mai lucizi sunt cei care suferă, A.M., şi noi n-avem nicio putere să schimbăm lucrurile. Nimic nu s-a schimbat vreodată şi nici nu se va schimba.

Ea nu mă asculta, mulţumindu-se să plângă în tăcere. Acum, fata se plimba în sus şi-n jos cu copilul care plângea şi el — parcă guiţând ca un purceluş dus la tăiere.

— De vină e laptele meu, spuse ea repede, trecând pe lângă mine. E apă chioară.

*

Adresându-i-se lui Judith, Roger îi spuse că-i salvasem viaţa acestui băiat, orice aş spune eu, iar soţia mea îi răspunse că era de acord.

Am surâs vag. Rolul meu se mărginise la a chema o ambulanţă, în timp ce din braţe continua să-i curgă sânge. De asemenea, oprisem muzica. Joy Division sau nimic altceva.

După-masă, am adormit pe birou, în loc să încep să scriu o prefaţă la câteva dintre nuvelele mele reeditate, ilustrate de Tomi Ungerer. Nu închisesem ochii toată noaptea. Am dormit buştean.

Îi făcusem lui A.M. promisiunea că nu-l voi pierde din ochi pe fiul ei, atâta vreme cât ea va lipsi, şi nu-mi ţinusem promisiunea. Mersesem toată noaptea în sus şi-n jos pe culoare — faptul de a o şti pe Judith nesupravegheată împiedicându-mă să dorm —, şi acum, în mijlocul după-amiezii, îmi primeam pedeapsa, moţăind pe canapeaua mea de piele, în mijlocul cărţilor mele, al DVD-urilor

mele, al muzicii, al computerelor, al stilourilor, al medicamentelor mele.

Pentru a transporta această canapea — pe care o aveam de la mătuşa mea — în biroul meu de la etajul întâi, fusese nevoie de eforturile conjugate a patru zdrahoni din cartier, despre care ai fi zis că-şi petrec timpul liber smulgând şi aruncând trunchiuri de copaci sau cărând stânci pentru propria lor plăcere. Nu ştiam dacă era aşa pentru că Hemingway aţipise pe acea canapea de mai multe ori, pe vremea când era în pensiune la mătuşa mea, dar eu mă simţeam teribil de bine pe ea. Îmi plăcea cum miroase. Îmi plăcea cum îmbătrâneşte. Nu ezitam să mă aşez pe ea pentru a înnegri câteva pagini sau pentru a citi ziarul, dar cel mai mult îmi plăcea să dorm pe ea.

Chiar în seara când Johanna a aflat că mă culcasem cu editoarea mea, această canapea a devenit patul meu, până la noi ordine. Şi găseam că era confortabilă. Eram convins că lucrurile se vor aranja în cele din urmă, căci sentimentele mele erau intacte, indiferent de ceea ce credea ea. Mă purtasem frumos, pândind cu nerăbdare ieşirea din acea criză, în timp ce ochii negri ai Johannei mă străfulgerau ori de câte ori o întâlneam, într-o cameră sau alta.

Nu-mi fusese dat să intru din nou în patul conjugal înainte de moartea ei, nu avusesem această şansă, iar rana nu se putea închide. Deşi voiam din răsputeri să se închidă. După doisprezece ani, părea la fel de proaspătă. Nu voia deloc să se vindece.

Aţipisem când A.M. îmi telefonase pentru a-mi spune că trebuia să-mi vorbească. I-am spus că vom vorbi mai târziu. Am coborât. Pleoapele mele erau încă prea grele

ca să pot participa la o discuţie. Am izbutit totuşi să mă târăsc până la uşa care despărţea camera mea de cea a soţiei mele. Mi-am lipit urechea de uşă. N-am auzit nimic. Enervat, m-am uitat prin gaura cheii. Patul ei era gol. Inima mi-a tresăltat în piept. Apoi mi-am dat seama că ea nu dormise în altă parte, cum credeam. Căci nu era dimineaţă, ci după-amiază. Am intrat din nou în tristul meu aşternut.

Se lăsa noaptea când m-am hotărât să mă ridic de pe canapea. L-am întâlnit pe Roger, care urca, ducându-şi la culcare fetele. Lucie-Anne era cocoţată pe umerii lui, iar Anne-Lucie o ţinea de mână. Roger le povestea ceva nostim.

Acest tip avea un talent excepţional. Trebuia să fii foarte puternic pentru a fi în stare să înfrunţi în felul ăsta nenorocirea care ne lovise, să ai figura atât de proaspătă, ochii atât de strălucitori, conversaţia atât de dezinvoltă. Cu câteva zile în urmă, mă certasem cu Judith, ea spunând cu hotărâre că nu găsea care i-ar fi câştigul dacă s-ar complăcea în deznădejde.

Deci eu mă complăceam în deznădejde? Faptul că nu poţi zâmbi înseamnă că te complaci în deznădejde? Faptul că simţi că ai nevoie de ceva punch înseamnă că te complaci în deznădejde?

Mă întrebam uneori de ce sechele putea suferi un creier pe care Roger îl pusese la grea încercare în trecut. Nu o dată îl găsisem doar pe jumătate conştient — eu fiind înspăimântat când vedeam pe ce mâini încăpuse fata mea —, într-o zi pe gresia din baie, într-alta înfăşurat în covorul din salon sau, într-altă zi, în mijlocul scării care ducea la pivniţa în care păstram câteva sticle de vin, cu balele curgându-i până la urechi — cu o mână întinsă

spre sticlele mele cu vin alb şi sec, la care nu putuse ajunge.

Căsătoria îl adusese la viaţă. Ideea nu venise de la mine, desigur, dar a trebuit foarte repede să admit că băiatul avea resurse şi că o apucase dacă nu pe drumul cel drept, cel puţin pe cel pe care ar fi trebuit să meargă un tată de familie relativ responsabil. Timp de luni bune, în timp ce Judith şi cu mine alcătuiam un cuplu perfect de îndrăgostiţi, eu îi pândeam neliniştit, cu teama că voi afla că li s-a întâmplat cine ştie ce lucru catastrofal, dar nici spitalul, nici poliţia nu mă chemaseră la telefon. Asta însemna, oare, că Roger ieşise intact din excesele sale de altădată? După numeroasele produse pe care şi le administrase? Îmi puneam astfel de întrebări ori de câte ori se arăta jovial sau când îmi spunea ce ne aşteaptă dacă barilul de petrol va costa mai mult de două sute de dolari. Mă întrebam dacă se simte bine când îl vedeam stând nemişcat în faţa unui magazin cu produse de surf sau în faţa vitrinei unui celebru fabricant de ciocolată. Mă întrebam dacă toate gândurile lui erau acolo unde trebuiau să fie, căci ale mele nu erau şi nu aveam chef de nimic.

Am găsit-o pe Judith la parter. Nu înţelegeam spaniolă, totuşi înţelegeam că vorbeşte despre proprietatea pe care Karl Lagerfeld o revânduse. Era cea de la ieşirea din oraş. Pe ici, pe colo era vorba şi despre nişte cifre.

Mă căsătorisem cu o femeie de afaceri. La început, nu-mi dădusem seama, căci eram primul ei client, dar iată rezultatul. Ea câştiga acum mult mai mulţi bani decât mine, iar ascendentul pe care-l avusesem la început asupra ei, în calitatea mea de scriitor cultivat, publicat de cele mai bune edituri, se volatilizase. Eu nu o mai impresionam.

Şi asta era cu atât mai adevărat, cu cât cărţile mele se adunau pe noptiera ei, la îndemână, aşteptând să fie citite, mângâiate, devorate. Îi spuneam că puţin îmi pasă. Că ştiam că zilele sunt prea scurte. Că nu eram deloc supărat pe ea. Dar ea insista să le aibă în preajmă, ca să le poată citi cu primul prilej.

Nu pretindeam că sunt un bărbat cu care te poţi înţelege uşor — nicio femeie cu mintea sănătoasă nu se poate bucura multă vreme că-şi împarte viaţa cu cea a unui scriitor. Şi nici nu pretindeam că-i aduc tot ceea ce o femeie este îndreptăţită să ceară. De acord. Dar oare asta o scutea de un minimum de delicateţe faţă de mine? Hotărâse oare să nu mă cruţe de nimic? Era vorba despre o răzbunare, despre dorinţa de a mă face să sufăr?

Se lăsa noaptea. M-am îndreptat spre cafetieră. Ridicându-mi ochii, am avut impresia că îşi încheia conversaţia printr-o şoaptă.

— Totul e bine? am întrebat-o.

— Totul e bine, mi-a răspuns.

Vântul serii se potolise, luna strălucea pe cer. Privirea ei devenise de nepătruns. Acum nu mai ezita să mă privească lung. Îi plăcea să vorbească în faţa mea în spaniola ei impecabilă. Ca să mă înfrunte.

Aş fi meritat-o din plin. Nu era foarte amabil din partea ei că nu se purta cu mănuşi cu mine, că-mi impunea lucrurile fără nicio precauţie, fără nici cea mai mică explicaţie serioasă cu privire la ieşirile, la absenţele ei etc. — ca să nu mai vorbim despre acea garsonieră pe care o închiriase la San Sebastián.

Când mă gândeam la asta, trebuia să admit că nu cunoaştem nimic din durerea celuilalt, că nu există o măsură comună, că ni se întâmplă să fim surprinşi, uluiţi, năuciţi

de dezastrul pe care-l putem produce în sufletul celuilalt. Ca atunci când omori pe cineva cu o lovitură de pumn, într-o încăierare iscată în stradă. În fond, nu ştiam nimic despre răul pe care i-l făcusem. Nu ştiam dacă-mi întorcea lucrurile însutit sau, dacă, dimpotrivă, mai avea mult până să se răzbune cu adevărat.

— Ai veşti proaspete? mă întrebă ea.

— Nu, dormeam.

— Biata femeie.

— Ai dreptate. Cum o mai chinuieşte! O chinuieşte în tot felul. Ţi-am povestit cum a stropit cu sânge pereţii de la baie?

— Da.

— Plafonul m-a făcut să mă gândesc la o creaţie Jackson Pollock.

— Mi-ai mai spus asta. Nu mai adăuga nimic, văd foarte bine tabloul.

Îmi făcu semn că trebuie să-şi asculte mesajele. Acum, ea se ocupa de cele mai multe facturi. Pretindea că asta nu înseamnă nimic pentru ea. Şi că n-ar fi din partea mea decât o dovadă de orgoliu dacă m-aş simţi jignit. Dar eu vedeam cât de mult îi plăcea să conducă ea gospodăria, să plătească furnizorii, să strecoare un cec într-un plic, fără să lase să i se vadă nici cea mai mică reacţie, să dea numărul cardului său cu o voce egală. Dintr-o singură mişcare, ea putea să refacă acoperişul sau să schimbe mobilierul din grădină fără să trebuiască să mă întrebe ceva în legătură cu posibilitatea noastră financiară. Mă întrebam dacă nu începusem să o pierd din acel moment, dacă nu pusesem deja un picior pe terenul dizgraţiei mele în ziua când ea mă surprinsese cât eram de uluit în faţa cifrei vânzărilor mele.

Cu telefonul lipit de ureche, ea îşi notă câte ceva în monstruoasa ei agendă — umflată ca un pântece de căprioară. I se întâmpla oare să se gândească, din când în când, şi la Alice? Nu voiam să culpabilizez pe nimeni, dar nu eram totuşi îndreptăţit să-mi pun această întrebare? Pe chipul ei se vedea că-i fericită. Pur şi simplu. Trebuia să strâng din dinţi ca să nu-i strecor vreo remarcă oarecum jignitoare cu privire la acest subiect. Sau poate că începeam să înnebunesc?

*

A.M. se ridică, tresărind puternic, atunci când mă văzu că vin.

— E teribil. Aproape că aţipisem, spuse.

— Cum se simte?

De data asta, sala de aşteptare era goală. Această parte din spital părea pustie — nu vedeai decât două fete, la recepţie, şi un bărbat cu pielea brună, care mătura culoarul în ritmul său.

Jérémie se trezise, apoi adormise din nou, după câteva minute, la sfârşitul după-amiezii, dar totul mergea bine, date fiind împrejurările. Îi ceruse mamei sale, cu o voce slabă, să-i aducă la următoarea ei vizită, casetofonul. M-am gândit şi eu că dorinţa asta a lui este un semn bun. Dar, de fapt, eu n-aveam prea mare chef să-l văd.

— Să nu-l deranjăm, am spus.

Ea dădu din cap. Era de ajuns să înaintăm foarte aplecaţi, chiar pe lângă pereţii coridorului, până la cameră.

— Urmează-mă, îmi spuse ea.

Mamele rămâneau mereu aceleaşi.

Dar eu am rămas la picioarele patului, uşor retras, privind cum faţa lui A.M. se descompune, se micşorează, ca

o veche bucată de seu, deasupra chipului alb, ca o mască, al fiului ei adormit. În cameră mirosea puternic a medicamente. Eu stăteam drept, tăcut, cu fruntea uşor înclinată, întrebându-mă ce vrea oare să-mi spună.

Dacă nu ştia din ce motiv fiul ei se dusese la homosexualii din cartier, eu nu prea vedeam ce pot face pentru ea. De fapt, ce aştepta ea de la mine? Să mă amestec în treburile lor? Să mă implic în ele? Cu colţul ochiului, observam cornul de lună care dansa în depărtare, deasupra pinilor negri şi lucitori din Chiberta. În timp ce mă gândeam că această nefericită femeie şi cu mine ne uzaserăm împreună hainele pe băncile liceului. Mă gândeam la toţi acei ani. Şi acum, această siluetă îmbătrânită. Amândoi păreau ieşiţi chiar atunci dintr-un mormânt.

— Francis, cred că fiica ta se ascunde, îmi spuse ea de-a dreptul, în timp ce ne reluam poziţia normală, în sala de aşteptare, după ce merseserăm pâş-pâş. Şi cum eu nu reacţionam, ea continuă:

— Cred că Alice e vie şi că se ascunde. Din nefericire, nu ştiu unde.

*

A.M. nu avusese timp să avanseze cu ancheta, date fiind evenimentele care avuseseră loc aici şi care o obligaseră să se întoarcă urgent. Dar, cel puţin, putuse să-şi reia căutările în lumina acelei cereri de răscumpărare pe care nici poliţia, nici Roger nu o divulgaseră şi ajunsese la concluzia că toată această poveste semăna cu o bârnă mâncată de cari.

— Te scutesc de aproximările, de întrebările lipsite de răspuns, de incoerenţele pe care le-am întâlnit pe drumul

meu, spuse ea, ridicând din umeri. Toate astea sună fals, Francis. Nu cred că a răpit-o cineva. Vrei să-mi vezi însemnările?

Nu voiam să i le văd. Voiam să o ascult. Voiam să mă tot uit la acea gură care scotea asemenea minunăţii. Asemenea mişcări în adâncuri, asemenea vârtejuri. Am lăsat-o să termine. Apoi m-am ridicat fără să rostesc un singur cuvânt şi m-am dus să mă plimb pe ţărm. Era cu totul pustiu la acea oră, deşi vremea era destul de caldă şi nu bătea vântul.

*

Trebuia neapărat să mă duc acolo. Eram foarte supărat şi mânios. Eram convins că Judith avea să profite de libertatea pe care i-o prilejuia absenţa mea. Nimic nu avea s-o mai oprească. Jérémie nu o va mai putea urmări decât după câteva zile, iar A.M. refuzase categoric — ceea ce dusese la un schimb de cuvinte cam furioase între noi, dar ea rămăsese tare pe poziţii.

Cerul era alburiu şi acoperit cu nori. Nu ştiam ce să iau. Mai exact, eram incapabil să mă concentrez asupra alegerii unei garderobe adaptate la clima din Île-de-France, mult mai puţin plăcută, mai posacă. În timp ce eu rămăsesem cu braţul întins în faţa unui maldăr de cravate, Judith intră în camera mea şi le cercetă cu atenţie, pentru a alege câteva. M-am uitat lung la ea, pentru a descoperi o sclipire veselă în privirea ei, căci voiam să văd dacă plecarea mea nu-i lumina chipul într-un fel sau altul, dar ea îşi făcea bine jocul.

— Încă o dată îţi spun: sper că ştii ce faci, îmi spuse ea cu voce înceată.

I-am răspuns printr-o grimasă nerăbdătoare. Discutaserăm în ajun îndelung, până când ea începuse să caşte. Întorseserăm lucrurile pe toate feţele. Astfel, în lumina strălucitelor lor acţiuni trecute, eu nu le mai puteam acorda — evident — nici cea mai mică încredere lui Roger şi poliţiei. Nici nu se putea pune problema. Credeam că-i inutil să revin la toată acea tentativă trecută, iar, pe de altă parte, ceva din mine refuza puternic să se îndepărteze de această casă.

Uitându-se la ceas, ea se hotărî să mă însoţească la aeroport. Mi-am închis valiza.

— Presupun că nimic nu te poate face să-ţi schimbi hotărârea, îmi spuse ea, în timp ce aşteptam avionul şi se lăsa noaptea.

*

Am luat o cameră la hotelul Hyatt — sălile de baie erau superbe, odihnitoare, cu atât mai mult, cu cât aveam de gând să includ nota în cheltuielile mele forfetare. Am cerut să mi se aducă de jos un sendviş şi nişte apă minerală.

Apartamentul lor se găsea în imediata apropiere. Pentru a mai omorî timpul — A.M. mă sfătuise să nu acţionez înainte de miezul nopţii —, am privit, din cada mea de baie cu apă caldă, în penumbră, programul unui canal care nu difuza decât prezentări de modă. Uneori, camera se plimba prin mijlocul unei serate la care puteai vedea câteva figuri cunoscute şi unde plana o isterie înăbuşită, cu muzică proastă şi anumite lucruri care nu se arătau a fi totdeauna de cea mai bună calitate, dar care circulau în cantitate suficientă.

Cei care nu se scufundau meritau toate felicitările. Iar cei care ieşeau la suprafaţă, şi mai multe felicitări. Din acest punct de vedere, Alice şi Roger săvârşiseră un miracol. Dintr-odată, se pomeniseră copleşiţi de responsabilităţi, atât faptul de a lucra într-o bancă — deşi era vorba despre o afacere de familie —, cât şi acela de a exercita meseria de actriţă impuneau respectarea unor anumite reguli — aceea de a te scula dimineaţa, de exemplu, de a nu leşina după ce ţi-ai luat doza de drog sau de a-ţi merita cecul etc.

Dar mă neliniştisem câtva timp, la început, pentru că uitasem că Alice era un om cu picioarele pe pământ. Nu cunoşteam pe nimeni atât de pragmatic din fire ca ea. Oricât aş fi căutat.

Ea îmi lipsea. Speram să găsesc repede ceva. Speram că în sfârşit, ceva se pornise. Ceva pe care nimic nu-l putea opri. Speram că paşii mei mă vor conduce spre fiica mea, de-a dreptul spre ea, fără nicio oprire. Speram asta din toată inima căci, în caz contrar, puteam să mă aştept că voi petrece o iarnă peste măsură de grea. Dacă nu găseam nimic, dacă mă întorceam cu buzele umflate, dacă nu puneam mâna pe vreun indiciu, dacă scotoceam apartamentul acesta zadarnic, atunci puteam să mă consider pierdut.

De ce se ascundea — era prima întrebare pe care trebuia să mi-o pun. Fără îndoială că era mai bine să se ascundă decât să fie moartă, să se ascundă de mii de ori, dar asta nu răspundea întrebării mele. Ştiam că în căsătoria ei lucrurile nu merg prea bine — după cum era tatăl, aşa era şi fiica — şi că i se atribuiau câteva aventuri, în care se lansase în timpul filmărilor. Trebuia să caut în această direcţie? Se temea de ceva? De cineva? Era închisă

într-o pivniţă? Într-un hambar? Se ascundea într-o pădure? În acest oraş? În această ţară?

Lista întrebărilor pe care izbuteam să mi le pun cu privire la acest subiect părea fără sfârşit.

*

Într-o dimineaţă, am auzit telefonul sunând, era o dimineaţă frumoasă de iarnă, cristalină. Lacul Léman scânteia ca un câmp electric. Johanna şi Olga erau în oraş. Alice avea cam paisprezece ani şi îmi telefonase cineva de la şcoala ei. Nu-i niciodată semn bun când eşti sunat de la şcoală.

Mi-am spus că şi-a rupt un picior sau gâtul, căci plecase în tabără, dar nu asta se întâmplase. Eram chemat de la şcoală ca să vin să o recuperez cât mai repede.

— Fata dumneavoastră se ceartă ca un birjar! mi-a spus directoarea când m-a văzut. Luaţi-o imediat de la noi.

Era o femeie înaltă de un metru nouăzeci, cu părul cărunt, pieptănată în genul Ioanei d'Arc.

Clasa ajunsese la hotel la sfârşitul zilei, şi această femeie uriaşă o trimitea acasă pe Alice încă de a doua zi dimineaţă. Stătuse acolo teribil de puţin.

— Soţia mea şi cu mine am îmbrăcat-o din cap până-n picioare. Pentru această ocazie. Colanţi, combinezon, apreschiuri etc. Special pentru această vacanţă.

— Dragă domnule, ştiu.

— Mă rog, nu sunt sigur.

— Domnule, conduc o şcoală. Nu o adunare de animale sălbatice.

— Voi plăti pentru toate stricăciunile.

— Fiţi sigur că veţi plăti. Şi o vom exmatricula din şcoală timp de o lună. Şi dacă lucrurile se repetă, o vom exmatricula definitiv.

Îndărătul ferestrei de la biroul său, copacii acoperiţi de zăpadă îşi înălţau crengile către cerul albastru, în timp ce alţi copaci coborau către lac, în procesiuni luminoase.

— Aş vrea să ştiu, am apus, aş vrea să ştiu cum de-a putut fata mea să cumpere două sticle de votcă. Aş vrea să mă lămuriţi în privinţa asta. Cred că ar trebui să-i avertizaţi şi pe ceilalţi părinţi, căci dacă Alice a putut s-o facă...

— Oh, ştiu că-i foarte vicleană. Şi că-i gata să facă orice ca să obţină ce vrea.

— Fiţi mai directă. Vă rog. Nu încercaţi să vă spălaţi pe mâini. De acord? Şi acum, răspundeţi-mi. Nu intră în obligaţia dumneavoastră să ne protejaţi copiii? Nu intră în obligaţia dumneavoastră să ridicaţi un zid între ei şi magazinele cu băuturi alcoolice? Nu este un minimum pe care noi, părinţii, îl putem aştepta de la dumneavoastră? Astăzi e vorba despre votcă, dar mâine va fi vorba despre droguri. Dumneavoastră ar trebui să fiţi pedepsită. De altfel, e simplu, mă voi adresa avocatului meu. S-a terminat cu schimbul de amabilităţi între noi. Îi voi cere să se ocupe în mod prioritar de problema noastră. Şi să fie incisiv.

Ea deveni nespus de palidă, maxilarele îi înţepeniră, nările începură să-i freamăte, dar se mulţumi să se învârtă prin încăpere, ţinându-se de coate. M-am uitat în altă parte, gândindu-mă la Alice, la întoarcerea ei precipitată.

Hrana ei principală şi preferată era constituită din spaghetti. Mi-o imaginam foarte bine pregătindu-le după o reţetă pe bază de sos tomat, în compania câtorva prietene,

în camera lor. Fumând. Povestindu-şi aventurile. Excitându-se. Vorbind tare.

— Te-ai îmbătat vreodată criţă în viaţa dumitale, scumpă doamnă? am întrebat-o, în timp ce o vedeam pe Alice cum străbate curtea, târându-şi valiza grea.

— Domnule, nu asta-i problema.

I-am întors spatele şi-am plecat.

*

Nu înţelegeam mare lucru din Olga, fetiţa mea mai mare cu patru ani decât Alice, teribil de apropiată de mama ei încă de când era foarte mică. În schimb, mă înţelegeam foarte bine cu Alice.

— S-o scutim pe mama ta de detalii. Cred că vor trebui să zugrăvească totul. Până şi plafonul. Voi scrie o nuvelă despre întâmplarea asta. O nuvelă, cu siguranţă, căci un poem nu mi-ar fi de ajuns ca să spun totul.

*

La miezul nopţii, am ieşit din baie şi m-am îmbrăcat. La mai mult de două luni după dispariţia ei, se vorbea încă despre ea, despre această tânără actriţă despre care nu se mai ştia nimic de şaptezeci şi opt de zile. Fotografia ei se afişase pe ecran înainte ca eu să fi avut timp să fac un gest în direcţia telecomenzii. Perplex, prezentatorul a evocat mai multe crime şi sechestrări ale căror victime fuseseră, în ultima vreme, nişte tinere femei.

Fiica mea se căsătorise cu un tânăr bancher. Locuia într-un vast apartament desfăşurat pe două etaje şi unit printr-o scară interioară, într-un imobil al cărui cod nu-l

cunoşteam. Când eram în oraş, îmi petreceam noaptea la ei din când în când. Aveam şi cheia. Nu spun că-mi puseseră la dispoziţie cheia lor. Să nu exagerăm. Era vorba despre cheia de la poarta de serviciu. Pe care nu trebuia s-o iau cu mine, ci s-o păstrez la dispoziţia mea, pentru cazul că s-ar întâmpla ceva, orice.

Ca regulă generală, nu abuzam de ospitalitatea lor. Nu pentru că m-ar fi făcut să mă simt inoportun — exista şi un studio învecinat, care îmi procura o oarecare independenţă —, dar se întâmpla adeseori să-mi termin seara în compania bonei şi a copiilor. Nu că aş fi vrut cu orice preţ să se ocupe de mine. Nu că nu aş fi înţeles că un cuplu tânăr avea lucruri mai bune de făcut decât să se ocupe de mine. Totuşi, uneori îmi venea s-o întreb pe bonă dacă eram pieptănat în chip bizar, dacă eram îmbrăcat bizar sau dacă vorbele mele deveneau incoerente, dar biata femeie făcea deja o grimasă plină de nelinişte la gândul că e închisă în aceeaşi încăpere cu un bărbat al cărui păr albea vizibil şi periculos.

Am luat cu mine o lanternă, un aparat de fotografiat şi un disc dur. Nimic altceva. Am traversat strada. Am dat ocol scuarului. La unul din colţuri, un bărbat construia o cabană de carton sub un adăpost RATP — căruciorul său era lăsat la intrare. I-am întâlnit privirea, apoi am intrat în imobil. Holul era pustiu. M-am îndreptat spre scara de serviciu, după ce am aruncat o privire de jur-împrejur. Am urcat.

Am urcat în apartament printr-un fel de chicinetă unde erau păstrate măturile şi cărucioarele cu provizii, precum şi cutiile cu diferitele produse de ceruit. Mi-am aprins lampa şi am cercetat întunericul de pe culoar.

Nu-mi doream să fiu prins în timp ce scotoceam prin apartamentul fiicei mele. Această teamă ridicolă — căci

situaţia cerea să treci peste asemenea principii — mi-a îndreptat paşii spre perdele, pe care le-am dat la o parte.

Am pornit calculatorul casei şi am început să copiez totul, totul. Asta trezea în mine amintiri foarte urâte, dar A.M. era convinsă că aici se găsea cheia întregii poveşti, în acest apartament. Trebuia să mă încred în instinctul ei, îmi spusese ea întruna, timp de două zile. Ea practica această meserie de vreo treizeci de ani. Erau treizeci de ani în timpul cărora instinctul său se ascuţise în asemenea măsură, încât constituia o a doua vedere, paranormală, care îi permitea să afirme, cu privire la afacerea care ne preocupa, că sigur cheia enigmei se găsea în interiorul acestui apartament mare, pe care eu trebuia să-l cercetez cu de-amănuntul. Sondam cu privirea, de fiecare dată, dar ea avea întotdeauna câştig de cauză, convingându-mă că dobândise acest dar, acest fler pe care nu-l posedă decât foarte puţini detectivi.

Am urcat la etaj şi am intrat rând pe rând în toate camerele, pe care le-am cercetat cu metodă — A.M. credea că anumite detalii importante puteau să-mi scape. Cercetarea locului unde Alice îşi ţinea hainele se dovedi apăsătoare, sufocantă, mirosul ei era aici atât de puternic şi numeroase haine mă trimiteau la episoade foarte precise, la locuri în care stătuserăm, în timp ce eu atingeam stofele. Am remarcat, printre altele, că păstrase câteva haine care aparţinuseră mamei şi surorii sale, dar nu o văzusem niciodată purtând nici măcar una, cel puţin nu în prezenţa mea.

Domnea o tăcere totală — niciun zgomot nu venea din stradă, datorită geamurilor duble. Mă simţeam foarte nervos. Odinioară, ar fi trebuit să se întâmple lucruri mult mai grave ca să fiu emoţionat, dar drama care se desfăşurase sub ochii mei — şi se gravase pentru totdeauna în

memoria mea — mă zguduise puternic, mă făcuse să fiu mai fragil. Anumite fotografii, extrem de impresionante, din viaţa de dinainte — pe care ea le păstra într-un sertar al noptierei de la patul său —, tremurau în mâinile mele.

Am observat că patul lor era moale, căci a trebuit să mă aşez pe el. Mă înfioram la ideea că soarta, după ce-mi luase jumătate din familie, mă poate lipsi acum de totalitatea ei. Durerea omenească nu avea oare limite? Era vorba despre un *king size*. Am mângâiat locul unde se aflaseră cândva umerii fiicei mele, ceafa ei, adeseori atât de încordată — această meserie de actriţă era îngrozitoare. Spusesem întotdeauna asta. Dar fetele înnebuneau înainte de a-şi da seama — şi mă temeam că Alice nu făcea parte dintre cele menite să scape neatinse. După mine, era prea implicată. Dar ce importanţă mai putea avea lucrul ăsta acum? N-aş fi avut niciun fel de pretenţii dacă mi-ar fi fost redată vie. Aş fi sărutat picioarele Domnului-Dumnezeu, fără să stau o clipă pe gânduri.

M-am gândit, timp de o secundă, să mă culc. Dar m-am ridicat şi am coborât.

Am ridicat perne, am deschis sertare, am cercetat biblioteca, am scotocit coşul de hârtii, m-am uitat să văd dacă nu era nimic camuflat sub birou sau într-un colţ întunecat, mi-am trecut mâna pe deasupra dulapurilor, am ridicat covoarele, am examinat fiecare metru pătrat cu precizia unui ceasornicar etc.

N-am găsit nimic. Nimic care să strălucească pentru mine în întuneric. Speram, în schimb, să adun suficient material pe care să-l supun cercetării lui A.M. şi care să-i permită să repereze ceea ce eu nu văzusem, deşi era foarte la vedere — îmi doream cu adevărat asta. Acţionam în mod metodic. Am profitat de faptul că am cercetat

frigiderul, pentru a-mi oferi un pahar mare de suc de portocale cu pulpă de fruct, în timp ce noaptea înainta şi ajunsesem la o oră la care toată lumea dormea.

Până în momentul în care am auzit un scârţâit. Am rămas nemişcat. Mi-am stins lanterna. Creierul începu să-mi funcţioneze foarte repede.

Uşa apartamentului se deschise, lăsând să se vadă o siluetă, o umbră chinezească — obscuritatea mă împiedica să văd mai mult — care începu să coboare treptele care duceau spre salon. M-am pitit în spatele unui fotoliu, regretând că nu luasem cu mine o armă, fie şi numai un cuţit. Să ţi se întâmple să dai peste un ţicnit nu era un lucru rar astăzi, ba era mai curând frecvent — multă vreme se spusese despre mine că eram un autor pesimist, dar eu nu făceam decât să citesc ziarele, să privesc în jurul meu, să ascult radioul, erau ocazii numeroase să întâlneşti în calea ta un ucigaş în serie, într-atât de bine reprezentat era genul şi, spunând asta, abia dacă exagerez.

Umbra trecu prin faţa mea. M-am ridicat pe dată, cu respiraţia tăiată.

— Alice? am murmurat.

*

Nici după şase luni nu-i vorbisem încă. De altfel, era foarte posibil să nu-i mai vorbesc niciodată. Totuşi, i-am întins telefonul lui Judith — care nu rupsese orice relaţie cu fiica mea şi cu Roger, deşi îi cerusem asta — şi am ieşit fără să mai aştept.

Primele zile de primăvară erau însorite. Hortensiile înfloreau. Pe Jérémie, pentru că lucra la întreţinerea golfului, nu-l mai aveam la îndemână pentru a o fila pe soţia

mea şi a o prinde asupra faptului. În privinţa asta eram deci în plină ceaţă.

Eram dezamăgit. Sentimentele pe care le avusesem atât pentru una, cât şi pentru cealaltă îngheţaseră, şi această senzaţie de vid era atât de violentă, încât mă năucea. Petrecusem iarna făcând lecturi în ţările Uniunii Europene pentru a-mi recăpăta suflul, dar cheltuisem multă energie pentru prea puţin lucru — la Stockholm, preşedintele Pen Clubului mă târâse prin tot felul de baruri până a doua zi seara, la Copenhaga, editorul meu îşi ridica paharul privindu-mă drept în ochi şi lovindu-şi călcâiele între ele, la Viena cunoşteam oameni din lumea teatrului, şi Dumnezeu mai ştie unde eram dus după lecturile mele, profitându-se de starea de tensiune, de slăbiciune şi de euforie îngheţată în care mă cufundau. Faptul de a citi îmi provoca sete. Faptul de a citi bine îmi provoca o foarte mare sete chiar. Vedeam foarte limpede deschizându-se în faţa mea luminoasa traiectorie a scriitorului alcoolic, vedeam cum totul poate deveni simplu, la îndemână — cel puţin la început. Mă întorsesem acasă la timp, prea târziu, fără îndoială, pentru a o împiedica pe Judith să ia hotărâri mari cu privire la mine, dar la timp pentru a nu mă îmbolnăvi de ficat, poate de hepatită, în cursul turneului meu.

— Fetele te sărută, îmi spuse ea.

M-am crispat, imperceptibil.

— Şi eu le sărut, i-am răspuns. Spune-le că le sărut *pe amândouă*.

Cu maxilarele încleştate, am privit ţintă în zare. Nu aveam intenţia să-i reproşez lui Judith că păstrase legătura cu Alice şi cu bancherul său, oricare mi-ar fi fost sentimentele faţă de ei. Trebuia să mă gândesc la fetiţe, la

faptul că se aflau în paza acestor doi nebuni furioşi. Gemenele constituiau unica, dar imperioasa raţiune de a nu pune capăt raporturilor noastre cu cei doi bolnavi care le creşteau — şi Judith se achita perfect de rolul care consta în a se purta de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, ca şi cum ar fi trebuit să întindem sistematic şi obrazul celălalt, or, eu nu mai eram capabil s-o fac, nu aveam distanţa necesară şi această constatare era greu de acceptat. La şaizeci şi unu de ani, se dovedea dureros să recunoşti că eşti incapabil să fii suficient de arogant, să dai dovadă de detaşare, să ştii să afişezi o anumită răceală. Din nefericire, ăsta eram şi nu mă puteam schimba.

Tocmai mă întorsesem dintr-un turneu prin fosta Germanie de Est, foarte liniştit şi bine organizat — străbătusem ţinutul în toate direcţiile, de la un oraş la altul, şi-mi petrecusem cea mai mare parte din timp dormind în fotolii de clasa întâi, închideam ochii şi-i deschideam abia după cinci sute de kilometri. Îmi scoteam pantofii. Trenul este un excelent remediu. În anumite cazuri, se dovedeşte a fi o adevărată binecuvântare. Aduni numărul kilometrilor pe care-i depăşeşti şi rămâi în mişcare.

Continuam să-mi pun în ordine rucsacul şi-mi aranjam ustensilele la locul lor şi produsele de curăţat, în timp ce îmi vorbea despre viitoarea ei plecare. Cine gândea ea că-i atât de prost, încât să creadă că e vorba despre o coincidenţă? Dar, pe scurt. Orice s-ar spune — şi aveam dovada, ilustrarea perfectă a faptului că o crimă era rentabilă —, Alice plecase pentru două săptămâni în Australia, pentru a turna un film, şi era pe deplin liniştită încredinţându-le pe Lucie-Anne şi pe Anne-Lucie bunicii lor.

Fiica mea era o neruşinată. Rânjisem când Judith îmi anunţase ce se pusese la cale. Apoi răspunsesem că nu

vedeam niciun inconvenient în toată povestea asta, în măsura în care eu nu eram implicat, în măsura în care nimic din toate astea nu mă privea.

Alice trebuia să ştie că, de acum înainte, ea nu-mi va mai putea cere nimic. Aruncasem într-o valiză, la întâmplare, lucrurile pe care ea le lăsase aici şi i le expediasem, după ce-mi revenisem puţin în fire. Nu mai voiam să văd în această casă nimic din ceea ce-i aparţinea. Îi cerusem lui Judith să nu încerce să mai discute această hotărâre a mea. O rugasem chiar *insistent*. Nu glumeam. Dăduse din cap. Suspinase. Îşi dădea foarte bine seama de lovitura pe care o primisem. Se însărcinase — fără ca eu să-i cer câtuşi de puţin — să ascundă de ochii mei DVD-urile, revistele, fotografiile. Cel puţin, nu mă mai chinuia gândul că m-am căsătorit cu o femeie care are în sânge gena înfruntării — era de ajuns că o avea Alice.

Regretam că pleacă atât de repede. Sperasem că, la întoarcerea mea, vom petrece câteva zile împreună, în ciuda drumului dezolant pe care o luase relaţia noastră. Eram prea optimist. Ea îl anunţase pe Roger că soseşte chiar de a doua zi. Nu că aş fi avut o propunere precisă să-i fac pentru a stăpâni rapiditatea cu care se petrecea totul — consideram că încercarea prin care treceam era de nedepăşit, iar eu eram cel mai rănit dintre noi doi —, dar voiam să mai salvez ceea ce mai putea fi salvat, ţineam în mod absolut la asta. Cu condiţia — bineînţeles — să mai fie posibil.

— Oare ei se mai întreabă dacă mai avem şi noi doi o viaţă împreună? am şuierat printre dinţi. Oare acestor nulităţi le mai trece aşa ceva prin mintea lor de nimic?

Am înaintat spre pragul uşii care ne despărţea camerele. Camera ei, mai bine orientată, avea perdelele străbătute

de soare şi pereţii stropiţi cu pete de lumină. Mi-ar fi plăcut să-i pot spune cât eram de deznădăjduit, dar, în faţa unei asemenea absurdităţi, din gura mea ieşea doar un firicel de aer. Odată cu trecerea timpului, înţelesesem că faptele noastre erau ireversibile. Nimic nu mai putea fi luat de la început.

Am întovărăşit-o la piaţă.

— Ai ceva să-mi spui? am întrebat-o, în timp ce ea se uita cu atenţie la o lăptucă. Mă privi mirată. Am ajutat-o:

— Ai întâlnit cumva pe cineva?

Mă auzeam vorbind, dar parcă nu eram eu. Ea dădu din cap, râzând:

— Despre ce vorbeşti? Ce te-a apucat?

L-am întrebat pe vânzător cât costă lăptuca şi am plătit.

— Uită ce ţi-am spus, i-am zis, pe când urcam pe aleea centrală. Nu mi-am limpezit încă gândurile. Vorbesc vrute şi nevrute.

Ea se opri şi mă privi bănuitoare.

Nu eram atât de naiv, încât să cred că era de ajuns să-i pun întrebarea. Nu mă aşteptam să văd adevărul ţâşnind ca un izvor în mijlocul unui câmp cu trandafiri. După cum nu acordam nicio crezare tăcerii dispreţuitoare cu care-mi întâmpina tristele bănuieli.

— Iartă-mă, i-am spus. Dar e din cauza lor. De când mi-au făcut ce mi-au făcut, văd răul peste tot.

Ea privi în jur, înainte de a-şi concentra din nou atenţia asupra mea.

— Cum de mai poţi gândi aşa? suspină ea. Şi astăzi încă. După şase luni...

— Timpul nu poate vindeca aşa ceva.

— Ba da, Francis, ba da. Sau, dacă nu, atunci nu eşti normal.

Am strâns din dinţi.

— Ştia că n-o să pot suporta.

Ea mă privi încă o clipă, apoi renunţă şi începu să aleagă un pepene galben. Regretam că n-am rămas încă o zi la Leipzig ca să mă îmbăt criţă şi să găsesc casa goală în momentul întoarcerii.

*

Jérémie trecu de cealaltă parte a drumului, urcat pe maşina de tuns gazonul, şi ne-am făcut unul altuia un semn. Numeroşi pescăruşi zburau pe cer. Îşi lăsă maşina în spatele gardului viu, iar eu i-am oferit o cafea, după ce şi-a încărcat vehiculul cu un pachet de reviste pe care le păstrasem pentru el.

— Ţi-ai pierdut slujba, i-am spus. A plecat pentru cincisprezece zile.

El primi vestea cu un surâs satisfăcut.

— Îţi pierzi timpul cu asta, spuse. Ţi-am mai zis. N-am găsit nimic niciodată. N-ai nimerit-o nici de data asta.

— Nu-i grav. Nu sunt supărat pe tine. E o femeie foarte rea.

Când mi-am coborât ochii, i-am văzut pumnii jupuiţi de piele.

— Îţi voi spune cum se vor sfârşi toate astea. Când se vor fi săturat să te mai aibă pe capul lor — şi sunt sigur că ziua asta se apropie —, te vor prinde. Fii sigur. Iată cum se vor termina toate. Cu toţi pederaştii din împrejurimi pe urmele tale. Chiar aşa. Jérémie, mă întâlnesc cu ei în fiecare dimineaţă la sala de gimnastică şi nu mi-ar

plăcea să fiu imobilizat în vestiare de braţele unor tipi ca ăştia.

Dar lui nu-i păsa câtuşi de puţin. Nu se temea, ba chiar, spunea el, o să-şi mai dezmorţească trupul. Am ridicat din umeri.

— Mama ta e obosită în acest moment. De ce nu vrei s-o cruţi puţin?

— Nu-i obosită. S-a lăsat înşelată.

— Nu are nevoie şi de alte emoţii, îmi închipui. Fii mai milos cu ea. Îşi face griji în ceea ce te priveşte.

Copiii noştri ne dădeau mari bătăi de cap. Trebuia să admitem. Nu era vorba despre o coincidenţă. Familiile cruţate de asemenea supărări erau rare. Nu trebuia să ne mirăm că A.M. fusese atât de tulburată după ce Jérémie îşi tăiase venele. Puţine mame ar fi suportat asta. Puţine mame recent abandonate ar fi suportat.

Nu era chiar atât de bătrână. Dar, în câteva luni, faţa i se descompusese, tenul îi devenise cenuşiu. Fiecare urmărire devenea mai dificilă, îmi mărturisea ea. Faptul de a rămâne în picioare multe ore la rând o ucidea. I se umflau gleznele. O sfătuisem să facă o cură de vitamina C în doză mare şi de magneziu. Dar se părea că nici asta nu dădea vreun rezultat.

Îi făcea fripturi pe care ea nu le mânca decât cu greu şi fără poftă. Altminteri, nu se prea ocupa de ea. Necazurile sentimentale ale mamei lui îi provocau greaţă, pretindea el. Dacă ceva îl ruşina cu totul, îl făcea să turbeze de furie, acel ceva era mama lui, cu preferinţele ei ciudate.

— Şi de ce aş plânge-o? De ce aş consola-o? Ce face ea mă dezgustă.

Înţelesesem o dată pentru totdeauna că-i era greu să admită homosexualitatea mamei lui. Era un subiect asupra căruia nu era cazul să mai revenim.

*

După trei zile, medicii îi spuseră lui A.M. că are cancer. Un cancer de o formă teribilă. Radioterapia era îngrozitoare.

— Asta ne mai lipsea, suspină ea.

Mă puse să jur că voi păstra secretul acelui diagnostic. Ea nu voia ca Jérémie să fie la curent. Apoi, privirea i se pierdu în gol, iar ea începu să dea din cap încă multă vreme.

*

Mama Johannei murise de unul dintre acele cancere fulgerătoare, care îl transformă pe om într-un fir de pai şi apoi îl dezintegrează.

Olga şi Alice, atunci în vârstă de doisprezece, respectiv opt ani, nu sărutaseră cu prea mare tragere de inimă acea momâie care fusese cândva bunica lor, acea momâie din sicriu care, în acea zi, le producea tuturor, pur şi simplu, frică.

În familia Johannei domnea o atmosferă foarte crispată, căci toţi găseau în atitudinea fiicelor mele edificatoarea şi dezolanta confirmare că eu nu eram genul de bărbat pe care şi-l doriseră pentru Johanna. Lectura unora dintre romanele mele înrăutăţise lucrurile. Şi deci în fundul încăperii, eram pe punctul să trăim un incident familial — auzeam voci care se arătau jignite de lipsa mea de autoritate, care vorbeau despre eşecul meu, evident, în ceea ce priveşte educaţia copiilor.

Văzând expresia de pe chipul Johannei, m-am aplecat asupra fetiţelor.

— Îmi pare rău, dar mama voastră nu mai ştie ce să facă. Vin cu voi, dacă vreţi. Curaj.

Priviri întunecate erau fixate asupra noastră, venind din ochi ca nişte găuri urâte. Dar Johanna nu voia să intre în conflict cu ei, nici să le îndure dezaprobarea şi nu era cazul să-mi dau eu cu părerea în privinţa asta, adoptam cu indiferenţă purtarea pe care-mi recomanda s-o am faţă de ei încă de la început şi care consta în a-i aproba întruna, a nu-i contrazice. Înţelesesem cât de importante erau aceste lucruri pentru Johanna. Ştiam şi ce reprezenta încercarea prin care treceau fetiţele, ştiam şi cât de mare era efortul care li se cerea. Aerul din jurul nostru parcă vibra. Olga coborî capul, iar Alice porni dintr-odată înainte, cu pas hotărât.

Ne-am aşezat în faţa sicriului. M-am uitat pe furiş spre fiecare dintre ele, ţinându-le mâinile în mâinile mele.

— Sunt mândru de voi, am şoptit. Bravo. Nu ne mai rămâne să facem decât un ultim efort. Va fi bine, fetelor. Curaj.

Alice era cea mai mică. Am ridicat-o în braţe. Faţa bietei lor bunici semăna cu o lămâie stricată — căzuse pe scară pe când era în fază terminală şi îşi făcuse zob maxilarul. Eu însumi am rezistat cu greu văzând-o, iar pe chipul meu s-a putut citi o expresie de spaimă.

Olga părea împietrită. Alice, în schimb, se aplecă fără să ezite şi atinse cu buzele bătrânul obraz pudrat. Alice era încă de pe atunci Alice.

— Am făcut asta şi pentru tine, îmi mărturisi ea ceva mai târziu.

— M-ai uluit. Crede-mă, sora ta şi cu mine ne-am privit în tăcere. Ne-ai lăsat cu gura căscată. Ne-ai uluit, îţi spun

încă o dată. Dacă tu n-ai fi făcut acel gest, mă întreb dacă eu l-aş fi putut face. Bbrrr... încă şi acum mi se face părul măciucă, ţie nu?

Următorul, un văr îndepărtat, plânse ca un viţeluş deasupra moartei.

Johanna veni după noi afară şi-mi mulţumi, strângându-şi copiii în braţe. Aşa erau oamenii din Sud, se scuză ea, ţineau să se respecte cu stricteţe ritualurile. Am dat din cap, fără să fac vreun comentariu. Fusesem deja silit să cedez în privinţa botezului, sub ameninţarea de a fi tratat ca un ciumat şi de a fi marginalizat, lucru pe care Johanna nu l-ar fi putut accepta.

Puţin le păsa acestor oameni că eu sunt scriitor, că vorbeam la televiziune sau la radio, literatura nu-i impresiona, iar veniturile mele, care erau destul de mici în acea vreme, îi făceau să zâmbească — în timp ce alţii şi-ar fi aruncat haina în noroi pentru ca eu să pot traversa strada fără să-mi murdăresc încălţămintea. Dar aceştia erau mai rari.

Puteam fi scriitor, scenarist, pompier sau jongler, puteam fi orice, atâta vreme cât nu ieşeam din drumul pe care-l trasaseră ei, atâta vreme cât le sărutam morţii, făcându-mi cruce, şi le transmiteam copiilor mei aceleaşi coduri.

Am dus-o pe Alice pe umeri — merita asta din plin. Încă plin de admiraţie în faţa modului cum ea ştiuse să răstoarne situaţia în avantajul nostru — acum culegeam, pe drumul către cimitir, numeroasele zâmbete satisfăcute care ni se cuveneau —, i-am sărutat căuşul palmei. Toamna era blândă, copacii păreau nişte flăcări, nespus de vii şi de luminoşi de multe zile, cu frunze în tonuri de un roşu provocator, de un galben care te orbea.

*

Visasem oare toate astea? Nu ţesusem oare cu ea, nu făuriserăm împreună, la focul încercărilor prin care trecuserăm, cea mai profundă legătură? Visasem oare?

Începeam să mă gândesc la asta. Oricum, acum ştiam că, dacă ar fi trebuit să aleagă între mine şi cariera ei, nu ar fi ezitat prea multă vreme. Trebuia să trag deci concluziile care se impuneau.

Nu-mi imaginasem niciodată că, într-o zi, voi cădea de atât de sus. Săvârşisem greşeala de a crede că anumite terenuri rămâneau ferme şi solide, că rezistă, în ciuda oricăror atacuri. În privinţa asta, dădusem dovadă de o mare naivitate, de o incredibilă orbire.

În fiecare clipă, pământul îţi poate fugi de sub picioare, în timp ce eu concepusem un fel de tărâm himeric, ferm, un fel de Eldorado — greţos — menit să mai păstreze pentru mine câteva culori. Astfel încât totul era pregătit pentru aterizarea brutală pe care am efectuat-o cu şase luni în urmă, în clipa când ea s-a întors către mine în blestematul ei de apartament de două etaje, în acea noapte lividă şi uluitoare — astfel încât nimic nu lipsise.

Din Australia sosi o carte poştală ilustrată. Nu i-am dat nicio importanţă şi am lăsat-o în cutia poştală, în bătaia curenţilor de aer, la intrarea în grădină. Era de ajuns o furtună ceva mai puternică pentru ca scrisorile să devină imposibil de citit. La asemenea agresiune, nu rezista nici cerneala celor mai bune stilouri, iar un pix, cu atât mai puţin.

Judith mă sună la sfârşitul după-amiezii, ca în fiecare zi, ca să verifice dacă nu muream de inaniţie şi nu lăsam casa în dezordine — femeia noastră de serviciu ne

lăsase baltă ca să-şi urmeze logodnicul în Scoţia, unde urma să lucreze într-o crescătorie de somoni. Dar eu nu făceam niciun fel de dezordine, eu îmi rumegam la nesfârşit gândurile.

De acum înainte, trebuia să păzesc cu străşnicie şi acest secret, care venea pe deasupra propriilor probleme de familie. Eu n-aveam dreptul să-i vorbesc despre asta nici lui Jérémie, nici altcuiva. Încercam să mi-l închipui pe acest băiat devenit dintr-odată orfan, însă niciun scenariu nu se dovedea satisfăcător, nicio lumină nu strălucea la orizont. Şi pentru că nici măcar nu era sigur că A.M. va trăi până în toamnă — avea un cancer galopant —, orizontul sumbru se apropia în mod rapid.

Acea slujbă — pe care i-o găsisem dând câteva telefoane — nu avea să dureze prea mult. Să-ţi petreci întreaga viaţă cocoţat pe o maşină de tuns gazonul nu putea constitui un ideal de existenţă, de acord, dar oare Jérémie dădea vreun semn că poate să pretindă să facă şi altceva? Era el mai mult decât un copil? Faptul că atacase o benzinărie, în plină zi, şi singur, nu era oare cea mai bună dovadă de imaturitate?

Dar aveam eu timp să mă ocup de această problemă? Mai aveam *încă* timp să mă ocup de *oricare altă* problemă?

Mă gândeam să mă pun iar pe scris un roman, ca să înalţ un meterez în jurul meu, mă gândeam chiar serios la asta. Rezistam, de câţiva ani, cu ajutorul câtorva articole, al câtorva nuvele obscure, părând mai ocupat decât eram în realitate, dar astăzi, în *această* situaţie, întoarcerea la roman părea că se impune. Încercarea aceasta părea că se impune. A scrie un roman cerea atât de multă energie, încât tot restul trecea în planul al doilea. Iată şi avantajul.

Trăisem adeseori această experienţă. Îmi scrisesem ultimele romane în formă de blochausuri şi împrejurările păreau să arate că venise momentul să recurg din nou la aceste puteri, oricât de mare ar fi fost preţul plătit. Scrisesem câteva romane sub forma unei păduri încâlcite, înălţate în jurul meu — la moartea Johannei, începusem să înnegresc primele pagini ale unei opere care urma să aibă o mie de pagini şi acest exerciţiu mă ajutase să supravieţuiesc, recunosc, nu fusese totdeauna uşor, anumite zile se dovediseră a fi mai sinistre decât moartea, mai pustii decât străzile din Hiroshima după 6 august 1945, cu începere de la ora 8 şi 16 minute 02 secunde după ora locală, mai sterile decât banchiza, dar ţinusem toate pericolele la distanţă şi obţinusem un oarecare succes de librărie.

Din nefericire, Jérémie trecea în fiecare zi prin faţa ferestrelor mele, călare pe maşina lui de tuns gazonul — părea un uriaş călare pe un tractor-jucărie —, astfel încât nu-mi era prea uşor să-l şterg din memoria mea. Îl auzeam de departe cum vine, auzeam zumzetul maşinii, care mă avertiza că băiatul se află prin preajmă. Uneori, mă aruncam cu faţa la pământ sau mă lipeam de vreun zid, dar asta nu schimba mare lucru.

A.M. arăta din ce în ce mai rău, dar privirea ei nu fusese niciodată atât de strălucitoare, după cât mi se părea mie, cel puţin. Îi aşteptam cererea ţinându-mi respiraţia, anticipând lovitura care urma să se abată asupra mea — dar cum aş fi putut s-o evit?

Jérémie nu era un caz uşor, nicidecum, ba chiar departe de asta. În urmă cu câteva zile, ea îmi povestise din nou despre încăierările pe care el le declanşa în mod regulat, despre confruntările pe care le căuta cu lumânarea — ca un câine care-şi caută osul —, îndată ce se lăsa

noaptea, şi care nu-i mai vizau doar pe homosexuali şi pe cei consideraţi pederaşti, ci pe oricine îi ieşea în cale.

— Are dreptate să simplifice lucrurile, am declarat eu pe un ton egal.

Acum, când A.M. slăbise mult, amintirile mele prindeau tot mai multă viaţă. Tot mai multe imagini mă năpădeau. În prezent, o recunoşteam *aproape cu siguranţă*. O revedeam în mijlocul tuturor acelor fete pe care le aveam în preajmă atunci, în acel grup cu chipuri şi contururi înceţoşate între timp — chiar începusem să fiu mai mult sau mai puţin convins că ne culcaserăm cândva. A.M. şi cu mine nu abordaserăm niciodată acest punct precis — trăseserăm peste un fel de perdea de plumb —, dar simţeam în mod confuz că între noi exista o veche legătură. Îmi era foarte greu să mă uit la ea cum moare.

— O să fac ce-o să pot, i-am spus. Dar nu-mi cere să fac mai mult. Nu-mi cere să mă depăşesc. Te rog. Încep să îmbătrânesc, ştii asta.

— Niciodată, Francis. Niciodată n-aş îndrăzni să-ţi cer asemenea lucru, mă înţelegi?

— De ce nu? Ce-ar fi rău în asta? Îţi răspund cu atât mai direct, A.M., cu cât cunoşti situaţia mea. Ştii bine că în acest moment mă preocupă diferite subiecte. Iar tu te găseşti printre cele cărora le dau prioritate.

— Crezi că nu ştiu? Ai făcut deja atât de mult pentru el.

M-am strâmbat. Ea tuşi uşor. Medicii spuneau că plămânii ei erau într-un hal fără de hal. Printre infirmiere se spunea, în şoaptă, că asemenea radiografii înspăimântătoare nu mai fuseseră văzute de când cu Cernobîlul. Ochii i se umpluseră de lacrimi. Ţinând cont de puţinul interes pe care i-l arăta Jérémie — credea, îmi spusese chiar el, că mama lui era bolnavă de o gripă severă, de

care nu se mai vindeca —, se putea afirma că A.M. nu era deloc răsplătită.

*

De fiecare dată când ascultam *Banshee Beat* de Animal Collective, luam cunoştinţă de faptul că omul nu era destinat doar să răspândească în lume suferinţa şi urâţenia. Ploua, ploua cu găleata, dar această muzică era aproape un miracol. Venea un moment când îţi puneai pe masă paharul — vrând-nevrând — şi începeai să dansezi, mulţumindu-i lui Dumnezeu că nu ai parte nici de războaie, nici de foamete etc., să-ţi unduieşti şoldurile, să laşi să-ţi scape un surâs de satisfacţie.

Devenea din ce în ce mai dificil să păstrezi asemenea momente. După mine, viaţa, luată în totalitatea ei, era mai curând o afacere dureroasă. Dacă-mi aminteam bine, eu nu dansasem în fiecare zi. Şi fiindcă aşa stăteau lucrurile, m-am lăsat câteva clipe dus de muzică — mişcându-mă ca un fel de vierme într-o priză electrică —, în timp ce ploaia şiroia pe ferestrele mari. Era deja întuneric. Ce ne-am face, îmi spuneam, dacă nu ar exista muzica? Şi deschisesem o sticlă cu un vin alb grozav.

Nu mai dansasem nici măcar o dată de la moartea Johannei. Nu mai dansasem *cu adevărat*. Nu mă căsătorisem cu Judith ca să dansez, ci ca să nu mor. Nu cerusem mai mult. Acum, totul mi se întorcea ca un pumn în faţă. Uneori, îţi face cu adevărat bine să dansezi. N-aveam intenţia să mă simt jenat. Eram singura persoană vie din această casă. Muzica mă pătrundea pe deasupra craniului şi-mi străpungea picioarele, înfundându-se

apoi în sol. Deasupra oceanului se vedeau plăci grele de cer negru. Care se ciocneau între ele. Care călăreau peste orizont. Şi când bucata muzicală se termina, o puneam iar de la început.

*

Într-o seară, Jérémie şi cu mine stăteam cu coatele sprijinite de tejgheaua unui bar, şi iată-l luându-se de un tip cam beat, care se lamenta în legătură cu nevasta lui — aceasta voia să divorţeze. Lupta a durat puţin, căci bărbatul s-a arătat a fi foarte nervos şi i-a administrat o severă corecţie lui Jérémie, înainte ca noi să ajungem să-l stăpânim şi să-l aruncăm afară.

Eram uluit şi nu-mi mai reveneam, din cauza felului în care Jérémie se aruncase asupra celuilalt individ, parcă fără să se gândească deloc. De altfel, tipul îl primise cu o dreaptă în plină figură, care îl ţintuise pe Jérémie locului — punându-l în poziţia de a primi loviturile următoare. Era o adevărată sinucidere. Căzuse în genunchi, pe faţă cu un vag surâs, în timp ce adversarul său îl lovea din nou.

Fără îndoială, scena nu trebuia să mă mire. A.M. mă ţinea regulat la curent în legătură cu aceste derapaje, dar faptul de a asista la ele, de a le vedea cu propriii tăi ochi era cu totul altceva.

L-am aşezat pe un taburet de bucătărie şi i-am adus diferite unguente cu care să-şi îngrijească trupul lovit. Figura lui era roşie. În câteva ore va deveni neagră, iar mai târziu se va face violetă, verde, apoi galbenă.

— Păstrează toate aceste unguente, i-am spus. Ia-le cu tine. Cred c-o să ai nevoie de ele.

*

Am primit repede dovada că avusesem fler. Directorul terenului de golf mă sunase să-mi spună că, deşi dorea să-mi facă pe plac, nu-l mai putea ţine în slujba lui pe Jérémie multă vreme. Nu în aceste condiţii. Cu această faţă tumefiată, cu aceşti pumni juliţi, cu aceste grimase care-i supărau pe mulţi clienţi.

— Ascultă, prietene, am suspinat, de acord. Ai câştigat. Accept. Accept să particip la manifestarea ta literară. Pe cuvântul meu de onoare. Voi veni să-mi semnez cărţile. Voi sta îndărătul unui stand. Ne-am înţeles, prietene.

Îl auzeam cum respiră la celălalt capăt al firului.

— Mama lui e pe patul de moarte, am mai adăugat, lăsându-l să înţeleagă că un fel de blestem se va abate asupra celui care va închide ultimele ferestre, asupra celui care va fi — într-un fel sau altul — aducător de întuneric.

Am mai câştigat câteva luni. Jérémie, mai curând, le-a câştigat. Deşi nimic nu era definitiv — căci, fără îndoială, una sau două reclamaţii suplimentare ar fi fost de ajuns pentru ca interlocutorul meu să-şi încalce promisiunea şi să se debaraseze pe loc de băiat.

În tot acest răstimp, Alice îşi închipuia că vreo câteva cărţi poştale ilustrate, venite din Australia, vor fi de ajuns, dar eu le lăsam să se adune în cutia de scrisori fără să le citesc, şi pentru mine era o sursă de uimire suplimentară să constat că ea încă îşi imagina că ar fi posibil să reia o oarecare relaţie cu mine.

Judith, de asemenea, credea asta. Dar ea avea scuza de a mă cunoaşte infinit mai puţin decât fiica mea. Mă gândeam la Alice aplecată pe o terasă, la Sydney, în timp ce un stol de lilieci uriaşi ieşea dintre turnuri, deasupra ei, în

vreme ce ea, aplecată, îmi scria câteva cuvinte pentru a mă îmblânzi. Cine credea ea că sunt, ca să-şi bată joc de mine?

Judith era de părere că eu sunt cel care, dintre cei doi, plăteşte partea cea mai mare, ceea ce nici nu contestam, dar, chiar şi aşa, nu mă simţeam dispus să schimb ceva. Eu nu discutam preţul. Oricare ar fi fost, îl acceptam. Asta nu avea nicio legătură cu încăpăţânarea mocnită pe care o evoca Judith în decursul conversaţiilor ce le aveam la telefon, între malul oceanului şi capitală. Dar, de fapt, nu era încăpăţânare. Era vorba despre o simplă constatare. Nu exista nicio posibilitate de a stabili vreo relaţie. Şi asta nu avea nicio legătură cu încăpăţânarea. Cu o încăpăţânare prostească.

Ea rămânea perplexă. Îmi închipuiam ce mutră făcea. La Paris, timpul nu era grozav, îmi spunea ea. Nepoţelele o oboseau peste măsură. Mă întreba cum stau cu scrierea romanului, dacă am avansat, dar era evident că puţin o interesa să-mi asculte răspunsurile. Diavoliţa. Puteam să scriu *Război şi pace* sau *Pe drum*, îi era totuna.

Lipsa ei de interes pentru munca mea se arăta a fi mai ales jignitoare. În urmă cu unsprezece ani, când ne întâlniserăm, era una dintre admiratoarele mele cele mai fervente şi m-ar fi ascultat cu cea mai mare atenţie dacă i-aş fi vorbit despre felul cum progresam în scrierea unui roman. M-ar fi ascultat cu o fervoare aproape jenantă.

A pierde un cititor era o experienţă neplăcută. Dacă, din întâmplare, acest cititor era femeia cu care trăiai, nota de plată era şi mai piperată.

— N-o să mă crezi, i-am spus lui Jérémie, pe când mergeam împreună la spital. Să pierzi un cititor e mai rău decât să ţi se aplice o sută de lovituri de bici. Să pierzi un cititor este o sancţiune teribilă.

Jérémie dădu din cap. Nu era uşor să explici cum poate cineva să-şi petreacă treizeci de ani în faţa unei foi de hârtie albe şi, încă şi mai puţin, că motorul acestei nebunii era stilul — acea prăpastie, acea închisoare, acea vizuină din care vorbeai, pe un ton de neclintit, despre absoluta necesitate a unei fraze, despre frumuseţea sa, despre vibraţia sa secretă. Dacă-i citeam câteva pagini cu voce tare, ca demonstraţie, aveam sentimentul că mă aflu în faţa unui zid, că am ajuns la porţile deşertului.

A.M. dormea. Exista un nou tratament, pentru care trebuise să se interneze la spital câteva zile — cel puţin, acest tratament o făcea să doarmă mult. Am stat lângă patul ei, în timp ce se lăsa întunericul. Ea dormea, şi fusese atât de greu să-l aduc pe fiul ei până aici — la început chiar refuzase.

Vorbeam între noi în şoaptă. Culoarele spitalului se goleau de vizitatori. În camera lui A.M. se găsea un televizor care difuza în acea seară imagini din ţări pe care ar trebui să ne hotărâm să le bombardăm dacă vrem să fim siguri de securitatea noastră. Ni se arătau hărţi. Lucrurile păreau simple.

Probabil că, în curând, această lume nu va mai fi locuită decât de asasini şi de nebuni, după cum mergeau lucrurile.

Când emisiunea a luat sfârşit — pe chipul îngheţat al prezentatoarei, apăruse ezitarea între a închide ochii şi a-şi muşca buzele —, am hotărât să plecăm. Uşor deprimaţi.

— Fata asta are o problemă, am zis eu.

*

I-am dat totuşi câteva indicaţii cu privire la atitudinea pe care s-ar fi cuvenit s-o adopte dacă nu voia să-şi

atragă asupra sa mânia celui care-l plătea — trebuia să-l fac să înţeleagă faptul că astăzi nu era uşor să ai de lucru.

— Îi faci pe oameni să se teamă de tine. E simplu. Ei îşi spun, probabil: „Ăsta are mutra cuiva care poate, oricând, să te atace între nişte tufişuri". Te-ai privit vreodată? Ţi-a mai rămas o urmă de bun-simţ?

Cei care-i priveau atent mâinile — falangele umflate, articulaţiile sângerânde, încheieturile cu venele tăiate — îl lăsau, cu siguranţă, baltă şi plecau în goană.

Primăvara era în toi. Alice îşi prelungise şederea în Australia, iar Judith — pe cale de consecinţă — şi-o prelungise pe a ei.

Eu mă sculam în zori, când aerul era răcoros şi umed. Apoi mă instalam imediat la lucru. Îmbrăcam un halat de casă şi mă aşezam la birou, departe de fereastră, sau pe canapea. Faptul de a scrie un roman era un lucru care acapara. Ultimul pe care-l scrisesem data de vreo zece ani şi mi se păruse că nu-i va urma niciun altul.

Era un roman excelent. Nu mă gândisem că aş putea face ceva mai bun până atunci. Nu credeam nici atunci, de altfel, dar îmi revenise pofta de scris. Spre marea mea surprindere. Pofta să scriu un roman. Eram prins în propriul joc.

Când, de fapt, era mai bine să te opreşti după un succes. Ştiusem să mă descurc şi trăisem din vechea mea glorie, publicând doar neînsemnate contribuţii critice şi câteva nuvele, care nu-mi puneau imaginea în pericol. Dar raţiunea nu-şi găsea locul aici. Când cădeai pradă demonului literaturii, ce raţiune s-ar mai fi putut amesteca şi te-ar mai fi putut opri?

Agentul meu mă chema la New York, editorul meu îmi trimitea mesaje frăţeşti. Dar simţeam că ei nu cred în

ele decât pe jumătate, căci le spusesem până atunci, de nenumărate ori, că nu mai vreau să alerg pe distanţe lungi.

Mulţi credeau că moartea Johannei mă scosese din joc şi nimeni n-ar fi pariat o centimă pe şansele mele de a reveni în prim-plan. Era posibil. Era foarte posibil să fi ieşit din joc, să fiu definitiv mort pentru roman. Asta nu m-ar fi mirat. Era încă prea devreme pentru a o spune.

Nimic nu era mai greu decât să scrii un roman. Nicio muncă omenească nu cerea atâtea eforturi, atâta abnegaţie, atâta rezistenţă. Niciun pictor, niciun muzician nu ajungea nici măcar până la glezna unui romancier. Toată lumea simţea asta.

Mi se întâmpla să-mi încleştez atât de puternic dinţii în mijlocul unei fraze, încât întreaga încăpere începea să şuiere. Asta povestea şi Hemingway. Iarba nu devenea verde de una singură. Peisajul nu se perinda îndărătul geamului, printr-o lovitură de baghetă magică.

Aş fi preferat să reînnod nişte relaţii normale cu fiica mea sau să pornesc pe noi baze relaţia cu Judith, dar, în cazul de faţă, faptul de a scrie un roman părea a fi lucrul cel mai realizabil. Eram tot mai convins, odată cu fiecare zi care trecea. Nimic altceva nu mi se părea a fi la îndemână. Nu vedeam altă soluţie salvatoare. Mă uitam la stânga, mă uitam la dreapta, dar nu vedeam nimic. Niciodată nu începusem să scriu o carte într-o asemenea stare de spirit.

*

Cam la şase luni după accident, odată cu primele zăpezi, de Anul Nou, dis-de-dimineaţă, m-am hotărât să mă aşez din nou la lucru.

Schimbasem casa şi aveam acum vedere spre lac — stranie şi neliniştitoare, după cum şi-o poate dori un autor de literatură de ficţiune.

Când se lăsă noaptea, eu nu scrisesem nici măcar un rând. Alice dispunea de o cameră destul de mare la celălalt capăt al apartamentului şi făcea mult zgomot, dar nu era răspunzătoare de absoluta lipsă de concentrare de care dădusem eu dovadă în ultimele douăsprezece ore. A doua zi se întâmplă acelaşi lucru.

Şi în tot acest timp, la câţiva metri distanţă, Alice cădea de-a curmezişul pe patul ei sau se rostogolea pe mochetă, fără ca eu să ştiu nimic din toate astea.

Şi mie îmi era greu să depăşesc pierderea Johannei şi a Olgăi. Nu găseam ce să-i spun când descopeream că-i beată sau în totală depresie. Deseori, ajungeam amândoi să plângem cu lacrimi — ceea ce nu constituia un leac pentru răul nostru.

La asta se adăuga deci acea înspăimântătoare incapacitate de a mă concentra mai mult de un minut pe munca mea, să scriu mai mult decât acele câteva rânduri care ajungeau, în mod regulat, în coşul de hârtii, la venirea nopţii. Dimineaţa, mă trezeam parcă fără nicio picătură de sânge în vene, slăbit de parcă aş fi scris zece mii de cuvinte dintr-o răsuflare.

Eram cuprins de panică la gândul că nu voi mai putea scrie. În fiecare zi, mă înţepeneam între două porţi, de parcă cineva ar fi implântat în mine un pumnal, sau nu mai izbuteam să mă ridic de pe un scaun şi mă înecam.

Când, din întâmplare, Alice şi cu mine luam împreună o masă improvizată, eu îi vorbeam despre dificultăţile pe care le aveam, în timp ce ea nu-şi mai ridica nasul

de deasupra castronaşului cu cereale şi cu fructe roşii. Ea era surdă, iar eu eram cu desăvârşire orb.

Mi se întâmpla chiar uneori să o privesc şi să nu o recunosc. Într-o dimineaţă de februarie, în bucătărie, uitându-mă la ea, am observat că avea pielea de găină — deşi purta mai multe pulovere — şi că respiraţia ei se transforma în aburi albi. Intrigat, am întins mâna către radiatoare — nişte radiatoare mari din fontă — erau reci ca gheaţa.

Termometrul arăta mai puţin de două grade în apartament. Nu-mi puteam crede ochilor. Mai puţin de două grade. Aceeaşi temperatură ca afară. Şi ea nu spunea nimic. Se lăsa să moară de frig.

Era un tablou consternant. M-am întors spre chiuvetă. Prin robinetul de apă caldă curgea apă rece. Mi-am reamintit dintr-odată furtuna care se stârnise cu câteva zile mai devreme — stând în faţa ferestrei deschise, sperasem că un fulger mă va atinge şi mă va reda vieţii. M-am ridicat.

Siguranţele de la cazanul de încălzire centrală săriseră. Ceea ce însemna că Alice se spăla de mai multe zile cu apă rece — dacă se spăla. M-am înspăimântat. Un zombi. Fata mea devenise un zombi.

Am fugit în oraş după siguranţă. Măcar se hrănea? Dormea oare cât de cât? Preferam să nu mă gândesc la toate astea. Pentru ca totul să meargă cum trebuie, ar fi trebuit să n-o pierd din ochi nicio clipă, dar asta nu fusese posibil. O pierdusem pe Johanna şi acum dăduse peste mine asta: să nu pot să mă apuc de scris, ca şi cum mi-ar fi lipsit braţul care ţinea condeiul, picioarele, datorită cărora îmi puteam continua cursa. Îmi dădeam seama cât de rău îmi îndeplinisem rolul de tată, cum nu ştiusem să o protejez

deloc — nu clănţănea ea oare din dinţi, chiar atunci, într-un apartament rece ca gheaţa, nu se afla ea oare într-o stare deplorabilă, abia ţinându-se pe picioare?

La întoarcerea mea, m-am grăbit să înlocuiesc siguranţele şi am pus încălzirea centrală în funcţiune. Am ciocănit la uşa camerei lui Alice. Niciun răspuns. Lumina cădea dintr-un cer alb, electric, apartamentul era luminos, dar camera lui Alice era întunecoasă ca o grotă. Nu avusesem ocazia să intru acolo, dar o întrevăzusem uneori, cu prilejul drumurilor mele prin apartament — în căutarea inspiraţiei sau a Dumnezeu ştie ce —, astfel încât n-am fost surprins când, deschizând uşa, n-am văzut nimic la început, din cauza întunericului.

Obloanele erau trase. Zidurile erau înnegrite de pagini decupate din reviste — actori, muzicieni, artişti şi tutti quanti. Plafonul, de asemenea.

— Unde-i lumina? am întrebat.

— Ce se întâmplă aici? se auzi o voce din fundul camerei. Ce vrei?

— Vin să văd cum stai, i-am spus. Arată-te. Nu ştii ceva mai bun? N-ai remarcat nimic în ultima vreme?

De pe canapeaua pe care zăcea, prietenul ei, Roger, mârâi ceva. De fapt, pe băiatul ăsta eu nu-l văzusem niciodată într-o stare normală. În orice caz, rareori îl văzusem pe picioarele sale. Singura calitate pe care i-o recunoşteam era că este bancher — şi-i mai recunoşteam una: era brutal cu Alice. Dar eu nu izbuteam să vorbesc nici măcar o frază cu el. Ne frânam şi unul, şi celalalt mişcările când ne întâlneam — începeam să facem un fel de balet imobil —, dar fără să ne oprim cu adevărat.

— Se simte bine? am întrebat, apropiindu-mă de patul în care fiica mea se băgase sub o mare grămadă de

cuverturi — aveam impresia că aud cum din pieptul susnumitului Roger iese un fel de horcăit.

Ea făcu o strâmbătură.

— Cum de faci asta?

— Cum de fac ce, Alice?

— Eşti numai în cămaşă. Pe frigul ăsta. Ce vrei să arăţi?

— E fără importanţă. Uită asta. Nu despre ţinuta mea voiam să-ţi vorbesc, ci despre lucruri mult mai grave. Pot să mă aşez?

Ea se ridică imediat, vizibil contrariată. M-am aşezat totuşi —, deşi nu fusesem invitat — pe marginea patului. Ea tremura din tot trupul.

— Nu mai reuşesc, am spus. Nu ştiu ce dracu e cu mine, Alice, dar nu reuşesc să mai scriu. Nu mă întreba de ce. Mi-a trebuit o lună ca să scriu trei pagini, îţi dai seama? Îmi vine să ţip.

— Ce tot spui?

— Nu-mi spune că lucrurile se petrec ca şi cu bicicleta, Alice. Scuteşte-mă de toate prostiile astea. Mai jos decât am ajuns, nu se poate ajunge.

Ea suspină.

— Ce vrei să spui? am insistat eu. E ca şi cum aş fi mort, nu-i aşa? Nu cumva e ca şi cum aş fi mort?

Ea întinse o mână febrilă către noptieră, ca să-şi ia o ţigară. Nu numai că tremura din tot trupul, dar îi şi curgea nasul.

*

L-am dus pe Jérémie într-un loc de unde să-şi aleagă un câine. Îmi venise această idee când îmi dădusem seama că munca mea de scriitor mă va face să fiu mai puţin

disponibil de acum înainte. El nu spunea niciun cuvânt şi privea drept înainte. Drumul se desfăşura printre pini. Îşi ataşase centura şi îşi tot freca mâinile între ele.

— Haide, nu mai fi atât de nervos, i-am spus.

Adăpostul pentru câini se găsea la vreo zece kilometri de ţărm, în păduri, şi, pe măsură ce ne apropiam de el, Jérémie se făcea tot mai mic pe scaunul lui, asemenea unui bătrân fricos. Mă uitam la el cu coada ochiului, în timp ce rulam spre Pirinei, şi aveam impresia că-l conduc la prima sa întâlnire amoroasă.

În legătură cu acest subiect nu ştiam mare lucru despre el. Despre legătura lui cu femeile. Nu ştiam ce sex practicase în aceşti ultimi şase ani îndărătul zidurilor unei închisori. Şi nu voiam să ştiu. Nu abordasem niciodată cu el acest subiect. A.M. îmi vorbise despre existenţa unei fete înainte de episodul din benzinărie, dar era o pistă care se oprea aici. Ea n-ar fi putut să-mi spună dacă se culcaseră împreună, dacă se îndrăgostiseră unul de altul sau mai ştiu eu ce, fiindcă, de îndată ce avea proasta inspiraţie de a se arăta puţin mai curioasă, el se înfuria la culme. Începea să urle la ea. O făcea răspunzătoare de tot ceea ce nu mergea bine, începând cu moartea tatălui său — pe care ea, infamie supremă, îl părăsise pentru ochii frumoşi ai unei femei, îi striga el în faţă, iar ţipătul lui începea să semene cu un lătrat.

Speram că ideea de a-i lua un câine era bună. Voi putea să consacru mai mult timp lucrului meu şi îl vedeam deja pe Jérémie dând târcoale pe sub ferestrele biroului meu şi strigându-mă ca să-mi spună că vrea să treacă pe la mine — decolarea romanului constituia partea cea mai grea, cea mai periculoasă a exerciţiului, cerând toată atenţia şi toată energia celui care luase comanda.

O pungă mare cu douăzeci şi cinci de kilograme de crochete cu carne prăjită trona pe bancheta din spate. Cu asta participam eu. Era cadoul meu. Crochete de cea mai bună calitate.

— Te sfătuiesc să alegi boxerul, i-am spus, în timp ce traversam o pădure de stejari cu frunzişul de un verde extraordinar.

— Dacă vezi un boxer, ia-l. Ascultă ce-ţi spun, ia-l. Boxerul este perfect. Inteligent, puternic, devotat, afectuos, generos etc. Mai ales dacă este o cătea. Nu sta pe gânduri. Nu vei fi dezamăgit.

Telefonasem şi îmi puseseră deoparte doi boxeri, unul fiind o cătea de trei luni, pe care o aduseseră din Basse-Navarre.

— Ai ceva împotriva boxerilor? l-am întrebat, pentru a întreţine conversaţia. Vezi cel puţin despre ce-i vorba. Îţi garantez că o să-ţi placă la nebunie. Şi nu uita că-i un animal cu părul scurt. N-o să-ţi fac acum lista avantajelor pe care le prezintă părul scurt la un animal domestic. Le cunoşti la fel de bine ca mine. În orice caz, de data asta nu uita să-i dai un nume.

Porţile adăpostului pentru câini se iviră peste câteva clipe, larg deschise. M-am oprit în parcare. L-am invitat să coboare, căci nimeni nu avea să aleagă un câine în locul lui.

Directorul, un tip fermecător, ne introduse pe dată în biroul lui. Afară se auzea un cor de lătrături şi de vaiete sinistre. Îmi dădu să semnez unul dintre romanele mele, făcut ferfeniţă. Şi asta pentru că fusese citit şi recitit, după cum îmi explică el —, astfel încât l-am iertat că îndoise colţurile paginilor şi că adusese coperta în asemenea hal. Când l-am anunţat că sunt pe cale de a scrie un nou roman, s-a înroşit puternic la faţă şi a început să se

bâlbâie. Speram că mai rămăseseră câţiva ca el în lumea asta largă.

— Am văzut-o pe fiica dumneavoastră acum câteva seri, îmi spuse el, în timp ce Jérémie se uita atent la cuşti, clipind din ochi. Într-o emisiune. Face un film cu William Hurt, nu-i aşa?

— Nu ştiu, i-am răspuns, crispându-mă uşor. Nu sunt la curent.

— A vorbit despre dumneavoastră. Despre admiraţia pe care o are pentru dumneavoastră, pentru munca dumneavoastră.

— Iată ce-i place unui tată să audă, am spus, privind în altă parte.

Jérémie se oprise ceva mai jos. Stătea pe călcâie şi se uita fix spre interiorul unei cuşti. Încă o dată, greu mi-l puteam închipui pe băiatul ăsta jefuind o benzinărie şi provocând moartea casierului, pe deasupra...

Deşi mi-a povestit toate detaliile într-o seară — orele petrecute îndărătul tejghelei împreună cu acel bărbat, în aceeaşi băltoacă de sânge, până în momentul când era pe punctul de a fi executat de nişte poliţişti nebuni de mânie —, nu izbuteam să cred. Deşi participarea sa activă la evenimente era neîndoielnică, eu tot nu puteam crede...

Cum să ţi-l închipui pe acest băiat cu o puşcă în mâini?

— Fiica dumneavoastră pretinde că dumneavoastră aţi învăţat-o să gătească.

— Nu-i adevărat. Eu n-am învăţat-o nimic.

*

Într-o dimineaţă, mi-am golit cutia de scrisori de toate cărţile poştale ilustrate, pe care le-am aruncat într-o maşină de cărat gunoiul care trecea pe acolo.

*

Aflând acest lucru, la două zile după ce se întorsese din şederea ei la Paris, Judith nu putuse să creadă că nu aruncasem nici măcar o privire pe ceea ce-mi scrisese fiica mea. Nu-şi mai putea reveni, spunea ea. În faţa duritătii mele. A orbirii mele.

— Cunosc oameni mult mai duri decât mine. Mult mai duri. Crede-mă. Ascultă ce-ţi spun, Judith. Tu nu eşti *obligată* să iei poziţie împotriva mea. Ştii că asta nu trebuie să devină un reflex.

N-am mai revăzut-o până seara. A urcat în biroul meu şi s-a postat în faţa mea, în timp ce eu încercam să scriu câteva rânduri şi începuse să se lase noaptea.

— Nu iau *sistematic* poziţie împotriva ta. Dar nici nu pot să-ţi dau dreptate atunci când cred că nu ai, sper că înţelegi atâta lucru.

Mi-am ridicat privirea spre ea.

— Ca să-mi spui că n-am dreptate, ar trebui să ai sub control toate lucrurile, am spus eu. Pentru a putea judeca în cunoştinţă de cauză. Or, îmi pare rău, dar nu este cazul. Tu vorbeşti fără să ştii despre ce-i vorba.

Petrecusem o parte din acea după-amiază confruntându-mă cu fraze dificile. Nicio persoană de pe lume nu fusese atât de apropiată de Alice ca mine şi nimic nu mă enerva mai mult decât atunci când cineva îşi dădea cu părerea despre relaţia dintre fiica mea şi mine — nu trăiserăm, oare, deja o viaţă întreagă împreună, nu aveam, oare, avansul decisiv al unei vieţi anterioare comune?

— N-am intenţia să discut despre asta, am spus. Dacă te-a trimis ea, te face să-ţi pierzi timpul degeaba. Mi-ar

plăcea să înţelegi că nu o fac din încăpăţânare sau din amor propriu. Mi-ar plăcea să cred că nimic nu este ireparabil, dar să fim măcar o clipă serioşi. Cum aş putea să mai am încă de-a face cu o fată care îşi sacrifică tatăl de dragul carierei sale de actriţă? Ştii, aproape îmi vine să izbucnesc în râs când pronunţ aceste cuvinte, într-atât îmi fac de rău. Dar, pentru mine, totul s-a sfârşit. Totul s-a sfârşit în legătură cu ea. Cum de nu şi-a dat seama?

Se instală pe canapeaua lui Hemingway, în faţa mea. Ultimele raze de lumină străbăteau încăperea.

Se aplecă spre mine:

— Gestul de a ierta te-ar înnobila, Francis.

— Nu încerca. Nu încerca asta cu mine. Puţin îmi pasă mie de gesturi nobile. Nu simt nevoia lor. M-a lăsat să mor încetul cu încetul, m-a torturat luni de-a rândul, ştiind *în mod sigur* ce înduram. Nu a avut nicio milă. Ci doar nevoia maladivă de publicitate. Nevoia de a reuşi cu orice preţ. Cu *orice preţ*. Ce porcărie.

Ea suspină.

— Dar cine i-a făcut să fie astfel? Cine i-a făcut să fie atât de necruţători?

— Sunt cu totul de acord. Dar nu toţi taţii au fost trataţi aşa cum am fost eu tratat. Nu toţi taţii din ţara asta au murit în Piaţa Grève. Vreau să spun sfârtecaţi, dezmembraţi.

Am coborât să mâncăm. Trecând de uşa biroului meu, m-am întors şi am aruncat o ultimă privire asupra încăperii în care îmi petrecusem toată ziua chinuindu-mă şi mi se păru că simt toată electricitatea care plutea încă în atmosferă, că aud imperceptibilul sfârâit al aerului. Am închis uşa încetişor.

*

Ultimul nostru raport sexual fusese în urmă cu câteva luni. Nu ţineam să stabilesc numărul lor exact — lucrurile erau oricum deprimante.

În acea noapte totuşi am făcut-o din nou, dar a fost ceva straniu. N-a fost deloc neplăcut, dar a fost ceva neobişnuit, ciudat, ceea ce mi-a întărit sentimentul că se culca şi cu alţi bărbaţi. Nu ştiam în ce constă exact asta, dar amprenta lor era prezentă, o ghiceam. Şi, odată treaba terminată, tocmai când mă gândeam să mă întind liniştit lângă ea, mă rugă să mă duc în camera mea.

*

Timp de o săptămână, am încercat să-l conving pe Jérémie să-şi reia urmărirea în afara orelor lui de lucru şi să mă ţină iar la curent cu faptele şi gesturile lui Judith. Din fericire, erau puţini cei care nu alergau după un venit suplimentar, în aceste timpuri de slabă creştere economică în Europa Occidentală. Jérémie trebuia de acum înainte să hrănească o căţea.

De când tundea gazonul de pe terenul de golf, mirosea permanent a iarbă tăiată — şi, de asemenea, a motorină. Aveam sentimentul că se bătea mai puţin, că nu mai era atât de tensionat. Nu se putea spune că am învins, dar o lucire părea a se vedea — iar A.M., în ciuda bolii sale grave, spunea că, în sfârşit, respira şi ea mai liniştită.

Nu pentru că i-ar fi consacrat o parte mai mare din timpul său, ar fi menajat-o sau s-ar fi arătat mai atent, dar îi părea mai puţin crispat, mai puţin închis în sine, total absorbit de tânăra femelă boxer pe care o adoptase şi a

cărei existenţă îl subjuga, uluindu-l. Ea îl observa atent, îmi spunea, din fotoliul în care o ţintuise cancerul de care suferea, asistând la schimbările pe care şi eu le remarcasem la fiul său.

— Sper că te lasă să lucrezi, mi-a spus.

— În privinţa asta, fii liniştită. Ştiu să mă apăr. Să încercăm să nu trăim ca nişte sălbatici.

O viaţă trecuse între momentul în care, fără îndoială, mă culcasem cu tânăra fată şi cel în care o regăseam pe această femeie într-o cameră de spital, deja pe jumătate moartă, pe jumătate pornită spre lumea de dincolo. Atunci am descoperit că viaţa dura mai puţin de o secundă.

— Sunt fericită că te-ai apucat din nou să-ţi scrii romanul, mi-a spus ea. Era cel mai bun lucru pe care-l puteai face.

I-am înşfăcat cei doi saci de voiaj şi m-am îndreptat spre ieşire, în timp ce ea semna nişte hârtii la recepţie. Jérémie o ştersese din loc. Văzând-o cum traversează parcarea în direcţia mea, m-am îndoit de eficacitatea tratamentelor care-i fuseseră administrate. Când luă loc lângă mine, ca să ne întoarcem acasă, mi se păru că stau lângă o umbră.

Medicii credeau că era prea târziu ca să mai încerce ceva pentru a o vindeca şi că se va simţi mult mai bine acasă.

Jérémie trecuse să-mi ceară să-i fac un serviciu, sub pretextul că exista o coincidenţă şi că se suprapunea cu o programare la veterinar.

Am dus-o deci acasă. Jérémie nu era un as în materie de curăţenie şi, în câteva săptămâni, făcuse în casă o mizerie de nedescris. Mizeria cea mai mare era în bucătărie. Ea se agăţă de marginea chiuvetei, clătinându-se pe picioare, pentru a vedea acel spectacol în toată splendoarea lui.

Am suspinat în tăcere şi am ajutat-o să se aşeze la masă — o masă plină de tacâmuri, de farfurii, de sticle de bere, de diferite resturi de mâncare stricată, scorojită, uscată. Domnea un miros neplăcut, cratiţele şi tigăile nu erau spălate, gresia de pe jos era lipicioasă, plină de ambalaje de tot felul etc.

Am vrut să fac puţină ordine în cinstea întoarcerii ei, dar ea m-a oprit cu un gest brusc.

— Te rog, lasă-le, mi-a spus dintr-o răsuflare, cu mâna ridicată.

În starea ei şi dată fiind imensa dezordine şi murdărie, îmi spuneam că n-ar fi terminat treaba până noaptea târziu. Şi numai dacă ar fi luat un medicament întăritor.

Sentimentul de culpabilitate o mistuia mai mult decât cancerul şi ultima întâmplare nefericită — Jérémie care îşi tăiase venele — o răvăşise cu totul, o îmbolnăvise şi mai rău, o redusese la zero. Astfel încât nu mai era capabilă să-i reziste, să-i mai impună, măcar cât de cât, autoritatea ei — dacă vreodată fusese capabilă s-o facă. Ea se lăsă deci să moară.

Începând cu luna iunie, nu mai cântărea decât patruzeci de kilograme.

— Mama ta nu mai cântăreşte decât patruzeci de kilograme, i-am spus fiului ei.

*

Şi totuşi ea îşi continua anchetele. Spera să pună deoparte suficient de mulţi bani pentru a acoperi cheltuielile de înmormântare şi pentru a mări în mod convenabil suma care urma să-i revină lui Jérémie după moartea ei.

Mă întrebam ce va face Jérémie cu aceşti bani. Eu, unul, credeam că aceşti bani aveau o valoare specială şi că nu puteau fi cheltuiţi pe orice, că aveau o valoare aproape sacră — dacă nu putuse fi sentimentală —, dar nu primisem ca răspuns decât o scurtă ridicare din umeri.

— În orice caz, nu te încrede într-o bancă. Vezi ce se întâmplă. Îi vezi pe toţi oamenii ăştia, ale căror economii au fost înghiţite de bănci. E vorba despre vieţi întregi de privaţiuni şi de strădanii. Fără comentarii. Vezi toate casele astea scoase la vânzare? Eu le văd. Asta să te îndemne la prudenţă. Să te facă să reflectezi. Gândeşte-te la un tip ca Roger, de exemplu, câtă încredere îi poate fi acordată acestui gen de om? Cine i-ar încredinţa economiile sale? Mama ta se străduieşte din greu, dragă prietene. Orice ai crede tu. Şi ea o face pentru tine. Nu pentru ei. Înţelegi ce vreau să spun?

Nu părea să înţeleagă. O parte din atenţie îi părea îndreptată spre interiorul fiinţei sale, în timp ce partea cealaltă nu se despărţea nicio clipă de căţeaua sa, din zori şi până-n noapte, astfel încât nu-i mai rămânea niciun dram de atenţie pe care s-o acorde restului, ca şi cum n-ar fi existat decât acei doi poli.

— Nu-i nimic. Nu-ţi mai bate capul, îmi spunea ea. Lasă-l să facă orice vrea el cu banii ăştia. Mie îmi este perfect egal.

Tenul ei devenise de un cenuşiu-gălbui. Până şi cea mai mică urmărire o obosea până la epuizare. Îşi tampona fruntea umedă. Până şi Judith, multă vreme reticentă, perplexă acum, o compătimea şi uneori o invita să ia masa cu noi.

Judith îl luă pe Jérémie deoparte, într-o dimineaţă — în ajun, seara, mama sa se simţise foarte rău în bucătăria noastră, unde o găsiserăm într-o stare de slăbiciune

îngrozitoare şi respirând greu. Judith îi spuse că ea ar fi preferat să nu aibă copil, decât să fie răsplătită în acest fel, cu atâta lipsă de recunoştinţă.

Jérémie se crispă puternic. Îşi coborî privirea. Nu ştiu de ce, dar nu se simţise niciodată bine în prezenţa lui Judith. Îl intimida. Într-o zi, când mă miram de asta în faţa lui, se făcuse roşu ca racul şi începuse să se bâlbâie.

Desigur, Judith avea o personalitate puternică, iar eu eram primul care putea susţine asta. Dar Jérémie se simţea descumpănit, simţea că redevine copil, la cea mai mică remarcă a lui Judith — aveam confirmarea, căci lucrurile se desfăşurau sub ochii mei.

Ştiam că lipsa de entuziasm de care dăduse dovadă când îl rugasem să o urmărească, în lunile precedente, avea o legătură cu dominaţia pe care ea o exercita asupra lui. Ştiam asta foarte bine.

În fond, era încă un adolescent. Cei mai mulţi băieţi de vârsta lui nu erau decât nişte nătăfleţi caraghioşi, fără sare şi piper şi incapabili să privească o femeie în ochi mai mult de două sau trei secunde, şi l-am văzut cum se face mic, tot mai mic, sub ploaia de reproşuri pe care ea i le aducea cu privire la indiferenţa lui.

Câteva zile mai târziu, când ne întorceam de la o cină pe care o luaserăm la nişte prieteni, am găsit un carton cu o prăjitură în faţa uşii. Era făcută cu mare grijă de Jérémie şi de mama sa, care-şi uniseră forţele, stătea scris pe o carte de vizită. Am propus s-o gustăm. În acea noapte luminoasă, blândă şi fără vânt, fără niciun ţânţar, fără nicio insectă, fără niciun fluture — totala lor dispariţie constituise una dintre temele conversaţiei noastre, ca şi sfârşitul programat al Occidentului şi punerea la punct a motorului cu apă.

*

La o săptămână după înmormântarea Johannei şi a Olgăi, vânduserăm apartamentul, ne duseserăm lucrurile la depozitul de mobilă şi pornirăm într-o călătorie, timp de mai multe luni.

În ajunul plecării, Alice intră în camera mea şi mă găsi stând pe pat — se lăsa noaptea, moment în care mă simţeam ca anihilat, golit de puteri şi suferind.

Ştiam că Johanna ţinea un jurnal. Ştiam şi unde îl ţinea. Dar eu nu-l căutasem încă. Trebuia să ai un anumit curaj ca să-ţi bagi mâna într-un sertar al comodei, să ţi-o strecori printre lucrurile sale, în mijlocul lenjeriei, şi eu nu găsisem încă acest curaj, această forţă.

Alice îmi aruncă în faţă jurnalul mamei sale. Am înţeles îndată despre ce era vorba. Cartonul copertei îmi crăpă uşor buzele, înainte de a-şi continua drumul prin cameră.

— Mă dezgusti, îmi spuse ea.

— Foarte bine, i-am răspuns.

Această raită prin regiunea Les Grisons mă costa — hotărât lucru — foarte mult. M-am retras în baie şi m-am închis acolo, ca să pot curăţa în linişte, fără să fiu deranjat, sângele care-mi cursese pe bărbie. Ea bătu la uşă, somându-mă să deschid. Am deschis robinetul de apă rece şi mi-am tamponat buza, în timp ce ea lovea zdravăn în uşă cu piciorul, scoţând nişte urlete prelungi.

— Ticălosule!... strigă ea, ciocănind violent în acea biată uşă, în timp ce sângele meu curgea picătură cu picătură în chiuvetă. Deschide-mi, ticălosule!...

A doua zi, când ne-am îmbarcat pentru Sydney, ea purta nişte ochelari de soare mari şi întunecaţi şi nu-şi

mai descleştase gura de când se trezise din somn. Psihologul ne sfătuise să călătorim împreună, să ne rezervăm câteva luni de odihnă în care să ne regăsim şi, iată, totul începea îngrozitor de rău. Căci eu eram — mă făcuse ea să simt, chiar dacă nu-mi spusese — ultima persoană din lume cu care avea poftă să fie împreună.

Aveam o idee destul de precisă despre ceea ce putuse citi pe socoteala mea, căci ştiam cum reacţionase mama ei. Foarte rău. Foarte, foarte rău. Şi Johanna era o femeie care spunea de-a dreptul ceea ce avea de spus.

Nu mai aveam nicio şansă să aflu din gura Olgăi cum mi-ar fi apreciat ea purtarea, dar mă îndoiam că balanţa s-ar fi înclinat în favoarea mea. Cele trei femei erau împotriva mea. Toate trei mă condamnau. Singura care mai era în viaţă nici măcar nu voia să-mi mai vorbească.

În timp ce coboram spre Singapore şi mă bucuram că pot fuma o ţigară sau două, am traversat o zonă cu puternice turbulenţe. Avionul începu să facă salturi mari printre norii negri. Platourile pe care era servită masa începură să zboare prin aer, înainte ca stewardesele să fi avut timp să se retragă cu ele. Oamenii urlară. Măştile cu oxigen căzură din plafon. În vremuri normale, aş fi clănţănit din dinţi, m-aş fi pus în poziţie de aterizare forţată după ce mi-aş fi făcut cruce, trăsăturile feţei mi-ar fi fost deformate de spaimă etc., dar de data asta nu, de data asta rămăsesem ca de piatră, puţin îmi păsa că voi muri, puţin, chiar foarte puţin îmi păsa că voi muri... şi i-am întins cu hotărâre mâna peste travee — ceruse să nu fie aşezată *chiar lângă* mine, iar o tipă de la Air France, o blondă sexi, mă privise fix câteva clipe, înainte de a-i îndeplini dorinţa.

Bărbatul instalat în faţa mea, în timp ce avionul se prăbuşea cu mii de metri, urla că vom muri cu toţii, dar eu rămăsesem cu mâna întinsă în direcţia lui Alice, întinsă cu hotărâre, cu palma în sus, fără să clipesc. În cădere, avionul Airbus vâjâia şi şuiera ca un cazan încins, în timp ce fiica mea se strâmba şi se întreba dacă trebuia să-şi desprindă coatele de fotoliu, spre a-mi întinde mâna măcar acum, când eram în pragul morţii. Nu ştiam dacă înţelesese că soarta acelui avion era în mâinile ei. Că nu trebuia să facă decât un singur gest pentru ca acel coşmar să înceteze.

Parcă eram într-un coteţ de găini înnebunite. Ce strigăte stridente! Totul valsa, se dădea peste cap. În colţul lor, stewardesele strângeau din dinţi.

Da, mă culcasem cu Marlène Antenaga, editoarea mea. Da, făcusem asta. Dar eram departe de casă, în Les Grisons, eram beat, iar această femeie conducea una dintre editurile cele mai prestigioase din lume — unii şi-ar fi ucis până şi părinţii ca să apară în catalogul ei.

Această femeie, Marlène Antenaga, putea pune capăt carierei unui scriitor doar făcând un gest cu mâna. Ar fi trebuit oare să mă sinucid? Ar fi trebuit să renunţ la cronicile de o pagină şi la nesfârşitele interviuri pe care ea mi le obţinea după apariţia fiecărui roman al meu? Râsesem atât de mult urcând spre vilă... Băusem o sticlă de gin împreună cu Martin Suter şi Robert McLiam Wilson. Mă durea mâna, atât de multe autografe semnasem. Ce seară minunată! Mireasma nopţii în Les Grisons. Mirosurile îndepărtate şi dulci de grajduri, în aerul îngheţat. Scara îngustă care ducea la camerele noastre de la mansardă. Plapuma formidabilă, de puf. Ceaţa care inunda valea. Talăngile de la gâtul vacilor. Neutralitatea. Piatra pe care se aşeza Nietzsche şi medita.

*

Eram văduv de ceva mai bine de un an când am deschis uşa unei agenţii imobiliare din centrul oraşului, în căutarea unei case, căci hotărâsem că Alice şi cu mine nu mai puteam trăi în acelaşi loc — voiam să o păstrez în viaţă măcar.

Mi-am ridicat privirea şi mi s-a părut că de o eternitate nu mai privisem o femeie.

În zilele care au urmat, ea îmi fixă întâlniri şi mă duse cu maşina ei, în timp ce Alice continua pe calea autodistrugerii plurale şi sistematice, însoţită de acel copil de bancher cu care îşi ducea viaţa de luni bune — tipul acesta vomitase în baie, arsese covoare, spărsese veselă, îi înspăimântase pe vecini, mersese prin apartament nopţi întregi, acest tip era o adevărată plagă, îl detestam, dar nu voiam ca Alice să mă părăsească, ceea ce mă ameninţase că va face, când, într-o dimineaţă, luându-mi micul dejun, îl văd pe acest imbecil venind din fundul culoarului, abia ţinându-se pe picioare, ca şi cum ar fi avut acul de la seringă încă înfipt în braţ, şi iată-l că se prăbuşeşte peste masă, trimiţându-mi cana cu cafea în aer, brânza, orezul *soufflé*, şi ceea ce nu primesc în plină figură explodează pe jos şi se răspândeşte la picioarele mele, atunci mă cuprinde mânia, mă ridic răsturnându-mi scaunul, îmi şterg obrazul cu un singur gest, arunc şervetul, apoi îl apuc pe ţicnitul acela de guler şi-l târăsc până pe palier, de unde mă pregătesc să-l arunc pe scări, când apare ea, albă ca un spectru, apare şi mă încurajează:

— Fă-o! îmi spune. Fă-o, şi nu mă vei mai revedea niciodată, ticălos ce eşti!

Insulta rămăsese, în ciuda lunilor petrecute împreună ba într-o parte, ba într-alta şi din cauza extremei laşităţi de care dădeam dovadă pentru ca lucrurile să nu meargă încă şi mai rău. Alice nu se mai servea de ea la fiecare minut — ca în timpul şederii noastre la Sydney, la sfârşitul căreia ajunsesem să cred că *ticălosule* devenise numele meu —, dar o folosea încă în anumite împrejurări. Am privit-o, apoi am lăsat din mâini obiectul solicitudinii sale, care nu-şi dăduse seama de nimic şi care părea a fi căzut într-o comă profundă. Când nu mai ai decât o fiică şi nu vrei să o pierzi, rezultatul fiecărei bătălii este cunoscut dinainte.

Această săptămână în care străbăteam împrejurimile în compania acestei femei care mă ducea să vizitez diferite case m-a readus brusc la viaţă. Mă trezeam din nou, clipind din ochi, după cinci sute de zile de doliu, la capătul cărora mă simţeam slăbit. Ea conducea o maşină Lexus — de ocazie, îmi mărturisise în dimineaţa celei de-a treia zile, când deja ne spuneam pe numele mic, Judith, Francis etc.

— Afacerile nu mergeau la fel de bine pe vremea când pilotam vechea mea Honda Civic, adăugase ea, râzând.

Eram năucit. La început, n-am înţeles ce mi se întâmplă. Eram fericit că m-am întors în ţinutul bascilor. Că revăd razele soarelui strălucind printre picăturile de ploaie, că respir aerul oceanului, că merg cu maşina prin păduri, că regăsesc gustul ardeiului iute şi al brânzei de oaie. Dar asta nu era totul.

Făceam pe clientul dificil în privinţa alegerii caselor, pretinzând că trebuia să văd cât mai multe înainte de a mă decide pe care să o cumpăr. Mă instalam confortabil în maşina Lexus şi mă lăsam dus prin tot

ţinutul, din interior şi până la ţărm. Venea primăvara, precedată de zile senine. Eram asaltat de gândurile cele mai nebuneşti.

Ea îmi citise cărţile. Toate cărţile. Aveam impresia că trăiesc într-un vis.

— Dar mai ales ador felul în care scrieţi, adăugase ea.

„Iată o şansă", gândisem, căci această Judith era o femeie foarte frumoasă, mai tânără decât mine cu zece ani şi independentă din punct de vedere financiar.

— Mă faci să roşesc, spusesem.

A doua zi, ea mi-a propus să vizităm o casă de pe ţărmul oceanului. Apoi se răzgândi. Casa era perfectă, dar depăşea bugetul pe care i-l anunţasem.

— E o vilă în stil andaluz, suspină ea. O ador. Frank Sinatra a stat în ea după ce a turnat filmul *Bărbatul cu braţ de aur*, care-l epuizase.

— Comparat cu Hemingway, Nelson Algren nu face nici cât o ceapă degerată, am spus eu. Dar să mergem totuşi şi să aruncăm o privire. Cine ştie?

— Nicidecum, Francis. Nu vreau să pară că-ţi forţez mâna. Nu insista.

Am ştiut, îndată ce a oprit în faţa acelei case, că era tocmai ce-mi trebuia.

La mansardă, am descoperit o încăpere foarte mare, care m-ar fi convins, cu siguranţă, că nu mă înşel, dacă aş mai fi avut vreo îndoială. Vedeam deja unde îmi voi pune biroul, cafetiera electrică şi canapeaua. Mă vedeam deja în faţa ecranului meu, lansat în bătălia premiilor — Marlène Antenaga, fairplay, mă reintegrase în rândurile colaboratorilor apropiaţi ai editurii, chiar în ziua înmormântării, după ce mă strânsese în braţe şi mă sărutase pe

amândoi obrajii, în faţa presei care anunţase, în urmă cu câteva zile, că-mi schimbasem editorul.

De la fereastră se vedea oceanul.

— Nu-i casa lui Edmond Rostand, am spus, dar nu-i rea deloc. Cu adevărat nu-i rea deloc. Proprietarul e nebun însă. Nu va obţine niciodată preţul pe care-l cere. Dar casa nu-i rea deloc.

Ne-am uitat unul la altul.

Căsătoreşte-te cu mine, i-am spus, eşti singura mea speranţă.

Am tremurat la ideea că am în faţa mea femeia care-mi trebuia, în casa care-mi trebuia. Cu gândul la învierea mea. Aveam gura uscată.

În ziua în care Roger îi strivise degetele fiicei sale când o dădea într-un leagăn din acela solid, a jurat că n-o să mai ia niciun fel de drog. Accidentul avusese loc într-un moment când era drogat şi când ar fi trebuit să aibă grijă de gemene. Renunţase să-şi taie mâna, cum voise să facă la început, dar profitase de prezenţa mea în capitală pentru a mă lua drept martor la dispariţia imediată a întregii sale provizii în conducta de la toaletă şi, spre marea mea uimire, se părea că s-a ţinut de cuvânt, urmat fiind şi de Alice.

Anne-Lucie avea abia un an când s-a apropiat în patru labe de periculosul imbecil care era tatăl ei şi care, într-o ultimă legănare de om halucinat, făcându-şi greoi vânt înainte, bine agăţat de braţele leagănului, îi strivise cu totul degetele — nu pierduse totuşi decât două falange, dar asta ţinea de un miracol. Cât o priveşte pe mamă, aflându-se în weekend la producătorul unei comedii indigeste pe care se pregătea să o turneze pentru televiziune, nici ea nu putea fi scutită de o bună parte din responsabilitatea acelei îngrozitoare întâmplări.

Dar, orice am spune, reacţionaseră şi izbutiseră să constituie o familie relativ normală, ceea ce mă făcuse să-mi temperez criticile şi să-mi moderez sarcasmele.

Ei aproape că văzuseră moartea cu ochii. Spre deosebire de Judith, care avusese fericirea de a nu coabita cu ei în perioada în care traficanţii de droguri şi cei de la Police-Secours se îngrămădeau la uşa mea, eu rămâneam totuşi prudent. Nu că aş fi refuzat, încă o dată, să recunosc progresele pe care le făcuseră — şi asta cu atât mai mult, cu cât Judith şi cu mine, după trei ani de căsătorie, nu eram exemplul unei totale reuşite.

Asta îmi spuneam eu în gând, oarecum visător, în timp ce Judith cerceta câteva broşuri cuprinzând informaţii de călătorie prin agenţia Air France, când au coborât, sub nişte nori grei, în faţa vântului care urca din golful Gasconiei.

În acea dimineaţă, la Aeroportul Biarritz-Parme, erau vreo şase fotografi. Cerul era albicios, vântul bătea puternic. La ştirile de ultimă oră se spunea că Alice este bănuită că are o legătură cu unul dintre acei actori de mâna a doua şi asta provoca un fel de agitaţie în jurul ei. Fulgi de zăpadă mari cât nucile zburau pe pistă. Căsătoriţi de curând — gemenele aveau doi ani —, de curând scăpată de apucăturile ei rele — nu mai lua decât câteva somnifere din când în când, când presiunea era prea puternică —, iată că încerca altceva, iată că era atrasă de alte discipline. Uneori, eram fericit că nu-i sunt decât tată.

Pe scurt, am văzut-o sosind în acea dimineaţă, strălucitoare, ieşind dintr-un vârtej de zăpadă — Crăciunul se apropia cu paşi mari. Pe dată se auzi zgomotul flash-urilor. Ea se lăsă fotografiată. Apoi, se îndreptă spre noi.

— Sunteţi în mare formă amândoi, spuse ea cu o voce răguşită, în timp ce Roger şi gemenele — plecaţi pentru puţină vreme să-şi recupereze bagajele — ne făceau semn cu mâinile.

— Roger şi-a făcut implanturi? am întrebat, clipind din ochi în direcţia ginerelui meu, care urcase pe un cărucior trei valize enorme şi câteva genţi de voiaj.

— Ce tot spui? Nici pomeneală şi n-o va face niciodată, îmi răspunse ea pe un ton exasperat.

— Atunci e bine. Dar aş fi jurat că şi-a pus implanturi. Avea şi ea în mâini mai multe pungi de plastic, care proveneau de la nişte prăvălii de lux — parfumerie, restaurant cu vânzare acasă, ciocolaterie —, de care am propus să o debarasez, pentru a putea s-o îmbrăţişeze pe Judith fără să strice totul.

Întinzându-i sub nas microfonul unui post de radio local, o fată cu sâni mari şi cu ochelari mici ne reduse în mod sensibil efuziunile.

Alice se uită la ea o clipă.

— Mulţumesc. Dar nu voi face niciun comentariu. Nu voi spune nimic. Vă rog să mă înţelegeţi. Brad este cu siguranţă cel mai drăguţ băiat pe care-l cunosc, repet asta, dar să ai o legătură cu partenerul tău este cel mai sigur mijloc de a ajunge la cel mai *mediocru* număr actoricesc. Sunt încântată că am avut un asemenea succes împreună. Să lăsăm gurile rele, integriştii, invidioşii, ziarele de scandal etc. să-şi facă treaba lor urâtă. Soţul meu este aici. Copiii mei sunt aici. Părinţii mei sunt aici. Am eu aerul cuiva care a fugit cu amantul? Să fim serioşi. O să vedeţi cum, în curând, se va spune că am o legătură cu Jack Nicholson. Ce vârstă are acum? Optzeci? Doamne-Dumnezeule! Aş vrea să spun doar un lucru. Angelina

este prietena mea. Ştiu că asta nu înseamnă mare lucru pentru unii. Dar pentru mine înseamnă. Băgaţi asta bine la cap!

O priveam. Mai luase în greutate, era strălucitoare, respira sănătate, energie, frumuseţe. Devenise, îmi dădeam bine seama observând-o în acea dimineaţă, şi nu mă puteam înşela — în timp ce rafale de vânt agitau, cu un ţipăt parcă, grămezi de frunze uscate şi de zăpadă cu reflexe albastre îndărătul marilor ferestre în spatele cărora, pe vreme frumoasă, puteai vedea Pirineii —, una dintre acele tinere actriţe detestabile, pline de siguranţă şi de morgă, cu totul insuportabile.

Dar cred că o preferam aşa mai curând, decât junkie sau accidentată pe drum, îi eram tată, n-aveam altă soluţie, astfel încât căutam să nu aibă necazuri şi contam pe trecerea timpului şi pe introspecţie ca să-i salveze sufletul.

Era limpede că acum era devorată de patimă. Otrava pusese stăpânire pe ea. Adeseori, actriţele nu redeveneau frecventabile decât în jurul vârstei de cincizeci de ani, când măştile începeau să cadă.

De îndată ce sosise, se închisese în biroul meu şi rămăsese agăţată de telefon o oră întreagă.

— Sper că telefonează cu taxă inversă, am spus, lovind uşor cu cleştele de manevrat jăratic într-un buştean de fag din care ieşeau scântei. Şi mai sper ca editura să nu încerce să mă sune chiar acum. Au linia mea directă. Ştiu că mă pot suna oricând, zi şi noapte.

În chip de reacţie, Roger scoase un fel de geamăt. Mi-am ridicat capul. Eram singuri, Judith îi culca pe copii.

— Aveţi probleme? am întrebat, constatând, în sfârşit, că e extrem de palid şi că arată foarte rău. I-am oferit ceva de băut.

— Totul e adevărat, ricană el. Totul este perfect adevărat, Francis. Au petrecut o săptămână împreună într-un hotel de lux din Saint-Raphaël. Uită-te la ea cum minte. Minte cum respiră!

Am dat din cap, fără să rostesc niciun cuvânt. Apoi l-am privit.

— Minţea încă de când era mică, am spus. E teribil!

*

Întotdeauna un bărbat trebuia să plătească un preţ pentru a se putea plimba cu o fată frumoasă la braţ. Şi dacă, pentru un motiv oarecare, această fată frumoasă era cât de cât cunoscută — fiind actriţă, moştenitoare a unei mari averi, cântăreaţă, manechin, prezentatoare de emisiuni TV, scriitoare —, mai degrabă luai faţă de această ironie o atitudine nepăsătoare, mai degrabă îţi smulgeai inima din piept înainte de a ieşi pe uşă.

*

După două zile, cedând impetuosului lor ritual, nişte bătrâni înotători bolnavi de artrită se aruncau vitejeşte în oceanul îngheţat şi ieşeau din el cu surâsul pe buze —, deşi erau cu un pas mai aproape de moarte —, în timp ce Alice şi cu mine ne luam micul dejun în casa liniştită. Ea mă privea cum ung cu unt feliile de pâine, cu atenţie, uşor amuzată. Cu bărbia sprijinită în palmă. Indolentă. Alice avea ochii deschişi, dar faţa încă adormită.

Îmi recăpătasem speranţa în ziua când o întâlnisem din nou în bucătărie, dis-de-dimineaţă, şi înţelesesem că depăşisem ce era mai greu de depăşit.

Luminii palide din zori îi urma acum o lumină arămie — care fusese, probabil, pe undeva roşie —, în care vibrau microscopice particule scânteietoare. Vântul nu mai bătea deloc. Un strat fin de gheaţă lucea la suprafaţa covorului de zăpadă care acoperea grădina şi începea să se topească în aerul sărat.

— Înainte de orice, lasă-mă să-ţi spun că tu n-ai dreptul să-mi faci morală.

— Îţi spun doar cuvintele lui, nu-ţi judec purtarea.

Am surâs şi unul, şi celălalt.

— Nu înţeleg ce are, spuse ea. Înainte nu era aşa.

— Înainte ai fi putut să pleci şase luni în compania oricui, fără ca el să-şi dea măcar seama.

Am stors câteva portocale şi am pus câteva ouă la fiert, în timp ce ea îşi întindea tot trupul, leneşă. Îmi plăcea categoric mai mult aşa, nemachiată şi vag îmbrăcată, într-un tricou — ABUSE OF POWER COMES AS NO SURPRISE — şi nişte pantaloni de pijama chinezeşti, negru şi albaştru, că era nepieptănată şi că iar se mişca, vorbea, gândea ca o persoană normală.

— N-ar trebui s-o spun, dar am petrecut cu el o săptămână minunată. Este extraordinar de frumos, nu-i aşa? Am fost tot timpul împreună. Ne-am oferit o adevărată vacanţă. În afară de tine, nimeni nu ştia unde sunt. Nu mai avusesem de ani şi ani un asemenea sentiment de linişte şi de libertate.

— Îţi dai seama că văd foarte bine despre ce vrei să vorbeşti. Uneori, îţi vine să te pierzi în pădure. Să nu mai asculţi de nimic, să nu mai poată da nimeni de tine... Dar mi se pare că Roger nu ia totul cu uşurinţa de altădată... O săptămână e mult. Îmi închipui că, dacă Judith ar dispărea la braţul unui individ timp de o săptămână, asta

nu mi-ar conveni deloc, chiar dacă relaţia noastră nu merge prea bine astăzi.

Am pus ouăle pe masă şi m-am aşezat în faţa ei. Trebuia oare să blestemăm Cerul pentru ceea ce ne luase sau să-i mulţumim pentru ceea ce ne lăsase?

— Să mâncăm până când nu se răceşte totul, am spus.

— Cum merg lucrurile cu Judith?

Am ridicat uşor din umeri. Trecuseră cinci ani de la moartea Johannei şi eu încă nu-mi revenisem cu adevărat. Crezusem că faptul de a mă căsători cu Judith va pune capăt chinului meu, dar iluzia nu durase prea multă vreme iar noi am sărbătorit a treia aniversare a căsătoriei noastre într-un Relais&Châteaux normand, unde avusesem bunul-gust de a izbucni în lacrimi.

— Facem dragoste pe întuneric, am spus, înfigând vârful cuţitului meu într-un gălbenuş de ou. Relaţia noastră comportă atât lucruri pozitive, cât şi lucruri negative. Totuşi, acum câteva zile, când mă pregăteam să mă duc cu flori la mormântul mamei şi al surorii tale, ea mi-a spus că nu va mai merge cu mine la cimitir de acum înainte. Nu simţea nevoia să-mi explice de ce. Chiar asta mi-a spus: *„Nu simt nevoia să-ţi explic de ce"*.

Fiica mea îmi luă mâna o clipă — nu refuzam niciodată să fiu consolat ori de câte ori se ivea un prilej. Nu ştiu cum ne-am descurcat să trecem peste abisuri, să străbatem prin mari uragane, să alergăm prin mijlocul flăcărilor, să ne mulţumim uneori cu o singură îmbucătură de hrană, dar un lucru era sigur: ea nu ar fi putut izbuti fără ajutorul meu, după cum nici eu nu aş fi putut izbuti fără ajutorul ei.

Nu aş fi ştiut să spun în ce moment, de fapt, ea începuse să se ia în serios. Ce alunecare se produsese. Ceea ce eu credeam a fi nostim, nu era? Nu era de gradul doi?

Meseria de actriţă este cea mai rea meserie pe care o poate alege o femeie. Pentru ea şi pentru cei din jurul ei. Şi Alice se năpustise din răsputeri în această capcană.

Când mi-a lăsat mâna din mâna ei, am tresărit.

— Aştept mereu piesa pe care ai promis că o vei scrie pentru mine, îmi spuse ea.

— O piesă? Doar atât? Cum ţi-aş fi putut promite un asemenea lucru? Nu reuşesc să scriu mai mult de zece pagini.

— Şi totuşi mi-ai promis.

— În cazul ăsta, am fost nebun. Dacă ţi-am promis vreodată aşa ceva, Alice, crede-mă, eram nebun. Şi teribil de vanitos, când singurul talent pe care încă îl posed astăzi constă tocmai în faptul de a şti să dau la o parte ceea ce nu trebuie să fac. E bine, dar e prea puţin. Nu-mi deschide perspective prea mari.

— Dacă te-ar preocupa cu adevărat cariera mea, mi-ai scrie piesa.

— Nu spune asta. Bineînţeles că mă preocupă cariera ta. Încă de când ai venit pe lume, mă preocupă cariera ta. Deci să nu spui că nu mă preocupă, te rog. Nu spune prostii. Îndată ce mă voi simţi în formă, voi scrie o duzină. Şi chiar mai multe. Nu-mi doresc decât asta. Sunt gata să trec la orice religie dacă-mi dă harul acesta, sunt gata să mă rog oricărui Dumnezeu, dacă îmi este redat talentul de a pune pe hârtie cinci sute de mii de semne, cu un început şi un sfârşit.

Ea scutură din cap. Privi afară, apoi mă întrebă dacă am vreo lopată ca să cureţe aleea de zăpadă, căci simţea nevoia să se mişte.

N-am găsit decât o lopată şi o mătură de grădină. Aici oamenii spuneau că mai curând puteai avea norocul să vezi jupoanele împărătesei Eugénie decât fulgi de zăpadă.

Ea se îmbrăcă bine şi se puse pe treabă. Luase o excelentă iniţiativă, mai ales la gândul că, dacă aş fi făcut ce făcea ea, mi-aş fi atras toate varietăţile de dureri sciatice, lombare, articulare etc. posibile. Prima mea durere de spate îmi apăruse la câteva zile după accident şi avusesem parte de multe altele de atunci, pe care nicio căsătorie nu mai putea să le vindece. Măcar dacă n-aş fi fost lovit şi ca scriitor, mă gândeam, cu un rest de amărăciune, răul n-ar fi fost făcut decât pe jumătate...

Oricum, faptul de a o privi cum curăţă aleea de zăpadă în locul meu mă încânta — ocaziile de a evita asemenea corvoadă nefiind frecvente.

Trecerea ei de la adolescentă la femeie îmi scăpase. Şi pe această fiinţă pe care o vedeam agitându-se în grădina mea — eficace, rubicondă, îndrăzneaţă, din a cărei gură ieşeau aburi imaculaţi în aerul rece — nu mi-o puteam deloc închipui că fusese o scânteie în interiorul fiinţei mele, chiar înainte ca mama ei să fi intervenit.

Roger mă scoase din reveria mea.

— E un blestem să fii îndrăgostit de femeia asta, scrâşni el la spatele meu. Mă distruge.

— Roger? Hello! Ai dormit bine?

El se strâmbă.

*

Era ora şapte dimineaţa. Urma să mă duc după Jérémie la postul de poliţie. Căscam, abia mă trezisem, mă frecam încă la ochi — lucrasem până foarte târziu, pe un paragraf care nu voia să-mi iasă, apoi căzusem pe pat, mort de oboseală, şi telefonul mă trezise, speriindu-mă. Zorile erau încă albe, diafane, dar în ele se strecura o briză

deja călduţă, care venea dinspre ocean. În meseria mea, dacă te dădeai bătut în faţa unui paragraf, dacă nu puneai la punct problema înainte de a te duce să te culci, nu puteai să devii cineva, te condamnai să rămâi un scriitor de mâna a doua.

Jérémie se afla într-o celulă. Din nou îndărătul unor zăbrele. Comisarul de poliţie mă linişti şi-mi spuse că voi putea pleca împreună cu Jérémie, dar şi că trebuia să-l avertizez pe băiat că aici, între aceste ziduri, nu voiau să mai audă de el.

— Convinge-l să devină mai rezonabil, Francis. Îţi doresc din toată inima să reuşeşti. Dar eu nu cred că vei reuşi. Ceea ce se petrece în mintea unui băiat de optsprezece ani, capabil să jefuiască o benzinărie, crede-mă, nu-i lucru de glumă... Nu va fi ca şi cum ai ajuta un orb să traverseze strada...

Am dat din cap în semn de aprobare.

— Nu te lăsa tras în asemenea poveşti, mă sfătui el.

— Nu-i niciun pericol. Scriu un roman şi nu mai am niciun minut liber.

— E fascinant. Trebuie să fie într-adevăr fascinant să scrii un nemaipomenit roman. Mă încântă lucrul ăsta.

Am dat din cap în semn de aprobare.

Am plecat împreună cu Jérémie. Chiar în faţă era o cofetărie. Simţeam nevoia să beau o cafea ca să mă trezesc de-a binelea. Să muşc dintr-o prăjitură pufoasă, ca să-mi ofer o recompensă pentru că mă sculasem în zori. I-am făcut un semn lui Jérémie să comande ce voia. Ochiul lui drept semăna cu o prună mare, iar nasul, cu o roşie. Avea mâna dreaptă bandajată cu o bucată de pânză ruptă dintr-o cămaşă, probabil. Şi totul se vedea foarte bine în lumina zorilor, care cădea cu putere asupra lui, învăluindu-l parcă într-o pojghiţă aurie.

Apoi l-am însoţit la adăpostul pentru câini, de unde am luat căţeaua, care sărea în toate direcţiile, împroşcând cu bale. Ne-am întors acasă mergând de-a lungul ţărmului. În larg, în dreptul cazinoului, urcaţi pe surf, cu mâna dusă la ochi, nehotărâţi, primii surferi ai zilei scrutau orizontul mut, drepţi ca nişte câini de prerie. Cerul era de un albastru profund. Acum căţeaua stătea liniştită, cu limba atârnând, pe bancheta din spate.

— Am hotărât să nu-i dau niciun nume, mormăi el. Găsesc că-i o prostie să-i dai unui animal un nume.

Nu i-am răspuns nimic. M-am oprit în faţa casei lui şi am coborât fără să-l aştept.

Am regăsit-o pe A.M. în penumbra salonului.

— Se descurcă bine. Nu te mai nelinişti. Hai, s-a terminat cu asta, e deja o poveste veche.

— Din fericire, eşti aici, Francis. Ştii că eu nu mai pot să conduc maşina. Mi-e o teamă teribilă să nu mi se întâmple ceva în timp ce conduc. Prefer să mă opresc din condus chiar acum, dacă aşa stau lucrurile. Şi curând n-o să mai pot merge, îmi închipui. O să fie vesel.

A dat la o parte o perdea şi am rămas, tăcuţi, să ne uităm la Jérémie cum se joacă, în faţa casei, cu căţeaua. Pe furiş, am aruncat o privire spre fotografia de pe şemineu a defunctului său tată, în ţinuta sa de ciclist de curse, cu aerul său enigmatic —, dar n-am simţit nevoia să-i adresez nicio privire complice.

*

La vecini se tăiau gardurile de mărăcini. Era insuportabil. Chiar cu ferestrele închise. Din cauza caracterului neaşteptat al zgomotului, era cu neputinţă să te obişnuieşti

cu ceea ce auzeai — şi mai ales cu vâjâitul ascuţit al maşinăriei. Speram că cineva îl va împuşca pe acest grădinar îngrozitor sau că îi va băga pe gât oribila maşină — ba chiar eram gata să plătesc pe cineva ca să facă asta —, dar nu se întâmpla nimic de felul acesta.

Se făcea iar tăcere. Dar zgomotul reîncepea dintr-odată, chiar în momentul în care ne pregăteam să mulţumim Cerului că pusese capăt acestei torturi. Eram gata să dau o anumită sumă de bani ca să se oprească.

Mă întrebam dacă Hemingway s-ar fi dus la el să-i tragă una. Mă gândeam la el pentru că recitisem în ajun *Zăpezile de pe Kiloimandjaro* şi-mi spusesem: iată unul dintre cei mai buni scriitori din câţi cunosc. Mă gândeam la asta de fiecare dată când reciteam această poveste. Ce scriitor superb! Puternic. Econom. Viclean. Ce păcat că nu s-a căsătorit cu mătuşa mea, cum îi făgăduise, dar în acea perioadă era totuşi îndrăgostit de Brett.

Există o fotografie, acum celebră, în care el poartă un pulovăr alb şi gros, cu gulerul larg deschis, dintr-o împletitură groasă de lână, foarte potrivit pentru sporturile de iarnă, şi acest pulovăr a fost împletit pentru el de mătuşa mea. Nu inventez nimic. Ea mi-a tricotat şi mie unul identic înainte de a muri, pe care n-am îndrăznit niciodată să-l port, dar, de atunci, am scris mereu, încercând să fiu demn de el.

Am ieşit în grădină astupându-mi urechile şi am mers de-a dreptul către cel care făcea atâta zgomot şi către maşina lui cu coadă lungă, care huruia, urla, era plină de lame foarte ascuţite. Bărbatul purta o cască anti-zgomot. I-am pus mâna pe umăr. O vizieră de plastic îi proteja faţa. A oprit motorul. Când mi-am dat seama că era Jérémie, m-am întors, renunţând, dar el îmi strigă:

— Eşti supărat?

— Supărat? De ce aş fi supărat?

— Nu mi-ai mai vorbit de trei zile.

— Asta-i altceva. Asta nu înseamnă că sunt supărat. Nu sunt supărat deloc. N-am nimic să-ţi spun. M-am întrebat de ce am continua să ne pierdem timpul, tu şi cu mine. De ce ne-am bate gura degeaba? De vreme ce tu nu mă asculţi. De vreme ce tot ce te interesează acum, când mama ta moare sub ochii tăi, este să-ţi plimbi căţeaua sau să te întorci acasă noaptea, cu faţa plină de sânge, sau să nu te întorci deloc şi să-ţi petreci noaptea la postul de poliţie, în tovărăşia unor ţicniţi şi a unor beţivani la fel ca tine. Ce pot să mai spun? Ce pot să mai spun când ai ajuns în asemenea hal? Mă întreb dacă-ţi iei medicamentele. Mă întreb dacă nu cumva îţi baţi joc de noi, Jérémie.

Îmi jură că le ia. Nu puteam să verific. Am ridicat din umeri şi m-am întors la mine acasă. Am închis gardul de mărăciniş. Stătea nemişcat şi privea în direcţia mea. Am mers cu spatele spre un scaun şi m-am aşezat fără să-l pierd din ochi.

*

Dacă n-am fi judecat decât după rezultat, dacă n-am fi vrut să vedem decât beneficiile manevrei care mă despărţise de fiica mea, trebuia să admit că obiectivul era atins: totul părea că-i surâde din punct de vedere profesional.

Era greu să nu dau peste ea la televiziune sau în reviste, să n-o aud la radio când mă găseam într-un ambuteiaj, să nu-i aud vocea, să nu primesc această lovitură în

plină figură. Putea fi văzută pretutindeni. Era pe afişul unui film turnat în vara precedentă şi, de când se întorsese din Australia, era elogiată întruna. Carnetul ei de bal se umplea. Să faci să se vorbească despre tine oricum, de bine sau de rău, părea să fie metoda cea bună.

Uneori, când Roger era stăpân pe situaţie, nu puteai ignora aerul său satisfăcut, nonşalant — şi cu atât mai puţin expresia sa gurmandă când anunţa, fără grabă, că zvonul privind divorţul nu avea niciun temei.

Ăsta şi era adevărul. La urma urmei, echipa lor rămânea sudată. Echipa lor rezista în faţa diferitelor greşeli — întotdeauna nepedepsite — ale lui Alice. Formau o pereche uimitoare. De fiecare dată, era acelaşi lucru, nu puteam să nu-mi amintesc de vremea când de-abia se târau afară din pat, când se simţeau prea slabi ca să se urce pe un scăunel ca să schimbe un bec sau, pur şi simplu, ca să închidă uşiţa de la maşina de spălat rufe, şi trebuia să-i vezi astăzi, triumfători, amabili, relaxaţi, recoltând ceea ce semănaseră — trecând peste trupul meu, dar această generaţie ne ura, trebuia să ne asumăm asta.

Roger se putea arăta a fi lipsit de orice afectivitate, iar Alice, de o determinare fără fisură.

— I-am salvat viaţa acestui tip, i-am spus lui Judith, arătându-i-l pe Roger cu vârful cuţitului meu. De două ori. Nu o dată, de două ori. Într-o seară, l-am împiedicat să-şi mănânce limba. Şi în altă seară, am străbătut oraşul în goană ca să-l duc la Urgenţă. E un ticălos sinistru. Fără milă. Nu a avut nicio milă. I-am hrănit, i-am găzduit. Dar, pentru ei, eu nu eram decât un tip care-i hrănea şi-i găzduia.

Mi-am dat la o parte farfuria, căci mi se tăiase pofta de mâncare.

— Dacă nu te plictiseşte, o să mă uit la televizor, am spus, ridicându-mă şi luând telecomanda.

— Ei bine, acum ştiu, spuse ea în spatele meu. Ştiu că nu vei renunţa niciodată la poziţia ta. Până acum nu eram cu totul sigură. Acum ştiu.

— Ai crezut că glumesc?

— Am crezut că-ţi vei schimba modul de a gândi. Mulţi oameni de cea mai bună calitate fac aşa.

— Cu atât mai bine pentru ei. Să le fie de bine. Formidabil. Îi admir mult.

M-am întors şi m-am aşezat în faţa ei.

— Te rog. Nu se mai poate face nimic. Nu-mi face totul şi mai greu de suportat. Gândeşte-te puţin şi la mine, te rog. Eu sunt victima în toată această afacere. Încearcă să nu uiţi asta. Să nu ne faci viaţa mai grea decât este. Nu pot schimba nimic, înţelegi? Ceva, în mine, *refuză*.

Ea îşi aprinse o ţigară. Am schimbat vorba.

— Ai auzit vorbindu-se despre casa aceea care a costat cinci sute de mii de euro, de pe Coastă, pe care a cumpărat-o un rus? Nu crezi că-i un preţ exagerat?

Ea se ridică, luând tacâmurile şi farfuriile. Mi-am coborât privirea. Acolo unde trebuia să pun puţin ulei, eu puneam nisip.

M-am dus după ea în bucătărie şi am rugat-o să mă scuze. Apoi, cu un mers ţeapăn, m-am întors la masa mea de lucru.

*

În timpul nopţii, la un moment dat, s-a pornit vântul. Câţiva nori joşi, îngrămădiţi sumbru pe linia orizontului, ar fi trebuit să ne avertizeze, ca şi scăderea mercurului în

barometru, dar nici ea, nici eu nu ne-am uitat la asta. Am ieşit brusc din reveria mea când un oblon s-a lovit cu un zgomot puternic de perete, în spatele meu. Eram chiar în mijlocul unei fraze. M-am ridicat totuşi şi l-am apucat, fixându-l apoi cu cârligul lui. Dintr-odată, vântul a început să urle. Eram obişnuit cu vremea plină de contraste din acest ţinut. Pendula mea arăta ora unu noaptea.

Am coborât. Salonul era străbătut de un curent de aer care circula între şemineu şi uşa-fereastră prost închisă. Afară, umbrela de soare era pe punctul de a zbura. Am ieşit şi am fost şi eu cât pe ce să-mi iau zborul odată cu ea. A trebuit să mă lipesc de sol împreună cu ea şi s-o înnod în mare viteză, în timp ce răbufniri de furtună îmi dădeau cu zgomot târcoale şi apoi treceau peste capul meu, ciufulindu-mă. Scaunele se rostogoliseră printre tufele de hortensii, masa tremura pe picioarele ei, îmi vedeam irişii culcaţi la pământ, în depărtare fulgere, pe direcţia munţilor, pe care-i şi luminau câteva clipe. Totuşi, nu se auzea niciun tunet. Nu ploua. Picăturile de apă proveneau din ocean, a cărui spumă se împrăştia cu putere.

M-am ridicat ca să iau scaunele. Judith veni după mine. I-am făcut semn să se ocupe de masă, în timp ce vântul sufla cu şi mai mare intensitate. Era aproape cu neputinţă să rămâi în picioare.

În zece ani, vântul ne luase o masă şi trei umbrele de soare! Plus câteva duzini de scaune.

După ce am fixat bine mobilierul, vântul s-a mai potolit. Altădată am fi gustat partea amuzantă a întâmplării, dar acum nu ne-am ridicat privirea şi am suspinat, fără să rostim vreo vorbă. Apoi am intrat în casă.

— De câtva timp, lucrezi până târziu, îmi spuse ea.

Eram încă zăpăcit, parcă eram beat.

— Da? Găseşti?

— Nu-i un reproş. Ăsta-i un semn că totul merge bine, nu-i aşa?

— Nu se poate spune asta. Nu se poate *niciodată* spune asta. Tu o ştii. Dar hai să admit. Pot să-ţi afirm doar un lucru: înaintez. Pagină după pagină, târâş-grăpiş. Înaintez. Zi după zi. Ce lucru mai bun putem spera? Nu-i deja un miracol?

Avea părul ciufulit. Admiram indiferenţa cu care se instalase în adulter, admiram chipul imperturbabil pe care-l opunea oricărei tentative de a-i descifra jocul.

— Sunt bucuroasă pentru tine. Am impresia că-mi dai o veste bună.

Am încuviinţat vag din cap. Apoi a plouat cu găleata cinci minute.

— În religia ta există iertare? mă întrebă ea, în timp ce se uita la perdelele de ploaie fumegândă care dansau în grădină şi se dislocau, lovindu-se de ferestrele mari.

— Depinde ce trebuie să ierţi. A trăi împreună înseamnă a împărtăşi anumite valori. A cădea de acord asupra unor puncte dincolo de care nu se mai poate merge. În acest cadru, iertarea există.

După ce am rostit aceste cuvinte, am ieşit, căci furtuna încetase. Un vânt lin începuse să adie, cu forţa unui uscător de păr.

— Când mă scol dimineaţa, tu eşti adeseori plecată, am spus eu.

— Dar adorm înaintea ta.

— E adevărat. Dar eu nu pot lucra dimineaţa, ştii bine. Dimineaţa e făcută pentru tinerii taţi de familie.

Acum luna strălucea şi cerul era luminos, de parcă nimic nu s-ar fi petrecut.

— Înţeleg de ce unii sunt alergici la clima asta, am spus, examinându-mi mocasinii înfundaţi în noroi. Aerul se umplea din nou de mireasma tufelor de cătină, de parfumul caprifoiului.

— Cu ce ocazie te interesezi tu din nou de mine, zise ea, în penumbră.

— Ce tot spui acolo? am rânjit eu.

— Credeam că ştim cum stăm în privinţa asta. Credeam că am identificat problema de multă vreme.

Mi-am dres glasul. Acţionasem atât de stupid faţă de această femeie, încât nu găseam întotdeauna cuvintele care să-mi permită să dau o altă întorsătură conversaţiei.

— Scriu această carte şi mă angoasează, i-am mărturisit, în cele din urmă. Uitasem cum este. Nu da prea mare importanţă. Ştii, sunt două posibilităţi: fie îi vin eu de hac ei, fie îmi vine ea de hac mie. Nu mă mir că ţi se pare că sunt cam ciudat. Ştii că, uneori, fără două tetrazepame nu închid ochii toată noaptea, într-atât sunt de crispat. Dar nu mă plâng. Ştiu că unii au migrene oftalmice sau o eczemă, pe deasupra.

— Francis, eu îţi vorbesc foarte serios.

— Oh! Dumnezeule-Doamne, am suspinat eu printre dinţi, cu fruntea plecată, cu pumnii strânşi, cu sufletul sfârtecat.

*

Când hotărâsem să-i prezint lui Judith pe Alice şi pe Roger, organizasem una dintre acele mese al căror secret îl am numai eu şi în care totul merge de-a-ndoaselea.

Eram cu bagajele încă pe jumătate nedesfăcute. Ea îmi vânduse această casă, ne culcaserăm împreună de şase

sau de şapte ori şi eram scriitorul ei favorit, ceea ce făcea din ea o candidată relativ serioasă la succesiunea Johannei — înainte ca eu să nu devin cu totul nebun —, dar mai trebuia şi ca fiica mea şi descreieratul ei de bărbat să nu o sperie într-atât de mult, încât să o pună pe fugă.

Hotărâsem să gătesc o tocană de miel, dar nu găseam oala de tuci. Am cerut ajutor, căci nu mă descurcam în munţii de bagaje — cele ale Johannei şi ale Olgăi ne urmaseră şi ele, adăugând o mare durere stării noastre de confuzie, căci tipii amestecaseră totul, fără să ţină seamă de nimic, şi lucrurile urcau brutal la suprafaţă —, dar nu mi s-a răspuns.

În sine, asta nu avea nimic neobişnuit, căci erau adeseori atât de drogaţi, încât dormeau aproape tot timpul, dar, fără această oală de tuci, eu nu puteam găti nimic special, or, eu chiar voiam să mă depăşesc pe mine însumi.

Când s-a făcut seară, eram mort de oboseală.

Băusem o jumătate de sticlă de vin alb şi reflectam la eventualitatea de a mai bea, căci latura hazardată şi enormitatea întreprinderii creşteau pe măsură ce se făcea mai întuneric şi orizontul sclipea slab deasupra oceanului peste care cădea crepusculul. Se făcuse ora opt. Eu nu numai că mă întrebam cum de putusem organiza o asemenea întâlnire, ce reprezenta o mare miză, dar eram năucit şi de faptul că, astfel, oficializam relaţia noastră — ceea ce-mi scăpase în mod ciudat până atunci şi devenea în ochii mei o trădare suplimentară faţă de Johanna. Eram cu ochii în lacrimi.

Speram că totul avea să se prăbuşească peste mine, îngropându-mă de viu. Trecuseră aproape doi ani, dar eu nu izbuteam să-mi scot din minte că ultima imagine pe

care o luase cu ea despre mine şi asupra căreia nu mai aveam nici cea mai mică putere era aceea a unui om care o trădase. Şi iată că puneam în locul ei o altă femeie.

Cu puţin noroc, Roger va scoate o seringă în timpul mesei sau va înghiţi o cutie întreagă de medicamente sub ochii îngroziţi ai lui Judith. Pe de altă parte, nu eram pe deplin satisfăcut de tocana mea de miel — nu că n-aş fi putut face rost de preţioasa oală de fontă smălţuită, dar nici napii, nici morcovii nu se caramelizaseră aşa cum aş fi dorit, din cine ştie ce motiv obscur, pe care nu ţineam să mi-l lămuresc.

Cumpărasem această casă pe care nu o cunoşteam şi mă întrebam dacă ne va conveni. N-aveam nici cea mai mică idee. Aşezasem masa, aprinsesem câteva lumânări. O ambianţă cu adevărat sinistră.

Când a sunat soneria, aş fi dorit să pot să-mi trag un glonţ în cap sau să dispar pentru totdeauna. Înainte de a deschide, am aruncat o ultimă privire în oglinda de la intrare. M-am înspăimântat de ceea ce-am văzut.

— Hello, am spus. Ea îmi răspunse printr-o puternică strângere de mână, pe care abia dacă am perceput-o, printre hainele din cuier. Ar fi trebuit să mă aştept la asta. Cu un sentiment de teamă retrospectiv, mi-am imaginat spaima lui Alice când m-ar fi descoperit legat de altă femeie decât de Johanna şi m-am poticnit conducând-o prin labirintul bagajelor noastre — valize şi cutii de carton —, pe care hamalii le puseseră unele peste altele, sub formă de strâmtori ciudate, turnuri instabile şi lumânări sinuoase.

Am instalat-o pe canapeaua pe care o moştenisem de la mătuşa mea, o femeie zdravănă din Ţara Bascilor, prietenă a Artelor şi a Literelor — canapea pe care, de altfel, voiam s-o urc cât mai curând în biroul meu —, şi apoi

m-am grăbit să umplu paharele noastre. Zâmbeam, dar în adâncul sufletului mă contorsionam amarnic, căci ştiam spre ce dezordine totală ne îndreptam fără scăpare.

În acea seară, o găseam teribil de seducătoare. Şi, totodată, mi-o imaginam supărată, extenuată, uluită după acea masă de familie pe care i-o pregătisem abil — masă detestabilă atât sub raportul companiei, cât şi culinar.

— Te înţelegi bine cu casa asta?

— Foarte bine, i-am răspuns.

— Francis, sunt mulţumită.

— Judith, şi eu.

— Unde sunt ei? Sunt nerăbdătoare să-i cunosc.

Am dat din pleoape ca s-o liniştesc, fiind deja beat — era mai bine să nu fii cu stomacul gol când trebuia să asişti la propria ta derută. I-am făcut semn să mă aştepte şi m-am îndreptat spre scară, pe care am început să urc fără să ezit, ţinându-mă de balustradă.

Oare dormeau? Mă vor anunţa, probabil, că au uitat de seara noastră sau refuzau să ia parte la ea, sub pretextul că nimic nu-i obliga să o cunoască pe *femeia de la agenţie*, cum o vor boteza, cu siguranţă.

Am bătut la uşa camerei lor fără nicio speranţă, cu un fel de bucurie nesănătoasă, dar ei au ieşit aproape imediat şi au plecat înaintea mea — nici nu puteam să mă ţin după ei, atât de repede mergeau. Dată fiind atracţia pe care o simţeam pentru această femeie, mă crezusem autorizat să organizez o asemenea întâlnire, iar acum urma să cunosc preţul erorii mele. Neruşinarea avea un preţ. Aroganţa avea un preţ. Am sărit fără se vreau peste ultima treaptă şi am fost cât pe ce să cad cât eram de lung.

l-am regăsit în bucătărie, după ce am băut un pahar mare de vin, căci totul urma să se petreacă, fără îndoială,

în bucătărie, întâlnirea definitivă, lucrurile neplăcute, reflecţiile acide, lucrurile jignitoare etc.

Erau aplecaţi toţi trei deasupra tocanei mele, ca şi cum ar fi fost vorba despre un leagăn — doar că din ăsta ieşea un abur. Scena mi s-a părut stranie. Alice avea încă în mână lingura de lemn. Roger ţinea capacul. Judith se întorsese spre mine şi am crezut că va aplauda.

— Formidabil! făcu ea.

Am remarcat atunci că Roger purta o cămaşă curată şi parcă era o altă persoană. Că Alice îşi făcuse o pieptănătură elegantă, cu părul ridicat. Mi-am mângâiat bărbia. M-am dat cu un pas înapoi.

— Tată, eşti nemaipomenit, îmi spuse Alice.

Roger aprobă, făcând un semn în direcţia mea.

Tuturor le era foame, numai mie nu.

Am făcut glume răutăcioase în timpul mesei, dar n-am reuşit să stric atmosfera.

— Cred că în curând ne vom căsători, am auzit spunându-se la desert.

Am ridicat ochii spre Alice.

— Ce-i cu povestea asta? am murmurat cu dificultate. Nu sunt la curent. Vreţi să vă...? Vreţi să vă căsătoriţi?...

Fără să mai aştept vreun răspuns, m-am ridicat de la masă, luându-mi paharul, şi m-am aşezat mai într-o parte. Am căzut pe gânduri.

— Ei bine, poate că nu veţi fi singurii, am spus. Foarte bine. Poate că nu veţi fi singurii, vă spun. Poate că-i mai bine aşa.

Judith izbucni în râs. Pretinse că eram foarte ciudat. De altfel, din punctul ei de vedere, eram unul dintre scriitorii cei mai ciudaţi din câţi se găseau.

A doua zi, îmi făcu o vizită. Am rugat-o să stea jos şi ea mi-a declarat că petrecuse o seară minunată.

De când mă trezisem, sufeream de o migrenă violentă, dar i-am primit cuvintele cu un surâs. Apoi veni momentul când, din vârful buzelor, ea abordă subiectul anunţului pe care-l făcusem în ajun, în ceea ce ne priveşte, vrând să ştie cât era de serios. Şi dacă, în caz că era, îi punea lui Alice vreo problemă.

*

De acum înainte, A.M. era sub morfină şi nu mai ieşea din casă.

În cea mai mare parte din timp, când nu lucra, Jérémie rămânea afară, pe terasă, în tovărăşia căţelei şi a casetofonului, şi nu intra în casă decât după căderea nopţii. Ştiam că nu-i adresa, spre a spune astfel, niciun cuvânt mamei sale, se asigura, pur şi simplu, că ea nu ducea lipsă de nimic, îi aducea un pahar cu apă, stingea luminile, apoi urca direct în camera lui cu căţeaua după el, fără să-şi fi scos, fie şi numai pentru o clipă, căştile din urechi.

Când mă uitam mai atent la el, vedeam atâta mânie clocotind în acest băiat, încât mă întrebam, de fiecare dată, dacă tratamentul care i se administra servea la ceva.

— Chiar la nimic, îmi confirma A.M. Din fericire, are această căţea cu el. Din fericire, această căţea e aici, după cum ştii.

Ea rămânea toată ziua în papuci, la parter, în compania diferitelor infirmiere care o ajutau la domiciliu. Acestea se succedau în cursul zilei şi o sileau să meargă, dar o lăsau în pace când nu mai avea unde, ţinea ea să precizeze, pentru ca să fie certată cu blândeţe pentru sinistrele sale declaraţii.

— Îşi pune mănuşi, ştii asta.
— Îşi pune mănuşi?
— Când mă atinge. Îşi pune mănuşi când mă atinge.

Ea spunea lucruri de genul ăsta, teribile, privind în gol şi pe un ton egal. Dacă Jérémie era acolo, se aşeza în partea mai întunecată, lângă fereastră, şi se uita la el pe furiş, întrebându-se totodată, cu o voce uimitor de dulce, cum de acest fiu, pe care-l adusese pe lume, poate fi atât de nerecunoscător, încât să-şi pună mănuşi când o atinge.

Eram în plină primăvară, iar piaţa imobiliară spaniolă, în plină efervescenţă, o acapara cu totul pe Judith, ale cărei mesaje, care-mi anunţau că o importantă afacere o reţine de cealaltă parte a Pirineilor, deveneau tot mai numeroase. Începea să se încălzească şi nu o mai vedeam luând cu ea decât haine uşoare, de vară. O vedeam plecând dimineaţa, fără să fiu sigur că o voi revedea seara, ea îşi flutura braţul îndărătul portierei, iar eu îmi ridicam mâna, înainte de a mă întoarce la romanul meu.

Câţi scriitori se întorseseră la romanul lor, în loc să se lanseze în urmărirea soţiei lor? Cei mai buni, fără nicio îndoială. Superlucizii. Marii maeştri.

*

— Dublez suma. Dumnezeule-Doamne, nu mă lăsa, te rog, Jérémie. Jérémie, uită-te la mine. Câteva ore pe zi. Când n-ai ce face, dacă vrei, dar trebuie să ştiu, înţelegi? Nesiguranţa mă roade, ştii asta. Lucrurile nu mai pot continua aşa. Vine vara. O să înnebunesc, înţelegi? Scriu un roman. Nu mă pot întrerupe în fiecare clipă ca să mă gândesc la problemele mele personale. De data asta, îmi este în joc reputaţia. Joc totul pentru tot. De altfel, dacă nu

merge, opresc totul. Nu voi mai scrie nici măcar un singur rând. Îţi spun. Investiţia e prea mare faţă de câştig. În orice caz, un lucru e sigur, nu-mi pot permite să-mi ratez come-back-ul, Jérémie. Trebuie să-mi menţin ideile limpezi. Oh, ştiu bine ce gândeşti. Că nu par a exercita o profesie prea grea. Nu eşti singurul care gândeşte aşa, închipuie-ţi. Dar nu mă plâng. M-ai auzit plângându-mă? Ştiu că mulţi oameni sunt în picioare încă din zorii zilei, ştiu că mulţi oameni sunt exploataţi de patronul lor, ştiu toate astea. Sunt conştient de toate astea. Ştiu că oamenii îşi văd ogoarele devastate, casele dispărând într-un nor de fum, şcolile prăbuşindu-se, în timp ce eu par că rămân să contemplu cerul ca un neghiob. Ha! Ha! Mi-ar plăcea ca scrisul să fie la fel de simplu precum croitoria, mi-ar plăcea ca faptul de a scrie să fie atât de uşor pe cât pare. Ei bine, tocmai că nu-i aşa. Să nu crezi cumva că-i uşor. Să nu crezi că-ţi cade din cer. Dimpotrivă, trebuie să-i consacru întreaga mea atenţie. Trebuie să mă concentrez dincolo de orice limită. Nu pot suporta să simt că ceva îmi sâcâie mintea. Ca zborul infernal al unei albine în jurul unui tufiş plin cu flori. Nu pot, Jérémie. Nu pot tolera asta. E dincolo de puterile mele. Trebuie să ştiu. Trebuie să mă eliberez, să mă debarasez de această obsedantă şi teribilă nesiguranţă, mă înţelegi, chiar dacă este foarte neplăcut, chiar dacă asta nu-mi face bine, mă înţelegi, Jérémie?

*

Numărasem zilele, acum nu mai număram nimic. Momentul precis când Alice încetase să mai existe pentru mine mi se părea acum atât de îndepărtat, atât de adânc implântat în memoria mea, de parcă ar fi prins rădăcini

la celălalt capăt al unui ocean negru şi fără sfârşit şi l-aş fi văzut acum mai desluşit.

— Ştiu că n-ar trebui să spun asta, dar e ca şi cum ai fi moartă. Îmi pare rău.

Am pus telefonul în furcă. Eram uşor descumpănit. Ea nu căuta să-mi mai vorbească de multă vreme — din ziua în care îmi ceruse să nu mai închid telefonul fără să spun niciun cuvânt, deşi ea mă implora să spun ceva, orice, ceea ce era însă prea mult pentru mine.

Am mers pe malul oceanului, enervat, tulburat. Nu ştiam ce voia, căci nu-i lăsasem timp să vorbească, dar mă aşteptam atât de puţin să mă sune, încât vechiul şi irezistibilul meu reflex nu funcţionase. Îi vorbisem. Fără îndoială, într-un mod mai curând sec, dar schimbasem totuşi câteva cuvinte cu ea şi aproape că simţeam nevoia să-mi şterg gura cu o batistă — şi numai Dumnezeu ştie cât eram de înciudat că imagini atât de fruste îmi veneau în minte, dar Alice îmi declanşa încă asemenea reacţii, totdeauna brutale şi primitive.

Am mers până la Hendaye. Ca să mă întorc, m-am urcat într-un tren. Încălţămintea îmi era plină de nisip, iar pantalonii îmi erau uzi până la genunchi, dar, de fapt, nu ştiam bine ce făcusem. În orice caz, mi se părea că nu mă gândisem la nimic. Mi-am trecut limba peste buze, pe care le-am simţit pline de sare. În aerul din vagon plutea un miros puternic de tutun rece, datând din vremea când era permis să fumezi aici.

*

Alice voia să mă anunţe că era însărcinată. Am aflat asta a doua zi, din gura lui Judith, care se uită la mine ca

la un monstru — Judith, care se străduia întotdeauna să nu înţeleagă nimic din ceea ce mă motiva.

— Va fi băiat sau fată? am întrebat eu, căscând.

Ea strecură spre mine o privire pătrunzătoare, îngheţată. Înţelesesem de multă vreme că iremediabila mea greşeală fusese aceea că nu voisem să avem copii. Ea nu-mi iertase niciodată asta. Astfel încât ajunsesem astăzi aici şi nu trecea mai mult o zi sau două fără ca noi să nu avem asemenea înfruntări tăcute. Puteam citi, în fiecare din privirile pe care mi le arunca, golul pe care absenţa unui copil îl lăsase în ea. Din nefericire, regretele mele nu serveau la nimic, după cum nici lipsa mea de regrete nu servea la ceva.

— Asta nu schimbă nimic pentru mine. Însărcinată sau nu, pentru mine nu se schimbă nimic.

Ajungeam să o enervez pe Judith mai uşor decât altădată. Mi-ar fi plăcut să ştiu cum se trecea de la stadiul de scriitor genial la cel de egocentric profesionist.

N-am mai văzut-o timp de patruzeci şi opt de ore. În două dimineţi la rând, m-am dus direct la fereastră după ce m-am trezit şi am verificat dacă se întorsese, dacă maşina ei era parcată în spatele maşinii mele — ceea ce nu era cazul —, apoi îmi ridicam privirea asupra unui fel de ploaie nemişcată, în suspensie, caracteristică pentru zona asta, şi zăream de-a curmezişul munţii întunecaţi sub cerul scund şi încremenit, silueta lor ţâşnind din ceţurile evanescente care pluteau peste le Labourd — în alte împrejurări aş fi suspinat de plăcere, dar faptul că plecase de două zile mă contraria.

Ea reapăru în grădină odată cu reîntoarcerea soarelui, care nu strălucise deloc în absenţa ei, în mod oarecum absurd.

— Nu spune nimic! îmi zise ea de la bun început, ducându-şi mâna spre gura mea. Mai ales, nu spune nimic!

Am clipit din ochi.

— Nici chiar *bună dimineaţa*? am spus. Fără îndoială, nu era vorba decât de o microruptură, de o capodoperă fadă în comparaţie cu separaţia definitivă a fiinţelor şi a bunurilor, dar acest eşantion îmi lăsase o impresiei dezagreabilă.

Calitatea relaţiilor mele cu fiica mea mă îndemna la mai multă prudenţă faţă de soţia mea, dacă nu voiam să rămân cu totul singur. Lucrul acesta mi-era limpede. Or, existau în legătură cu Alice veşti noi, pe care ea mi le comunică fără să mai aştepte.

— I-ar plăcea să stea un timp acasă. Se gândeşte să nască la Bayonne.

În cele din urmă, i-am făcut semn că nu vedeam niciun inconvenient major. Ea deschise gura, dar eu i-am pus un deget pe buze.

— Să nu spui nimic, am zis. Te rog. Să nu spui nimic.

*

Am lăsat-o pe ea să o anunţe pe Alice că eram de acord cu venirea ei — am insistat chiar să facă asta —, şi această atitudine nouă din partea mea, plină de înţelegere şi de blândeţe, îmi uşura relaţiile în plan matrimonial, în zilele care au urmat.

— Trebuie s-o supraveghez pe soţia ta chiar şi când ia cina cu tine? râdea răutăcios Jérémie.

Cinase de cinci sau de şase ori la rând cu mine şi asta părea astăzi aproape de necrezut. Ca să-mi consacre atât de multă atenţie, avea, cu siguranţă, nevoie de lume multă

în jur, o mare nevoie de acţiune, de femei însărcinate, de copii etc.

*

Un bărbat putea să-şi piardă cele două soţii şi cele două fete. Nu mă îndoiam deloc de asta şi nici nu voiam să vorbesc despre aşa ceva. Îmi spuneam că un obuz putea să cadă exact în acelaşi loc ca altul, chiar dacă probabilitatea era nulă.

*

Cu câteva zile înaintea morţii sale, privirea lui A.M. se schimbă. Mi-am dat seama de asta dintr-odată. Am vrut să mă ridic ca să-l previn pe Jérémie, apoi m-am răzgândit.

*

Cea care pleca îmi era aproape o prietenă. Fără îndoială, ne revăzurerăm mult prea târziu şi în împrejurări dureroase, dar aceste luni petrecute împreună, aceste probleme asupra cărora ne aplecaserăm amândoi, aceste cicatrici dezvăluite una câte una, aceste mese luate la repezeală, aceste vizite amicale, acele servicii reciproce, aceste relaţii pe care le-am putut avea altădată etc., toate astea, şi mai multe încă, însemnaseră ceva. Uitasem că întreţinea o relaţie cu o femeie când mă dusesem să o rog să ancheteze dispariţia lui Alice. Fiecare viaţă părea un parcurs înspăimântător, o cursă nebunească.

Eram profund impresionat şi emoţionat de sfârşitul ei. Îi sugerasem lui Jérémie să-şi ia un concediu de câteva

zile — pe care m-aş fi străduit eu să i-l obţin, dacă nu reuşea el —, dar nu consideră că acest demers ar fi fost necesar şi se mulţumi cu serviciul său minim de seară, pe care îl efectua în prezenţa mea stingherită, sub privirea mea incredulă, cu îngrozitoarele lui mănuşi de silicon.

— Morfina mă ajută mult, spunea ea, fără ca eu să reuşesc să aflu dacă vorbea despre durerile provocate de boală sau despre cele pe care i le provoca fiul său.

Vremea începea să se încălzească şi acela a fost momentul când ea hotărî să nu se mai ridice din pat. M-am dus la Castorama şi i-am cumpărat un ventilator, înainte ca acest articol să dispară din magazin. În ultima ei zi, a fost mai mult absentă, dar în ajun, când am pornit aparatul pentru prima oară, ea suspină prelung.

În ultima zi, l-am închis repede, căci ea se plânse dintr-odată, chircindu-se, că o cuprinde frigul. Parcă se micşorase, parcă pielea feţei nu mai era decât învelitoarea translucidă a unei crisalide posomorâte şi parcă ochii ei deveniseră negri, cu o privire care fugea în toate părţile.

Ridicându-mi capul, am văzut că el era în prag şi se uita la acea scenă. Din depărtare.

I-am făcut semn să se apropie, încercând să-i dau de înţeles că, dacă doreşte să fie lângă mama lui când aceasta îşi va da duhul, nu trebuia să mai întârzie. Dar el mă privi în ochi o clipă, apoi se întoarse şi plecă.

Uluit, m-am ridicat brusc, mi-am răsturnat cu zgomot scaunul, am traversat repede, cu paşi mari salonul, apoi coridorul, dar individul era deja departe, alergând cât îl ţineau picioarele, cu căţeaua după el, printre pini şi mărăcinişuri. M-am întors şi m-am aşezat din nou pe scaun.

— Sunt aici, i-am spus, mângâindu-i umărul. Dar ea murise.

Am ieşit afară, în lumina arzătoare a după-amiezii. Am închis după mine plasa de protecţie împotriva ţânţarilor.

*

Am auzit la cimitir cum cântă primii greieri ai verii, în timp ce preotul adăuga câteva cuvinte la un pasaj din Evanghelie, pe care o citise în aerul cald. Mă ocupasem de toate. De acte. De pompele funebre. De biserică. Fusesem constrâns să-mi las baltă romanul două zile întregi — ceea ce-i pare puţin unui profan, dar îi spune mult celui care face această meserie. Şi toate astea mă uciseseră. Toate astea îmi amintiseră de momente sumbre. Toate astea, adică faptul de a mă fi ocupat de această înmormântare de la A la Z.

Era cu neputinţă să dau de Jérémie. Trebuise să aleg singur sicriul, să aleg îmbrăcămintea căutând prin sertare, să aleg flori etc., pentru că fiul ei nu era de găsit. Mi se întâmpla ceva de necrezut.

Nu puteam înţelege cum de era posibilă atâta indiferenţă. Îmi spuneam că, dacă s-ar fi căsătorit cu Alice, ar fi format un cuplu grozav, căci viaţa mea cântărise oare mai mult în mâinile lui Alice? Cu siguranţă că nu. Cu niciun gram mai mult.

*

Fotografia fusese făcută la puţină vreme după '68. Aveam părul lung şi purtam pantaloni foarte largi în partea de jos. Am găsit-o într-un sertar al comodei — alegându-i ultimul corsaj, cele câteva bijuterii pe care le ia cu sine dincolo. Nu cunoşteam existenţa acestui clişeu, ale

cărui culori păliseră. Timp de o clipă, m-am întrebat cum de avea o fotografie a mea.

*

Aruncam pe furiş priviri în jurul meu. Trupul a fost coborât în groapă. Începeam să-mi pierd răbdarea. Am făcut un pas înainte şi am aruncat un pumn de ţărână, apoi am făcut câţiva paşi înapoi. Atunci l-am văzut, în umbra unui tufiş de tisă.

Pe dată, m-am aplecat şi m-am îndepărtat, pentru a-l lua prin surprindere. N-a mai putut să fugă. Am ridicat braţul şi l-am lovit cu latul palmei. L-am lovit peste cap, peste braţe, peste spate, l-am lovit cu sete. Încerca să se ferească, dar nu reuşea, şi câteva lovituri îl făcură să se clatine — cea care l-a atins la ureche şi în urma căreia avea să devină surd de partea asta, o vreme după. Fără să-i spun nimic. Fără nici cel mai mic comentariu. Fără întrerupere. Mă năpusteam asupra lui ca o moară de vânt.

Până la urmă, am fost imobilizat, culcat la pământ — nu te puteai pune cu bărbaţii zdraveni din acest ţinut. Am văzut un cer albastru, nişte nevinovaţi şi îndepărtaţi nori agăţaţi de firmament, apoi chipul lui Judith se apleacă asupra mea. Ea îmi mângâie obrajii şi îmi propuse să beau din sticla ei cu apă Évian.

*

Toată această poveste — această neverosimilă şi tragică înlănţuire de fapte, le-aş numi aproape sângeroase — ieşi din nou la suprafaţă, un an mai târziu, în timpul unei

mese la nişte prieteni, dintre care unul ştia că Jérémie se întorsese în oraş.

Era oare posibil? Spera să reînceapă totul cu soţia mea? Avea să se împuşte încă o dată sub ochii ei, dacă nu obţinea ceea ce voia? Am remarcat că toate privirile erau îndreptate spre mine.

— Judith ştie? am întrebat.

Se părea că nu. Acelaşi prieten o întâlnise pe Judith în ajun, ieşind de la ea de acasă — noi nu mai locuiam sub acelaşi acoperiş şi nu ne mai vorbeam deloc —, şi el nu văzuse în comportamentul ei nimic care să-l facă să creadă că ar şti ceva.

— Într-un fel sau altul, va afla până la urmă. Cred că Jérémie a hotărât să-şi scoată casa la vânzare.

Veştile circulau atât de repede în acest oraş, încât aerul părea că vibrează întruna, uşor.

După ce m-am întors acasă, am rămas un timp aşezat pe pat, în întuneric. Apoi bebeluşul începu să plângă, şi atunci m-am culcat.

*

Când m-am trezit, a doua zi, el plângea încă — speram că adormise între timp. Am ieşit să-mi cumpăr ziarul, într-o orbitoare lumină de iunie.

— Jérémie s-a întors, am anunţat, intrând în bucătărie.

Alice era aşezată pe un scaun, cu fiul ei în braţe, şi lucrurile nu păreau că merg după dorinţa fiecăruia dintre ei — cearta cu bona, care-i părăsise la începutul weekendului, îi catapultase dintr-odată, pe mamă şi pe copil, într-un fel de relaţie obscură.

Ea îşi ridică privirea spre mine. Nu ştiam dacă am chef să mănânc ouă. Şi nici dacă-mi era foame.

— Vrei nişte ouă? am întrebat-o.

— Dar ştiu că nu te îndepărtezi de raţionamentul tău, rânji ea.

Am dat din cap şi am spart câteva ouă într-o tigaie.

— Mă gândesc la Judith. Îmi spun că n-a meritat toate astea.

— Şi totuşi, şi totuşi.

— Băiatul ăsta e pe jumătate nebun, ar fi trebuit să-şi dea seama de asta, nu-i aşa? Sărea în ochi că-i nebun. Crezi că am fost mirat? Crezi că am fost mirat de ceea ce-a făcut? Crezi că un tip care jefuieşte o benzinărie mânuind o puşcă încărcată are mintea întreagă?

— Dar n-a ameninţat-o.

— Sunt cu totul de acord. N-a obligat-o. Sunt cu totul de acord. Dar asta nu înseamnă că nu-i pe jumătate nebun. Ai văzut ce-a făcut? Păcat că a ratat.

Am urcat în biroul meu şi m-am încuiat acolo. Am rămas aşezat în faţa telefonului — un vechi model cu fir, din ebonită, pe care-l foloseam ca să mă protejez împotriva cancerului la cap, de care mă temeam mai mult decât de orice.

În cele din urmă, i-am telefonat lui Judith. Când începu să sune la celălalt capăt al firului, mi-am ţinut răsuflarea şi mi-am întors privirea spre fereastră, unde cerul se suprapunea peste ocean, care se suprapunea peste dune, pe care creşteau ierburi lungi ce semănau cu nişte pămătufuri de pene ce se unduiau în bătaia vântului.

Mă aşteptam să rămână fără voce şi aproape chiar aşa s-a şi întâmplat când i-am spus de ce o sun.

— Eşti încă acolo?

— E frumos din partea ta, Francis, că mă previi.

— Dacă pot face ceva pentru tine, nu ezita să-mi spui.

— Mulţumesc. Dar nu te nelinişti pentru mine.

— Cum mai merg afacerile?

— Nici prea bine, nici prea rău. Felicitări pentru cartea ta.

— Într-adevăr, nu-ţi poţi închipui cât bine mi-a făcut felul cum a fost primită. Venea la ţanc, cum îţi poţi închipui.

— Ştiu, Francis. Bănuiesc. Îmi pare rău. Sunt profund dezolată.

— Nu spune prostii. Mai bine ai grijă de tine. Asta-i tot ce-ţi cer. Vreau să mă suni dacă ceva nu-i în regulă.

Aveam mâna umedă şi urechea îmi ardea când am pus în furcă telefonul, cu sentimente foarte amestecate, trebuie să spun.

Seara, după o şedinţă de lucru foarte dificilă, date fiind evenimentele neplăcute pe care le trăiam, am întâlnit-o iar pe Alice, acum fără bebeluş, dar cu figura răvăşită, vizibil pierdută în gândurile şi în grijile ei — dacă nu cumva medita asupra durerii, în calitate de actriţă.

M-am dus la frigider şi m-am uitat în el. Am propus să facem nişte ochiuri. Se lăsa seara, iar întreg orizontul se transforma într-un jăratic strălucitor. Eu putusem vedea raza verde de mai multe ori — ultima oară în momentul în care îmi terminasem romanul, punând punctul final, ceea ce considerasem a fi de bun augur.

— Sau atunci să comandăm o pizza, am spus, e şi mai simplu.

Apoi m-am instalat într-un fotoliu, înconjurat de cărţi, şi am început să clocotesc, apoi să tun şi să fulger — acest mecanism se declanşa în fiecare săptămână, fiecare pagi-

nă fiind o sursă de mânie, de neîncredere, de descurajare, de dezgust, fiecare pagină meritând de nenumărate ori să ajungă la coşul de hârtii. Ici-colo totuşi printr-un miracol, puteam întâlni şi câţiva autori cu adevărat demni de interes, puternici, inovatori, tenaci, care meritau ei singuri acea deplasare.

Pe măsură ce se lăsa întunericul în încăpere, am aprins câteva lămpi. Ea intră din nou, după ce dădu nişte telefoane interminabile. O clipă se crispă şi ascultă ceva cu atenţie, uşor speriată, dar bebeluşul nu plângea — strigătul unui şoim sau al vreunei păsări de noapte care ţipa în depărtare se găsea, cu siguranţă, la originea neliniştii sale.

— Am o problemă de babysitter, a spus ea, luând un aer posac.

— Da, ştiu, sunt la curent, am spus, aruncându-mi ochii pe lista celor mai bune vânzări.

— Trebuie să ies o oră. Pot să lipsesc o oră de acasă?

Am privit-o o clipă, încruntându-mă.

— Asta nu face parte din înţelegerea noastră.

— Nu ţi-am cerut nici măcar un singur lucru. De când sunt aici.

— Asta am şi hotărât. Este una dintre regulile pe care le-am stabilit.

Cu un gest nervos, îşi aprinse o ţigară. Nu m-am uitat cu atenţie la editorialul din ziar, în care era încadrată o coloană de tancuri în mers, într-un nor de praf.

— Céline s-a înşelat, am zis. Nu chinezii ne vor invada.

*

Casa lui Jérémie nu era închisă decât de un an, dar avea înfăţişarea unei case abandonate. Impresia aceasta

o lăsa mai ales grădina, năpădită de uscături, de tot felul de resturi şi de crengi rupte de vânturile violente care măturaseră coasta în decursul ultimelor luni, de grindină, de furtuni, de fulgere sau de gerul care doborâse plantele agăţătoare pe care le plantasem când ne mutaserăm în acel loc.

În faţa casei, tufişurile de hortensii erau înzecit de multe, dar culorile lor păliseră. Acum, vopseaua obloanelor se scorojise cu totul, iar sub ea se putea vedea un lemn de culoarea cenuşii.

Pe pancarta pe care scria „De vânzare", erau trecute numele şi numărul de telefon al agenţiei lui Judith.

Am băgat din nou cheia în contact şi am demarat.

*

Lipsiţi fiind de ajutorul lui Roger şi al lui Judith în aceste timpuri grele — ca să nu mai vorbim şi despre forţele haotice şi deprimante care orchestrau mersul împleticit, ca de beţiv, al lumii —, supravegherea gemenelor, când ne revenea, era pentru noi aproape un coşmar. Începusem să scriu o nouă carte, ceea ce-mi cerea o disciplină fermă, lungi perioade de lucru în deplină tăcere, calm, concentrare, singurătate etc., adică tocmai opusul a ceea ce-mi rezervau cele două fetiţe.

Problema venea în mare măsură din partea bonelor care ne lăsau baltă fără să ne anunţe, pentru a se duce să-şi întâlnească logodnicul, sau care săvârşeau cine ştie ce greşeală ce ne obliga să le dăm afară fără nicio întârziere — precum fapta săvârşită de ultima noastră bonă. Aceasta îl opărise pe bebeluş, care se făcuse roşu ca racul.

Dintr-odată, trebuia să fac cumpărături, să-i duc pe copii la Leclerc, să le trezesc interesul pentru tot felul de

lucruri, să-i fac să citească nişte cărţi de tipul *Jurnalul lui Bridget Jones* — de ce să mă complic?, m-am întrebat —, să alerg la Bayonne pentru a le cumpăra DVD-uri şi tricouri Petit-Bateau.

Zilele mele erau date peste cap, într-un fel sau altul. Nu asta convenisem cu Alice. Ea se putea instala în casă. Şi cu asta basta. Nimic altceva. Putea să se instaleze în casă, şi nimic altceva. Cu o condiţie, să mă lase liniştit. Şi nimic altceva.

— Aşa-i, ştiu. Şi ce vrei să fac? Sunt nepoatele tale, ştii asta. Nu trebuia să-mi dai două mâini, ci patru.

Bebeluşul dădea din picioare pe genunchii ei, gata să scoată noi urlete. Cele două surori ale lui aşteptau în spatele meu, ca să mă târască spre micile magazine din centru, unde vor putea găsi un maiou care să le placă.

M-am aplecat şi i-am suflat la ureche.

— Cheamă-l pe Roger. Explică-i situaţia. Cere-i să vină şi să le ia de data asta.

— Ascultă ce-ţi spun. Nu te mai amesteca. Las-o pe Judith să se descurce. Nu fi ridicol.

— N-am dispoziţia necesară în acest moment să mă ocup de o grădiniţă de copii. Nu se vede asta?

Mi-am terminat ziua la Nouvelles Galeries — fetiţele îşi uitaseră aici şamponul şi voiau să aleagă şi un produs cosmetic pentru plajă.

Se făcea întuneric. Judith închidea agenţia — cu genunchii îndoiţi, ţinând mânerul oblonului cu o mână şi cu cealaltă încuindu-l la nivelul solului.

Fetiţele îi săriră de gât. Am profitat de acest moment şi m-am uitat atent la ea. Părea îngrijorată.

— Greşeşti că faci asta, i-am spus.

— Meseria mea este aceea de a vinde case. Aşa îmi câştig pâinea.

Am coborât către cazinou şi am mers de-a lungul oceanului, întâlnind câţiva amatori de surf, pe unii dintre cei mai pasionaţi, fără îndoială, pe care noaptea îi trimitea la minusculul lor minibus echipat cu un pat, un reşou cu gaz metan şi un rastel.

Judith înainta cu privirea în pământ, ca un automat. Îmi venea să-i spun că hotărârea ei mă exaspera. Că niciun gând serios nu putea duce la concluzia că ea ar fi avut un motiv oarecare să-l revadă pe Jérémie sau să-i vorbească, după circul pe care i-l făcuse, împroşcând zidurile.

Ea ezita. Vorbiseră doar la telefon.

— Stai pe gânduri? Oare am înţeles eu bine? Crezi că mai este cazul să stai pe gânduri? Oare am priceput eu bine? Stai pe gânduri? Ascultă-mă, e foarte simplu. N-ai decât să-l revezi, dar eu nu mai răspund de ceea ce se va întâmpla. N-ai decât să-l revezi, o să-ţi muşti însă degetele. Şi să nu vii să-mi spui că nu te-am avertizat.

Ne-am oprit în faţa vânzătorului de îngheţată. Regretam că nu mai trăiesc împreună cu ea. Când mă gândeam la asta, îmi spuneam că ea îmi făcuse ceea ce eu însumi îi făcusem Johannei şi că, astfel, se instituia un fel de justiţie naturală, susceptibilă să ne facă să luăm totul de la zero, dar nu se întâmpla aşa. Cele două situaţii nu erau comparabile. N-aş fi ştiut să spun de ce, dar cele două situaţii nu erau comparabile.

Mi-am întors privirea către bulevardul l'Impératrice.

— Mi-ar plăcea să ştiu de ce cupola bisericii Alexandr Nevski s-a schimbat din albastru în gri, am spus, ca să schimb subiectul conversaţiei. Nimeni nu deschide gura?

*

În mai puţin de cincisprezece zile, casa nu era vândută, dar ea se culca din nou cu Jérémie. Ăsta era ultimul lucru la care m-aş fi gândit.

*

Câteva voci se găsiseră să-mi reproşeze că eu eram cel care le crease condiţiile de a se întâlni, plătindu-l pe Jérémie ca s-o urmărească. Bineînţeles. Dar chiar aşa era?

*

Prima voce era cea a lui Alice. Nu-i era de ajuns că nu-mi mai dădea pace. Nu-i era de ajuns propriul ei naufragiu. O ameninţam că-i voi crăpa capul dacă mai deschide gura. Sau că o dau afară din casă. Dar ea nu se putea stăpâni să nu-şi dea cu părerea despre felul cum tratam relaţia cu soţia mea, să nu-mi demonstreze cât de rău procedasem cu ea, cât de lipsit eram de o anumită superioritate, fiindcă mă amestecam într-o poveste care nu mă mai privea.

Ea uita că şi propria căsătorie capotase, că aventurile ei nu avuseseră savoarea pe care o sperase — cea despre care vorbeau ziarele, în legătură cu idilele sale cu vreo sosie a lui Shia LaBeouf —, ea uita că se simţea uşor pierdută, incapabilă să calmeze un bebeluş care izbucnea în lacrimi de îndată ce ea îl lua în braţe, uita că este aici, sub acoperişul meu, în casa mea, printr-un fel de miracol, dacă e să ne gândim la modul în care se comportase faţă de mine.

— Greşeşti dacă tu crezi că nu te-aş da afară din casă. Să ştii că aş face-o fără nicio problemă.

— Sunt sigură. Mama avea dreptate când spunea că, pe măsură ce o persoană intră mai mult în intimitatea ta, pe atât simte o răceală mai mare.

Am prins-o de încheietura mâinii.

— Ce tot trăncăneşti? Mă înţelegeam foarte bine cu ea. Nu spune asemenea lucruri. Nu inventa asemenea absurdităţi. Nu trece peste linia roşie, Alice.

I-am lăsat braţul cu un gest brusc.

— Crezi, poate, că noi două nu vorbeam despre tine?... îmi răspunse ea.

Am scos un picior afară.

— Crezi, poate, că ne era teamă de tine pentru că erai scriitor? Crezi că asta ne impresiona?

M-am îndepărtat.

— Crezi că nu ştiam cine eşti?

Ea mai adăugă ceva, dar eu eram deja departe.

*

Încă o dată, am mers până la Hendaye. Vremea era frumoasă şi plaja era încă pustie. M-am dus să cinez la Fontarabie, iar apoi m-am îmbătat cu nişte prieteni întâlniţi întâmplător acolo. Soţia unuia dintre ei îşi ţinu mâna pe coapsa mea aproape toată seara. Soţul ei voia să ştie despre ce era vorba în viitoarea mea carte. Şi ea îi tot repeta:

— Lasă-l pe Francis în pace. Vezi bine că-l plictiseşti. Lasă-l liniştit, te rog, şi nu-i mai pune întrebări. Vezi doar că nu vrea să-ţi răspundă. Te rog...

*

Lucie-Anne şi Anne-Lucie folosiseră fardurile mamei lor. Mi-am ridicat privirea de pe ecranul computerului, auzind ţipetele lui Alice. „Biata fată, nu-şi mai poate stăpâni nervii", mi-am spus, întorcându-mă la treaba mea şi încercând să regăsesc ritmul particular pe care mă străduiam să-l imprim unei fraze care bloca întregul roman de vreo douăzeci de minute — aveam acest obicei: când nu-mi venea o soluţie şi pentru a mă panica şi mai mult, declanşam cronometrul de pe telefonul meu mobil.

Dar ea striga mult prea tare, iar eu nu mai puteam pune cap la cap nimic.

Desigur, faptul de a te atinge de trusa de machiaj constituia infracţiunea cea mai gravă care putea fi comisă în mica lor republică şi fetiţelor li se spusese mereu asta, încă din clipa când se născuseră. Când am ajuns la ele, Alice voia să ştie ce le apucase, şi tăcerea gemenelor — care încremeniseră, mute, cu gâtul băgat între umeri, cu privirea în pământ — o făcea pe mama lor să urle şi mai tare.

Am rămas un moment şi am admirat spectacolul, dar strigătele lui Alice m-au pus pe fugă, aşa cum mi se întâmplă şi când întâlnesc mutra unor autori — trebuie să mai spunem o dată cât de mult seamănă fizic un scriitor cu stilul său, cât de evident e acest lucru.

Cât fusesem de nebun când îi deschisesem uşa casei mele, îmi spuneam, în timp ce auzeam zgomot de sticlă spartă venind de la etaj. Iată ce se întâmpla acum, când lucrurile nu mai mergeau bine de vreo şase luni.

Mi-am pregătit un castronaş de brânză de vaci cu grăsime 0%, pentru gustarea mea de la ora patru după-amiaza.

Dacă vor continua tot aşa, ea nu va mai avea voce, iar fetele ei vor avea timpanele perforate.

Nu ştiam dacă răbdarea mea va mai rezista multă vreme în ritmul ăsta — Alice nu beneficia de un foarte mare credit din partea mea şi nici de o foarte mare simpatie. Timp de un sfert de secundă, îmi fusese milă de supărările ei, iar ea luase primul avion, înainte ca eu să fi avut timp să-mi enumăr toate condiţiile. Şi, în loc să se îmbunătăţească, lucrurile se înrăutăţeau. Aveam parte de o criză de nervi petrecută la etaj. Ştiam că, în cele mai multe cazuri, faptul de a întemeia o familie presupunea strigăte, sânge şi lacrimi, dar trebuia s-o plâng doar pentru atât? Trebuia, oare, s-o compătimesc pentru soarta ei cumplită?

Mi-am prăjit câteva felii de pâine, pe care le-am uns cu gem de zmeură. Tocmai eram pe punctul să-mi bag dinţii într-o felie, când privirea mea căzu asupra gemenelor, care, şovăitoare, cu prefăcută umilinţă, ţinându-se de mână, se uitau fix la acel lucru pe care eu îl ţineam între două degete, acel lucru învăluit într-un roşu rubiniu atât de frumos.

Le-am întins farfuria ca să-şi poată lua mult doritele felii de pâine prăjită unse cu gem de zmeură. Am avut grijă s-o las şi pe cea pe care o făcusem pentru mine, înainte ca ele să nu-mi devoreze mâna.

Le-am sfătuit să-şi facă uitată existenţa până seara şi să-şi găsească o ocupaţie serioasă, ca aceea de a privi *Pe aripile vântului* sau de a începe să citească romanul *Raţiune şi simţire* — pe care li-l recomandasem cu insistenţă —, ceea ce mi-ar fi lăsat timp să mai lucrez puţin, apoi aş veni să văd dacă n-au nevoie de ceva, dacă n-au nevoie să mănânce ceva, în cazul în care mama lor uita că are două fete de

hrănit, ele puteau să aibă încredere în mine, căci nu le voi părăsi niciodată. *South Park*? Sigur că se puteau uita la *South Park* — nici măcar nu ştiam despre ce vorbeau.

*

Trecând prin faţa camerei ei, am auzit-o plângând cu suspine, încetişor. Altădată aş fi bătut în uşa ei ca s-o întreb dacă se simte bine.

*

Găsea că purtarea pe care o aveam faţă de ea nu este demnă de un tată. Îmi spuse că trecuseră şase luni de când era aici şi că în şase luni putuse să constate răceala mea şi până unde poate merge indiferenţa mea.

— Este încă şi mai rău decât mă temeam, îmi spuse ea.

Greşea când credea că o fac special.

— Dacă o faci ca să mă pedepseşti, să ştii...

— N-o fac ca să te pedepsesc, Alice. Aşa se întâmplă, pur şi simplu, dincolo de voinţa mea. La început de tot, voiam puţin să te pedepsesc, trebuie să recunosc, dar asta n-a durat multă vreme. Reanimarea pe care o doream nu a fost posibilă. Aş fi încântat să-ţi pot spune altceva, crede-mă.

— Îţi voi spune un lucru. Nu cunosc pe nimeni care să fie capabil de un asemenea resentiment faţă de propria fiică. Dar absolut pe nimeni.

M-am ridicat. Eram mult mai preocupat de faptul că Judith se culca din nou cu Jérémie şi că purta părul lung, după cum aflasem. Căci povestea circula din plin printre cunoştinţele noastre.

Într-o seară, am plătit o femeie şi am adus-o acasă. Credeam că-i vorba despre o prostituată, dar, pe drum, am înţeles — în ciuda încetinelii cu care gândea creierul meu îmbibat de alcool — că lucra la poşta centrală.

Am condus-o, cu chiu cu vai, până în biroul meu, traversând casa întunecată şi tăcută, cu un deget vag pus pe buze şi cu un braţ în jurul gâtului ei.

Simţeam nevoia să reduc presiunea. Când nu era ocupată să-mi reproşeze defectele şi slăbiciunile, Alice dădea câteva telefoane care o deprimau încă şi mai mult, din cauza acelei meserii cu alternante înălţări şi coborâri. Ea ameninţa că-şi va schimba agenţia artistică sau că se va întoarce la teatru, că va intenta un proces celor de la care îşi angaja bonele, o auzeam cum merge în sus şi-n jos, cum trânteşte uşile de la dulapuri, cum ţipă uneori sau cum bate din picior.

Din cauza ei, ambianţa devenea execrabilă. Eu nu-mi plătisem locul pentru a fi în primele scaune ale vieţii uneia dintre acele fete pe care le puteai vedea cam pretutindeni. Eu nu cerusem nimic. Ce importanţă avea că cedasem în faţa panicii de a trăi singur sau în faţa vreunei slăbiciuni paterne de ordinul reflexului? Eu nu cerusem nimic. Asta e sigur.

Mă întrerupsese în mijlocul după-amiezii, sub pretext că rămăsese dintr-odată fără lapte pentru bebeluş. Motiv pentru care acesta, chiar în acel moment, era în plină şi înspăimântătoare criză.

— Pari un bărbat care a avut o zi grea, îmi spusese acea femeie, abordându-mă la bar.

Îi oferisem câteva pahare de băutură şi, când capul mi se înclinase spre tejghea, ea îmi mângâiase ceafa.

N-am aprins lumina, căci o puternică lumină de lună, parcă trecută prin sită, foarte blândă, umplea

această încăpere care, de obicei, mă vedea suferind până la deznădejde.

Mi-am descheiat pantalonii şi mi i-am scos cu mare greutate — inocent cum eram, convins că încercările unei zile au şi un sfârşit, că fiecare zi cu povara ei etc.

— Fac economii ca să-mi cumpăr o maşină Vespa, îmi mărturisi ea, împăturindu-şi cu grijă hainele şi punându-şi-le pe spătarul unui scaun.

*

Alice închise cu atâta brutalitate uşa în urma ei, încât o reproducere pe care o încadrasem — Hemingway mulţumind pentru anşoa — se desprinse de pe perete, sticla se sparse în nenumărate cioburi pe parchet, în timp ce zgomotul de uşă trântită răsuna încă atât de puternic în capul meu, încât am rămas înţepenit pentru o clipă, cu ochii închişi, cu slipul pe genunchi, cu mâinile agăţate de şoldurile late ale funcţionarei de la poştă, ca trăsnit.

M-am retras din partenera mea, care rămase uluită timp de o clipă, dar, pentru mine, afacerea era tranşată, dorinţa dispăruse cu totul.

Femeia de la poştă îşi puse chiloţii cu nonşalanţă. Avea picioare destul de frumoase şi o piele ca laptele, un pântece mic şi uşor bombat, dar era prea târziu, eu doream mai ales să beau ceva ca să-mi vin în fire.

*

Am întâmpinat cu seninătate jurământul lui Alice de a nu-mi mai vorbi de acum înainte.

Ştiam că nu voi muri din asta.

*

Nu eram, oare, cu un picior în lumea de dincolo? Mă gândeam de multe ori la asta, de când Judith şi cu mine ne despărţiserăm, iar proasta dispoziţie teribilă a lui Alice, care în sine nu avea nicio importanţă, îmi sporea ciuda. Dintre cele patru femei care dăduseră un sens existenţei mele, două erau moarte, una mă părăsise şi ultima refuza să-mi vorbească.

Mulţumeam Cerului că-mi dăduse literatura. Îi mulţumeam literaturii că-mi dăduse de lucru, că putusem astfel să câştig cele necesare nevoilor familiei mele, că mă făcuse să cunosc fiorul succesului, că m-a pedepsit, că m-a înălţat şi-i mulţumeam astăzi pentru mâna pe care mi-o întindea încă o dată, dar îmi va ajunge oare asta, de acum înainte? Literatura îşi va îndeplini, oare, rolul încă multă vreme în ceea ce mă priveşte? Acum, că eram singur, acum, când praful recădea?

De altfel, nu mai ieşeam deloc din casă. Mă săturasem repede de acele petreceri în timpul cărora nişte suflete milostive o plasau în faţa mea pe celibatara de serviciu — decoltată, roşind uşor, fie mută, fie isterică total —, care se zicea că mi se potriveşte ca o mănuşă. Mă săturasem de priviri compătimitoare, de îmbrăţişări neputincioase, de zâmbete consternate, de discuţii nesfârşite despre motivele care o putuseră împinge pe Judith în braţele unui băieţaş de douăzeci şi şase de ani, incontrolabil, strânsesem mari provizii de încurajări, de cuvinte de îmbărbătare, de invitaţii — „nu te jena şi treci oricând, ziua sau noaptea, dacă nu ţi-e bine, dacă te simţi deprimat". Cum aş fi putut spune cât de insuportabilă îmi era toată această solicitudine, cât de mult mă rănea?

Nu era de mirare că astăzi nu mă simţeam mai bine. Eşecului din ajun — foarte frustrant, foarte neplăcut — i se adăugau grimasele lui Alice, care se prefăcea că ar crede că sunt atins de o boală tropicală — şi anume, venerică — şi se îndepărta de mine sub privirea perplexă a gemenelor.

— Cineva bate la uşă, am spus, după două zile de tăcere. Cineva bate şi aşteaptă permisiunea să intre. Aşa fac cei care au un minimum de bun-simţ. Nu-i aşa? Aşa trebuie să ne purtăm. Îţi cer oare prea mult? N-am oare dreptul la un spaţiu *privat* în această casă? Mi se pare totuşi că sunt în casa mea. Ascultă. Vreau să-ţi spun ceva. N-am chef să găzduiesc oameni care se uită urât la mine. E omeneşte, nu?

Înainte de a exprima mânia, furia pură, chipul ei exprimă surpriza, uimirea totală. Apoi îşi luă fetele de mână şi urcă repede la etaj.

Am aşteptat câteva minute, răsfoind o revistă literară — remarca mea cu privire la asemănarea dintre fizicul unui scriitor şi scriitura lui (li se potriveau perfect aceleaşi adjective) se verifica zilnic (dă-mi portretul unui scriitor şi îţi voi spune cum scrie). Apoi, cum nu mai aveam veşti despre fetiţe, cum nu mai auzeam nimic, m-am hotărât să mă duc să văd.

— Vă faceţi bagajele? am întrebat.

Vreo jumătate de duzină de valize erau deschise, ca şi ferestrele, uşile dulapurilor, diferitele sertare pe care le aveau la dispoziţie — pe care le golisem deja o dată, pe care ea le mai umpluse o dată —, dezordinea părea imensă.

Aşezate pe marginea patului, fără să scoată un cuvânt, gemenele îmi aruncară pe furiş o privire îndurerată, în timp ce mama lor, întorcându-mi cu ostentaţie spatele,

continua să le împăturească hainele, fără să-şi descleşteze dinţii.

Am desluşit totuşi un fel de derută în gesturile ei. Peste tot se vedeau haine, de parcă fuseseră risipite de o vijelie.

— Sunt dezolat că am o viaţă sexuală, am spus.

Ea se opri brusc, fără să se întoarcă spre mine.

Apoi începu din nou să împăturească haine.

Am observat că fetiţele se uitau la mine fix şi cu intensitate.

— Gândeşte-te bine, i-am spus.

*

Dintr-odată, am văzut că mi se atârnă de gât. Că plânge în tăcere cu capul pe umărul meu. Am crezut că scena asta nu se va mai termina — lumina soarelui care apunea accentua aceasta impresie.

— Îţi cer iertare, gemea ea, iartă-mă, tată, îţi cer iertare.

Era ca un fel de rugăciune neîntreruptă, dintr-un vis.

Am lovit-o uşor pe spate. I-am pus o mână pe cap. Am aşteptat să termine, privind distrat cum unduia briza în perdele, pe deasupra umerilor ei, ca un animal invizibil şi jucăuş.

*

Era o dimineaţă cenuşie, cu vânt puternic, mă aflam în bucătărie şi ascultam radioul, prăjind felii de pâine, în timp ce cafeaua picura în cafetieră, în ritmul ştirilor ce veneau din întreaga lume. Dintr-odată, ridicându-mi privirea, l-am văzut pe Jérémie.

Era de cealaltă parte a drumului, la marginea dunelor. O clipă, văzând cât de mult îmbătrânise, se chircise parcă într-un an, devenise cenuşiu, am rămas ca trăsnit.

M-am îndepărtat de la fereastră. Ştiam că fusese între viaţă şi moarte, că glonţul trecuse la câţiva milimetri de inimă, eram, desigur, la curent cu toate astea — cine nu era? —, dar nu mă aşteptam să văd un spectru, un adevărat strigoi. Ce şoc! Puteam paria că acum nu va mai căuta ceartă una-două, sau poate da, dar cu bărbaţi pirpirii.

După ce mi-am revenit în fire, m-am aplecat din nou ca să văd dacă mai era acolo. Dacă nu cumva îl luase vântul, ca pe o sperietoare de ciori.

Îmi era greu să merg în întâmpinarea celui care-mi luase soţia — chiar dacă vinovată fusese neglijenţa mea —, dar el rămânea acolo, în bătaia vântului puternic, cu mâinile băgate adânc în buzunare, cu gâtul parcă îndesat adânc între umeri, cu privirea în pământ, şi eu ştiam că aşa va rămâne până când mă voi arăta.

Tocmai voiam să deschid poarta. Am privit repede în jur. I-am făcut un semn. În timp ce-l priveam cum se apropie, am simţit cum toată mânia, toată ranchiuna mea se volatilizează, fără nicio explicaţie, parcă în chip magic, şi mi-am închipuit — fără îndoială, într-un mod destul de greoi — că o femeie care pierde apa simte probabil ceea ce simţeam eu în acel moment.

Am rămas o clipă faţă-n faţă, în bătaia vântului, lângă prag.

— Voiam să-ţi spun că sunt aici, îmi spuse el, în cele din urmă.

Am tăcut un timp.

— Eram la curent. Oraşul e mic.

El dădu din cap. Părea epuizat.

— Alice locuieşte acum aici, împreună cu fetiţele, am spus.

— Aşa deci.

— E mai bine să nu te întorci.

— Voiam să-ţi spun...

— Nu-i nevoie...

— Ascultă...

Îndărătul lui, nori prelungi şi cenuşii traversau cerul de la est la vest, gonind peste ţinuturile spaniole ca nişte stranii şi sumbre vehicule care transportă trupe — totuşi, vizibilitatea era atât de mare, încât puteai vedea ţărmul până la capul Machichaco.

— Nu, ascultă-mă...

— Nu voiam.

— Ba da.

— Îţi jur că nu.

— Nu-i nevoie...

— Îţi spun că nu...

— Ba da.

Câţiva pescăruşi care zburau împotriva vântului, deasupra drumului, începură să facă o serie de loopinguri, ţipând.

— Nu-i nevoie...

— Erai...

— Nu-i nevoie, îţi spun.

— Datorită ţie...

— Taci.

— Fii blestemat.

— Nu mai vorbi.

Le-am auzit pe gemene coborând. Ne-am privit încă o dată, apoi i-am cerut să plece. Îşi aplecă din nou capul,

iar părul îi căzu peste ochi. Dintr-odată, încercă să-mi apuce mâna, dar eu mi-am retras-o la timp.

Am aşteptat să fie din nou pe drum şi, abia atunci, am dat drumul clanţei şi m-am întors la treburile mele.

*

— Cine era?

— Jérémie.

— *Cine era?*

— Jérémie.

— Nu vorbeşti serios. Sper că nu vorbeşti serios. Jérémie? Ce voia?

— Închipuie-ţi că nu mi-a spus. Arăta foarte ciudat, părea să nu se ţină prea bine pe picioare.

— Mă miră ce-mi spui.

*

Nu puteam să fac mare lucru pentru el. Îmi doream ca, dacă mama lui mă vede, de pe înalta-i pernă de nori albi, să nu fie prea supărată pe mine. Speram asta. Dar situaţia devenise extrem de complicată şi fără ieşire, de când fiul ei devenise amantul soţiei mele. Şi tot astfel deveniseră şi sentimentele mele.

De îndată ce părăseam domeniul rezervat al romanului pe care începusem să-l scriu — căruia, bineînţeles, trebuia să-i consacru o mare parte din forţele mele —, sentimente teribile mă năpădeau, mă copleşeau, sentimente de care nu izbuteam decât cu mare greutate să mă eliberez. Astfel încât, fiindcă nu urmărisem ultimele stadii ale relaţiei Alice-Roger — nu ştiam în ce situaţie se află

ei exact —, am descoperit, cu surpriză, câteva zile mai târziu, că el era acolo, proaspăt debarcat de la aeroport, cu un aer uşor posac, şi că hotărâseră să se explice.

Când am întrebat-o pe Alice despre ce-i vorba, ea îmi răspunse:

— Nu te amesteca. Nu fi antipatic cu el. N-a făcut decât să-mi dea ascultare.

— Să-ţi dea ascultare?

— Da, să-mi dea ascultare. Îmi pare rău.

— Regret, am spus, n-a făcut decât să-ţi dea ascultare. Mi-a jucat toată această comedie privindu-mă drept în ochi, zi după zi, ştiind chinul pe care-l îndur, ascultându-mă cum gem şi lăsându-mă să cred că te pierdusem pentru totdeauna. Ţi-a dat ascultare? N-are decât să ardă în focul iadului.

Ea suspină uşor.

— Spune-mi, ce-i de făcut ca să nu mai auzim vorbindu-se despre această poveste?

Am ridicat din umeri şi i-am păstrat cât mai ridicaţi, ca să-i comunic astfel întreaga mea ignoranţă în acea problemă, precum şi întreaga mea perplexitate, în timp ce ea îmi întorcea spatele şi pleca.

Părerea mea era că fiecare se înşela cu privire la celălalt. Nu era nevoie să fii mare filozof ca să vezi asta. Şi atunci, cum ar fi putut fi simplu să trăim împreună? Şi cum să poţi împiedica naţiuni întregi să se lase cuprinse de nebunie, când la temelia lor stăteau ignoranţa şi eroarea?

*

— Judith, te poţi asigura că nu are asupra lui vreo armă? Crezi că poţi face asta? Crezi că te poţi ocupa de asta?

Crezi că poţi gândi, măcar timp de un minut, că asemenea lucruri nu li se întâmplă doar altora? Crezi că poţi deschide bine ochii măcar un minut? Crezi că poţi deschide bine ochii doar o clipă, ca să verifici dacă nu are la îndemână vreo blestemată de armă?

În timp ce, din biroul meu, aşezat pe marginea ilustrei canapele, privind pe fereastră, o copleşeam cu sfaturi prin telefon pe Judith — în legătură cu care mă întrebam dacă mai este capabilă încă să acţioneze cu discernământ —, îi observam în acelaşi timp pe Alice şi pe Roger care, jos, în grădină, reconsiderau regulile vieţii lor comune.

Alice căpătase un rol important într-un serial franţuzesc şi ea înţelesese pe dată că trebuia să facă un aranjament cu Roger dacă voia să-şi continue cariera, în loc să-şi petreacă zilele crescând copii. Nu auzeam ce îşi spun, dar Roger îşi agita mâinile cu vehemenţă.

— Cum de te-am putut lăsa să faci ce-ai făcut, tu şi Jérémie? am suspinat. Cum de nu m-am opus fizic? Retragerea mea nu era spre binele tău. N-ar fi trebuit să te ascult. Ar fi trebuit să te închid în pivniţă şi să-mi astup urechile.

Apoi am văzut acest tablou: Anne-Lucie pe genunchii lui Alice şi Lucie-Anne pe genunchii lui Roger. Cerul era albastru, cu dâre mari lăsate de avioane.

— Îl cunosc mai bine ca tine. Ştii foarte bine asta. Am petrecut zile întregi cu el. Aşteaptă. M-am dus şi l-am întâmpinat la ieşirea lui din închisoare. De ce mă sileşti să repet toate astea? Nu-ţi cer să-mi ţii un discurs, îţi cer să verifici dacă nu are o armă. Fă ce-ţi spun. Chiar dacă te culci cu el, nu uita de ce-i capabil. De câte ori să-ţi repet asta?

Acum, situaţia se schimbase: Anne-Lucie era pe genunchii lui şi Lucie-Anne pe genunchii lui Alice. Cerul era foarte albastru, cu dâre mari, albe, lăsate de avioane.

— Ştiu că sunt un individ dezagreabil, ştiu foarte bine asta. N-am niciun chef să fiu agreabil în dimineaţa asta. Nu pot să-ţi explic de ce. Dacă scriu? Bineînţeles că scriu. Din fericire, scriu. Mă auzi în clipa asta, mă ai la celălalt capăt al firului tocmai pentru că scriu. De asta mai respir încă. Şi nu datorită ţie.

Această canapea străbătuse deceniile pentru a depune mărturie că a scrie era ultimul lucru care rămânea. Că, după aceea, nu mai era nimic. Pe data de 2 iulie, în fiecare an, beam un pahar în compania ei.

— A treia oară va fi şi cea bună. Îmi pare rău. Mă auzi? Judith, eu nu încerc să te sperii, dar îl cunosc pe băiatul ăsta. Doamne-Dumnezeule, îl cunosc pe băiatul ăsta.

Eram supărat pe ea nu atât pentru că era infidelă, cât pentru că era stupidă — mi-ar fi plăcut, de asemenea, ca rivalul meu să fie mai în vârstă, ceea ce ar fi făcut ca situaţia să fie mai puţin penibilă, mai puţin obscenă, ce triunghi infam alcătuiam, să-mi sufle nevasta un tip de douăzeci şi şase de ani, care nu părea să aibă decât douăzeci, nu-mi închipuisem niciodată că mi s-ar putea întâmpla un asemenea lucru. Am remarcat doi paparazzi printre dune, înarmaţi cu nişte aparate mari. Roger ăsta-i dat dracului. Ştia să vadă lucrurile pe termen lung. Era opusul lui Judith. Soarele părea că scoate un zgomot uşor. Ea tăcea la celălalt capăt al firului.

— Ţi-a vorbit prietenul din mine, am spus, înainte de a pune aparatul în furcă.

*

Alice avea o poziţie mai tranşantă decât a mea cu privire la acest subiect. Ea considera că Judith era patetică.

Dădeam vag din cap. Mă uitam cum îşi înfăşoară în scutece bebeluşul şi puteam constata într-o cât de mare măsură totul dispăruse dintre noi, în adâncul sufletelor noastre, într-o cât de mare măsură o pierdusem. Totul era teribil şi, în acelaşi timp, derutant.

— Ştii foarte bine. Mi-e ruşine pentru ea. E ridicolă. Parcă i-ar fi copil. Parcă s-ar culca o mamă cu fiul ei.

Ea era uşor nervoasă, căci bona ne lăsase baltă în acea zi. Roger dusese fetiţele la plajă. Bebeluşul scâncea, sperând în mai bine.

Îmi aruncă o privire.

— Nu eşti de acord? Începe să semene cu o babă care face încă pe tinerica, nu crezi?

Relaţiile dintre Judith şi Alice fuseseră întotdeauna bune. Dar niciodată excelente. Avusesem timp să citesc multe lucruri despre felul cum primea o fată vestea că tatăl ei se recăsătorise şi ştiam că terenul era moale, nesigur, susceptibil să creeze tensiuni.

— Nu asta-i problema.

— Asta poartă un nume: demonul vârstei. Iată despre ce-i vorba. Nu-ţi mai bate capul. Uită.

— Să mă dezinteresez de soarta ei? Să mă port de parcă ar fi o străină?

— Nu ştiu. Ştiu doar că nu-mi place ca tu să fii ridiculizat.

*

Aşa că ei nu i-a plăcut deloc să-l vadă pe Jérémie instalându-se din nou la el acasă, iar pe Judith vizitându-l, la cinci minute distanţă de noi.

— Asta nu-i bine nici pentru cariera ta, nici pentru cariera mea, îmi spuse Alice. Pare ceva neserios.

Dacă n-aş fi ştiut că fiica mea nu avea simţul umorului, aş fi crezut că glumeşte.

— Are dreptate, spuse Roger, fără să-şi ridice ochii din ziar. Este un lucru foarte rău pentru imaginea voastră, a amândurora.

Dacă-i aşa, m-am hotărât să mă lipsesc de compania lor pe viitor.

*

Astfel încât, când veni vara, în ciuda diferitelor cereri insistente ale lui Alice — pe toate tonurile şi în toate registrele, mergând de la lacrimi la rugăminţi, de la mângâieri la ameninţări —, am acceptat să le primesc pe fetiţe în vacanţă, dar nu pe ea şi pe Roger. Nu-i mai voiam la mine, pe niciunul dintre ei. Întorsesem pagina.

Alice găsi că sunt insuportabil şi le spuse celor din jurul ei că devenisem un bătrân scriitor irascibil, capricios, mărginit, inflexibil, uneori rău, capabil să-i închidă uşa în nas propriei fiice, să-i interzică să-i intre în casă. Adeseori, bătrânii scriitori deveneau nişte fiinţe în preajma cărora nu se mai putea trăi, iar eu o apucasem pe acest drum, pretindea ea. Eram capabil să mă ocup doar de un câine, să mă învârtesc printr-o casă mare şi goală şi să înnegresc întruna nişte pagini. Eram un bătrân animal mizantrop.

Foarte bine. I-am mulţumit pentru publicitatea pe care mi-o făcea, pornind de la principiul că era mai bine să se vorbească despre mine chiar şi de rău, decât să nu se vorbească deloc. Impresarul meu, cu siguranţă, nu m-ar fi contrazis.

În ora care a urmat, am sunat-o pe Judith la agenţie şi i-am spus ce noi dispoziţii luasem cu privire la cei doi indezirabili. Cerul era senin. Am adăugat că nu mai era mult timp şi că trebuia să ne pregătim cât mai repede de venirea gemenelor.

Eram mândru că rezistasem, că nu cedasem în faţa obligaţiilor mele părinteşti — şi, paradoxal, nu fusese chiar atât de greu. Îmi spuneam că, poate, de acum înainte, nimic nu mi se va mai părea greu.

*

M-am pregătit pentru venirea ei. I-am aerisit camera timp de două zile. Am angajat o femeie de menaj portugheză. L-am chemat pe grădinarul thailandez.

Eram foarte mulţumit de această experienţă de viaţă comună, pe care Judith şi cu mine aveam s-o ducem cu prilejul acestei vacanţe, de această întoarcere provizorie, temporară. Eram foarte nerăbdător, foarte neliniştit.

Îi vorbisem în decursul lunii care trecuse, dar nu o văzusem. Mi se păru în formă când am privit-o cum coboară din maşină şi cum traversează grădina, îmbrăcată într-un taior alb şi purtând pantofi cu tocuri înalte, albaştri, complet vindecată — glontele îi pătrunsese în abdomen, într-o parte, dar rana aproape că nu se mai vedea. O găseam impresionantă, rezistentă.

I-am urcat cele două valize — de vreo treizeci de kilograme fiecare — în camera ei. Prilej cu care am vrut să zic câteva cuvinte.

— Mulţumesc, i-am spus.

*

Anne-Lucie şi Lucie-Anne se repeziră spre mine la sosire, îndată ce văzură sacul Petit-Bateau pe care-l ţineam sub braţ cu un surâs complice — avusesem o anumită discuţie în cursul căreia ele îmi vorbiseră despre fidelitatea lor faţă de lucrurile fundamentale, pasiunea lor pentru bumbac, pasiune prin care semănau cu bunica lor.

Eram într-o foarte bună dispoziţie. Judith şi cu mine petrecurăm o simplă, dar excelentă seară împreună — desigur, foarte hotărâţi, şi unul, şi celălalt, ca lucrurile să se petreacă astfel, dar nimic nu era jucat, nimic nu ne putea asigura că eram capabili încă să ne aşezăm faţă-n faţă, căci unul dintre noi putea să se ridice şi să spună că-i imposibil, cu cea mai bună intenţie, nimic nu era jucat —, o excelentă seară în doi, pe care am terminat-o în aerul călduţ al grădinii, în compania licuricilor.

Alice avea pe cap un fular şi purta nişte enormi ochelari negri — la Cannes nu câştigase nimic, deşi fusese pe cale să ia un premiu pentru interpretare.

— Nu te voi implora, spuse ea printre dinţi, după ce mă trăsese mai la o parte. Nu mă voi arunca în genunchi în faţa ta.

I-am surâs, cu cea mai mare sinceritate.

— Să salvăm ceea ce poate fi încă salvat, i-am spus. Să nu îndrăznim prea mult.

Gemenele îmi făcură semne cu mâinile, anunţându-mă că bagajele lor apăruseră pe bandă.

Alice îşi coborî privirea şi, timp de câteva secunde, păstră tăcerea, o tăcere îngheţată.

— De ce ea? zise Alice în cele din urmă, cu o voce de nerecunoscut.

Am aşteptat să-şi ridice privirea şi să se uite în ochii mei, dar ea rămânea nemişcată.

— Pentru nenumărate motive, Alice, i-am răspuns.

*

Desigur, n-aveam intenţia să ne reluăm viaţa în comun, Judith şi cu mine, fiind conştienţi, şi unul, şi celălalt, că nu te mai poţi întoarce în trecut şi că greşelile nu mai pot fi reparate. Dar asta nu ne împiedica să ne sprijinim unul pe celălalt, din când în când, pe măsură ce se scurgeau zilele şi lunile. Cel mai bun lucru era să trăim în bună înţelegere. Cel mai bun lucru era un sfârşit care să tindă către puţină lumină. Cel mai bun lucru era un sfârşit care să scalde într-o dulce nedreptate celălalt mal al romanului.

*

Or, puţin a lipsit ca această frumoasă vară, această linişte în care eu nu mai credeam, acest liman să nu se scufunde într-un haos ireal şi sângeros.

Astfel, cu câteva luni mai devreme, în toiul unei crize, pe care presiunile lui Alice, între altele, nu făceau decât să o aţâţe — se părea că onoarea mea era în joc şi onoarea mea părea a fi lucrul la care fiica mea ţinea cel mai mult în acea vreme —, hotărâsem să răsucesc cuţitul în rană şi, într-o anume seară, pornisem la drum. Un aer cald sufla cu putere din interiorul pământurilor către ocean, cu un zgomot uşor, iar norii se destrămau deasupra apei care se acoperea de spumă.

Palid, întunecat la chip, m-am prezentat în faţa porţii lui Jérémie. Conuri de pin se rostogoleau pe terasă,

vântul urla printre ramuri, care scârţâiau şi se rupeau, orizontul se stingea, pâlpâia ca o lumânare albicioasă, eclerajul provenea de la un felinar stil 1900 aşezat la intrare, care se mişca din cauza vijeliei şi scotea un fel de scâncet.

La această poartă o văzusem ivindu-se pe A.M., ei îi făceam vizite, ei veneam să-i spun nefericirea mea — bând un pahar —, dar A.M. ne părăsise şi am fost şocat văzând-o pe Judith în prag —, deşi mă aşteptam s-o găsesc aici.

Am observat imediat că avea în mână un pahar şi că urechile ei erau puţin cam roşii.

— Să ai urechile roşii, în acest context, mi se pare foarte normal, am spus, aşezându-mă. Şi obrajii tăi sunt roşii. Şi asta mi se pare normal.

Ea îşi lăsă privirea.

— Curând, trebuie să vină şi Jérémie.

— Cum? Foarte bine. Nu sunt grăbit.

Îmi turnă un pahar. M-am aşezat picior peste picior.

Apoi m-am aşezat în poziţia obişnuită.

— Nu mă grăbesc, am spus după câteva minute.

M-am uitat îndelung la ea, apoi am întrebat-o dacă îl are pe dracu în ea sau dacă înnebunise, aplecându-mă spre ea şi rugând-o să-mi mai pună vin în pahar.

— Cred că le am pe amândouă, îmi răspunse ea, deschizând a doua sticlă.

Rareori o văzusem beată. Asta mă trimitea la câteva episoade sau foarte vesele, sau foarte nefericite pe care le-am trăit în decursul celor doisprezece ani de viaţă comună şi, timp de o clipă, am simţit o adevărată nostalgie.

Judith nu o înlocuise pe Johanna şi alesese un mod de a mă părăsi mai puţin brutal, fără îndoială, dar destul de dureros.

Timpul era inamicul, distanţa. Zi după zi, cu cât imaginea Johannei se estompa în mintea mea, cu atât o idealizam mai mult, o împodobeam cu toate calităţile posibile. Nicio femeie nu putea rivaliza cu această maşinărie infernală. Eu, oricum, nu avusesem nicio putere. Raţionamentul nu mi-ar fi slujit la nimic.

Am privit în jur.

— Tu faci menajul în această casă?

— Aici? Bineînţeles că nu.

— Aşa deci. Bine.

— O, Doamne.

— Ce este?

— O, Doamne.

— Desigur. Ce sperai?

Mi-am golit paharul şi am început să mă învârtesc în cerc, în timp ce ea se lăsa să alunece pe covor. M-am oprit în faţa ei.

— Alice avea dreptate. Întâlnirea asta e grotesc㠂. Nu spune că nu-i aşa. Unde este el? Pot să ştiu?

Încă o dată, privirea mea a fost atrasă de fotografia tatălui lui Jérémie, de pe şemineu — cea în care el poza în maiou, în faţa bicicletei sale de curse —, şi eu nu găseam că e ciudat că acest bărbat cu privirea furişată, cu zâmbet vag era la originea multelor neplăceri cu care noi ne confruntam aici.

— Carnea din munţii Grisons? Bineînţeles că-mi place. Eu am trăit în Elveţia. Dar vreau ca lucrurile să fie clare: Judith, eu nu am venit aici ca să-mi iau aperitivul. Nu începe iar să faci lucruri de care să mă tem. Atenţie! N-o să ne despărţim strângându-ne mâna, îţi garantez asta.

— Şi-a petrecut după-amiaza făcând pentru tine o tartă cu afine.

— Nu te cred.

— Cred că te iubeşte. Că te iubeşte mult. Uită-te în cuptor dacă nu mă crezi.

M-am întors şi m-am aşezat iar.

— Aş face mai bine s-o iau din loc, am zis, după un moment de gândire. Am dat din cap şi apoi m-am ridicat. În treacăt, am cercetat cuptorul, iar tarta era acolo, mirosul ei era acolo şi, dintr-o privire, am văzut că folosise reţeta mea.

Când m-am văzut afară, am respirat îndelung.

M-am întors.

*

— Nu căutai nimic? Nu căutai nimic? Cum aşa, Judith? *Nu căutai nimic?*

Ea încerca să se uite în ochii mei, dar nu izbutea.

*

El parcase pe alee, aproape o oră mai târziu. Judith se simţise mult mai bine după ce vomitase — *după* având adeseori un gust de iertare —, ea tocmai golise o sticlă de Contrex, când l-am auzit izbind pubelele de la colţul străzii. Ascultând cu atenţie, în ciuda vântului, am auzit câteva frânturi de melodii şi mi s-a părut că recunosc *All along tke watchtower* de Jimi Hendrix.

— El ce face? mă întrebă ea.

— Stă la volan. Acum bea o bere. Mă întreb dacă m-a văzut.

Am ieşit. Am traversat grădina, sub lumina strălucitoare a lunii, apoi, în timp ce mă aplecam spre portiera

din dreapta şoferului, maşina a făcut un salt înainte şi s-a oprit câţiva metri mai departe. Am hotărât să râd şi m-am redresat.

— E foarte nostim, am spus.

În treacăt, i-am putut vedea faţa tumefiată şi sticlele de bere de pe banchetă.

— Ce-ai mai făcut? am suspinat, îndreptându-mă din nou spre maşină. Cu cine te-ai mai bătut, imbecilule?

Maşina făcu un nou salt înainte.

— Te rog, nu face asta! am spus.

Căţeaua lui sări prin fereastra din spate şi mă întâmpină în salturi.

— Trebuie să vorbim, Jérémie, am spus, punând mâna pe portieră. N-am timp să...

Fu cât pe ce să mi-o smulgă, accelerând.

— OK, am spus, ridicând braţele în aer şi plecând. Renunţ.

Pe drum, am luat-o pe Judith, apucând-o de cot, în timp ce Jérémie făcea un viraj, ca să ajungă în dreptul nostru.

— Hei, făcu el.

Nu i-am răspuns şi nu i-am acordat nici cea mai mică atenţie. Mergeam, ţinând-o cu putere pe Judith — de teamă ca nu cumva un moment de slăbiciune s-o facă să treacă în tabăra tânărului ei amant, dar ea nu-mi opunea decât o mică rezistenţă.

— Hei, hei! mai spuse el, frânând brusc, în timp ce noi ne îndreptam spre grădină.

Zgomotul asurzitor al unei împuşcături ne pironi pe loc. M-am uitat în ochii lui Judith. Nu eram mai supărat pe ea decât pe mine şi spun asta cu multă sinceritate, dar eram uimit de atâta prostie din partea noastră, de atâta

naivitate, de atâta inconsecvenţă, de atâta imprudenţă. Jérémie avea *o puşcă* în mâini, acelaşi băiat care tâlhărise o benzinărie, care îşi tăiase venele, care îşi trăsese un glonţ în piept, acest băiat. Acest Jérémie, şi nu un altul, avea din nou o armă în mâini şi puteam paria că e beat. Am înjurat — printre dinţi.

Ieşi din maşina lui ca un diavol de jucărie care iese brusc din cutia lui şi se repezi de-a dreptul asupra noastră. Era într-un tricou zdrenţuit, cu faţa într-o stare jalnică, avea nasul plin de sânge, iar ochiul umflat şi lucitor — fără îndoială, avusese parte de cea mai teribilă bătaie pe care o căpătase de când practica acest sport. În spatele lui, câteva fulgere îndepărtate luminau Cele Trei Coroane.

Căzu în genunchi în faţa lui Judith precum un păcătos înaintea Maicii Domnului. Prevedeam că ne aşteaptă momente foarte neplăcute dacă o apucam pe această cale, dar trebuia să afle că a te arunca la picioarele unei femei nu slujea la nimic. Era una dintre acele teribile lecţii ale vieţii, conform moravurilor occidentale.

Se auzi însă o a doua împuşcătură şi ne-am pomenit amândoi împroşcaţi cu sânge şi cu alte substanţe mai groase. Jérémie căzu pe spate. Apoi şi Judith, care, deschizând nişte ochi mari şi deznădăjduiţi, descoperea că se aflase în calea glonţului, pe traiectoria cea rea.

În colecția
FICTION CONNECTION
au mai apărut:

CAMILLA LÄCKBERG
Prințesa gheților

NICHOLAS SHAKESPEARE
Coregrafia violenței

ZOÉ VALDÉS
Vânătoarea de stele

MICHAEL WALLNER
Aprilie în Paris

YOUSSEF ZIEDAN
Azazel, îngerul răului

STEPHEN KING
Anotimpuri diferite

ARIEL MAGNUS
Un chinez pe bicicletă

TAN TWAN ENG
Darul ploii

PHILIPPE DJIAN

Francis este un scriitor de succes, lovit de viață în mod crunt. Soția și una dintre cele două fiice ale sale au murit într-un accident tragic, chiar în fața lui. Acum are 60 de ani, locuiește în Belgia, nu a mai scris de mult și a încercat să-și refacă viața, căsătorindu-se a doua oară. Dar iată că Alice, cealaltă fiică a lui, la care ține mai mult decât la orice, dispare brusc, dărâmând acest echilibru fragil.
În universul spiritual pe care și-l construiește pentru a nu se prăbuși, Francis va descoperi o lume în care iertarea nu-și află locul.
Un thriller literar care prilejuiește, de fapt, o meditație tulburătoare asupra relațiilor de familie, trădărilor și împăcărilor.

«O culme a talentului lui Philippe Djian, care intră în pielea sexagenarului egocentric și infantil, irezistibil dar, în același timp, de neînțeles și care face din acest personaj centrul de greutate al unui roman meditativ cu amplă miză estetică și etică: aceea de a exprima greutățile meseriei de a trăi și a iubi.»

Télérama

ISBN 978-973-707-371-6
www.edituratrei.ro